

ORTAÖĞRETİM
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DİSİPLİNLER ARASI **ÖDEV** REHBERİ

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Halil İbrahim TOPÇU

YAYIN KOORDİNATÖRÜ

Bilgen KERKEZ

YAZAR

FEN BİLİMLERİ

BİYOLOJİ

Dr. Beylem BANBUL VURGUN
Uğur Gürel YILMAZ
Tuncay BAKİOĞLU

FİZİK

Bülent POLAT
Simge ŞEN

KİMYA

Ali Bırol ERTEKİN
Dr. Ayşegül GENÇER
Fidan HAKİMOĞLU TUĞCU
Onursal DEMİRBAŞ

MATEMATİK

Dr. Abdurrahman ÜNAL
Ali TUNÇAY
Durmuş Can ERDOĞAN
Dr. Selim ÇOBANOĞLU
Dr. Şahin AKSOY

DİL UZMANI

Dr. Ayşe Şule SÜZÜK
Muhammed ALKAN
Teoman Ali GÜNEŞ

REHBERLİK UZMANI

Onur TEKŞEN
Şerife GÖZEN

SOSYAL BİLİMLER

COĞRAFYA

Dr. Arzu ERSÖZ TÜĞEN
Mehmet Fatih BAĞMANCI

FELSEFE

Erkan ERKAN
Fatma GÜNGÖR ÇAKIN
Yeliz KARAÇAY

TARİH

Ersin BOZKURT
Hülya OTURAK EYECİSOY
Mehmet PARMAKSIZ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Dr. Ayşe Şule SÜZÜK
Muhammed ALKAN

PROGRAM GELİŞTİRME UZMANI

Dr. İlknur İZGİ İPEKEL
Melis PAKSOY BEKCAN

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UZMANI

Şafak Cansu DOĞRU
Uğur ALTUN

GÖRSEL TASARIMCI

Gülay TÜRKMEN
Serkan ERİŞ

ISBN : 978-975-11-6646-3

ANKARA
MAYIS 2023

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	4
A. DİSİPLİNLER ARASI YAKLAŞIM	4
B. ÇALIŞMANIN AMACI	5

SOSYAL BİLİMLER VE TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DİSİPLİNLER ARASI ÖDEV REHBERİ

6

C. ÖDEV ÖRNEKLERİ	8
9. SINIF	9
10. SINIF	23
11. SINIF	44
12. SINIF	61
EKLER	77

FEN BİLİMLERİ VE MATEMATİK DİSİPLİNLER ARASI ÖDEV REHBERİ

87

D. ÖDEV ÖRNEKLERİ	89
9. SINIF	90
10. SINIF	98
11. SINIF	102
12. SINIF	106
EKLER	108
E. KAYNAKÇA	113

GİRİŞ

Dünyada çeşitli alanlarda küresel problemlerin çözümünde farklı disiplinlerin bilgi ve yöntemlerinin birlikte kullanılması gerekmektedir. Eğitim sistemiyle bu küresel problemlere akılcı çözümler üretebilen bireylerin yetiştirilmesi hedeflenmektedir. Bireylerin çözüme ulaşırken akıl yürütme, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme gibi üst düzey becerilerini geliştirmeleri, disiplinler arası anlamlı ve bütüncül ilişkiler kurmaları ve farklı açılardan değerlendirme yapmaları önemlidir. Gerçek hayatta farklı alanlarda bilgiyi bir araya getiren bireyler başarılı olmaktadır (Aybek, 2001; Yurttaş, Erdaş-Kartal ve Çağlar, 2020).

Ödevler, ders saatlerinde işlenen konuların daha iyi kavranması ve okul dışındaki zamanın daha iyi değerlendirilmesi için öğrencilere verilen ders dışı etkinliklerdir. Öğretmenler, öğrenme amaçlarına göre ödev uygulamalarını belirlerler. Ödevler ve pratikler, öğrenciler yeni bilgileri uyguladıkları zaman bu öğrenilenlerle ilişkili hâle gelir. Pratik yapmak öğrencilerin sık tekrarlarla yeni öğrendiklerini uygulamaya uyum sağlamasıdır. Pratik yapmanın amacı öğrencilerin ilerlemeleri için fırsat vermektir. Uygun ödevler ve iyi tasarlanacak pratikler öğrencilerin öğrenmelerini ilerletecektir. Ödevlerde yapılacak bazı anahtar değişiklikler öğrencilerin başarılarında gözle görülebilir farklılıklar oluşturacaktır (GCSDG, 2007). Öğretmenler ödev, performans çalışması gibi okul dışı ölçme değerlendirme tekniklerinin yararlı olduğuna inanmakta ve bu etkinlikleri öğretim yöntemi olarak da kullanmaktadır. Ancak öğretmenlerin farklı disiplinler ile iş birliği yaptığı çalışmalarda öğrencinin bilime karşı tutumundan akademik başarısına, bilimsel okuryazarlık kazanmasından bütüncül yaklaşım sergileyebilmesine dek olumlu etkileri olan bu yaklaşımın uygulamada kendisine yer bulması kritik bir öneme sahiptir. Öğretmenler arasındaki iş birliğini artıran disiplinler arası yaklaşımın okul kültürü ve iş yükü izin verdiği oranda uygulanması, hem öğrenciyi hem de öğretmeni besleyecek; zengin bir öğretim ortamı oluşturulmasına katkıda bulunacaktır. Belki bir kulüp çalışması altında belki de paylaşımı yüksek bir meslektaş ortak çalışması ile yürütülebilecek olan bu çalışma hem öğrenciyi hem öğretmeni besleyen, zenginleştiren bir çalışma süreci olacaktır.

A) DİSİPLİNLER ARASI YAKLAŞIM

Jacobs (1989, s.8) disiplinler arası yaklaşımı “birden fazla disiplinin bilgi ve yöntemlerinin kullanılarak bir kavramın, konunun ya da problemin incelenmesi” şeklinde tanımlamaktadır. Disiplinler arası yaklaşım, iki ya da daha fazla disiplini tutarlı bağlantılarla birbirine entegre eden bir bakış açısı sunar. Belirli bir tema merkeze alınarak farklı açılardan bilgi ve beceriler bütünleştirilir. Böylece öğrencilerin disiplinler arası bağlantılar ve anlamlı ilişkiler kurabilmesi sağlanır (Aydın ve Balım, 2008).

Yıldırım (1996, s.89) ise disiplinler arası yaklaşımı “geleneksel konu alanlarının belirli kavramlar etrafında anlamlı bir biçimde bir araya getirilerek sunulması” olarak tanımlamaktadır. Buradaki amaç, konunun öğrenciye öğretiminde diğer disiplinlerin bakış açısından yararlanmaktır.

Disiplinler arası öğretim, disiplinler öğretime göre çevre, kaynak kullanımı, teknoloji eğitimi vb.

konularda daha zengin bir anlayış sunmaktadır. Disiplinler arası öğretimin disiplinler öğretimiyle uyum içinde ele alınması önemlidir (Karakuş ve Aslan, 2016).

Gürkan (2015, s.68) tarafından disiplinler arası yaklaşımla kurulan ilişkinin bazı temel özelliklerinin olduğu ifade edilmiştir:

- Birden fazla disiplinin seçilmesi,
- Seçilen disiplinin diğer disiplin/disiplinlerin doğasına uyumlu olması,
- Merkeze alınan bir tema, kavram, problem ya da becerinin olması,
- Disiplinlerin ortak yönlerinin olması.

Disiplinler arası öğretimin pek çok yararı olduğu belirtilmektedir (Erickson, 1995; Jacobs, 1989; Özkök, 2005).

- Problem çözme, eleştirel düşünme ve bilgi okuryazarlığı gibi genel becerilerin kazandırılması kolaylaşır.
- Konuların farklı bakış açılarıyla değerlendirilmesine fırsat tanır.
- İlgi çekicidir ve motivasyonu artırmada etkilidir.
- Konunun kolay anlaşılabilmesi ve iyi hatırlanabilmesini sağlar.
- Öğrencilerin öğrendiği bilgileri hayata uygulayabileceğini görmeleri derslere katılımı istekli olmalarına yardımcı olur.

B > ÇALIŞMANIN AMACI

Disiplinler arası yaklaşımla gerçekleştirilen öğretimin çıktıları göz önünde bulundurulduğunda bu yaklaşıma göre öğretim materyallerinin hazırlanmasının önemi ve gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu gerekliliği yerine getirerek öğretim sürecine yansıtacak olan kişiler öğretmenlerdir. Öğretmenlere bu konuda rehberlik edecek, disiplinler arası yaklaşımda öğretmenlerin ihtiyaç duyabileceği bilgileri içeren bir kılavuza sahip olmaları, öğretimin niteliğini artırabilmesi ve öğretimsel faaliyetlere ışık tutması açısından önemlidir.

Disiplinler arası ödev rehberi hazırlarken birbiri ile bütünsel ilişkide olabilecek disiplinler bir arada alınmıştır. Bu nedenle, rehber iki bölüm olarak hazırlanmıştır. Disiplinler arası ödevlerin hazırlanmasında şu aşamalar izlenmiştir:

1. Kazanım taraması yapılması,
2. Ortak konunun belirlenmesi,
3. Konuyla ilgili beyin fırtınasının yapılması,
4. Konuyla ilgili araştırmanın yapılması,
5. Ödev sorularının hazırlanması,
6. Sorularda genel becerilerin işe koşulması,
7. Ödevlerin uygunluğuyla ilgili görüş alınması.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**SOSYAL
BİLİMLER**
VE
**TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI**

DİSİPLİNLER ARASI
ÖDEV REHBERİ

ÖDEV ORGANİZASYON ŞEMASI

Ödev numarasını gösterir.

11.5 numaralı ödev 11. sınıflara ait beşinci ödevi ifade eder.

Ödevin hangi disiplinlere göre hazırlandığını gösterir.

Öğrencinin ödevi hazırlaması için gereken süreyi belirtir.

Ödevin bireysel veya grup olarak yapılacağını ifade eder.

11.5

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Psikoloji, Sosyoloji

Süre

4

Hafta

Bireysel

Ödevde ait kazanımların gösterildiği alandır.

KAZANIMLAR

Türk Dili ve Edebiyatı

- B.2. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.
- B.4. Yazacağı metni planlar.
- B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.
- B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

Psikoloji

- 33. Davranışı etkileyen sosyal etkenleri analiz eder.

Tarih

- 11.5.3. Modernleşmeyle birlikte sosyal, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin gündelik hayata etkilerini analiz eder.
- a. Modern şehirlerin dokusunda yaşanan değişimin olumlu ve olumsuz sonuçları kısaca ele alınır.

Sosyoloji

- 29. Toplumsal çözülmeye neden olan etmenleri analiz eder. Millî birlik bilincinin zayıflaması vb. verilir.

Bu alanda sırası ile ödev konusu, ödevin amacı, ödev yapım aşamasında geliştirilen genel beceriler ve disiplinlere ait alan becerileri, öğretmene yönelik açıklama, öğrenciye yönelik yönerge ve ödev performansının ölçülmesinde kullanılacak ölçme değerlendirme araçları yer alır.

Ödev Konusu	Osmanlı Modernleşmesinin Psikolojik ve Sosyolojik Yönleriyle Edebiyata Yansıması
Amaç	Osmanlı Devleti'nde modernleşmeyle birlikte sosyal, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin psikolojik, sosyolojik yönleriyle edebiyata etkilerini analiz edebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Bilgi Okuryazarlığı, Yaratıcı Düşünme Becerisi, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma
Açıklama	Öğrencilerin "Felatun Bey ile Rakım Efendi" (Ahmet Mithat Efendi), "Araba Sevdası" (Recazade Mahmut Ekrem) romanlarından birini (öğretmen ve öğrencilerin birlikte belirlediği dönem ile ilgili başka bir romanı) seçmeleri istenir. Sınıftaki tüm öğrencilerin kitabı bitirdikten sonra eleştiri yazılarını sınıfta paylaşmaları sağlanır.
Yönerge	1. Ahmet Mithat Efendi'nin "Felatun Bey ile Rakım Efendi" adlı romanını veya Recaizade Mahmut Ekrem'in "Araba Sevdası" ya da sizin belirlediğiniz bir romanı okuyunuz. 2. Romanlar üzerinden Osmanlı Devleti'nde modernleşmeyle birlikte psikolojik, sosyolojik, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin edebiyata ve gündelik hayata etkilerini değerlendiren bir eleştiri yazısı yazınız. 3. Çalışmalarınızı sınıfta paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

ÖDEV ÖRNEKLERİ

Bilimsel bir tutumla toplumları inceleyen ve insan etkinliğini konu edinen sosyal bilimlere (Köstüklü, 2001) ait birden fazla disiplin ile bir olay, durum veya olguyu inceleyen öğrenci, konuyu daha anlamlı biçimde zihninde yapılandıracaktır. Bu nedenle, bir konuyu veya bir olayı bütüncül bir şekilde inceleme amaçlı olarak bu bölümde sosyal bilimler disiplinleri bir arada çalışılmıştır ve bazı ödevlerde konular Türk Dili ve Edebiyatı disiplini ile birlikte ele alınmıştır.

Ödevlerde Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Tarih, Felsefe, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık ve Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi disiplinleri yer almıştır. En az iki disiplinin yer aldığı ödevler aynı sınıf düzeyindedir. Ödevlerin öğrenciye verilebilmesi için belirtilen tüm kazanımların işlenmiş olması gerekmektedir. Hazırlanan ödev sayıları sınıf düzeyine göre şu şekildedir:

- 9. sınıf düzeyinde 12 adet,
- 10. sınıf düzeyinde 21 adet,
- 11. sınıf düzeyinde 17 adet,
- 12. sınıf düzeyinde 13 adet.

9. SINIF

9.1

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Tarih

Süre

8
Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR

Türk Dili ve Edebiyatı

A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

A.3. 9. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

a. Metinde, metnin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve/veya metnin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.

b. Bazı metinlerde içeriğin/ göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi incelenir.

Coğrafya

9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.

a. Dünyadan ve Türkiye’den örnekler verilir.

b. Doğa-insan etkileşiminde insanların doğaya karşı göstermesi gereken duyarlılığa yer verilir.

Tarih

9.1.3. Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımları analiz eder.

a. Farklı toplum ve kültürlerin geçmişin dönemlendirilmesinde kendi tarihlerindeki önemli olayları dikkate aldıklarına değinilir.

Ödev Konusu

Kurgusal Metinlerde Metin-Dönem-Mekân İlişkisi

Amacı

Bir metnin yazıldığı dönemin tarihsel, toplumsal, kültürel ve coğrafi özelliklerini bularak “zamanın ruhu”nu analiz edebilme.

Genel Beceriler

Eleştirel Düşünme, Yaratıcı Düşünme Becerisi, Sanat Okuryazarlığı

Alan Becerisi

Eleştirel Düşünme, Yaratıcı Düşünme, Zamanı Algılama, Değişim ve Sürekliliği Algılama, Tarihsel Düşünme Becerileri, Tarihsel Empati, Tarihsel Analiz ve Yorum

Açıklama

Bu ödevde öğrenciler romandaki tarihî ve coğrafi öğeleri tespit ederek bu öğeler arasında ilişki kurar. Ödevi yapacak olan öğrenci, Sabahattin Ali’nin "Kuyucaklı Yusuf" romanını ders dışında okur ve yönergede belirtilen hususlara göre bir değerlendirme yazısı yazar.

Yönerge

Sabahattin Ali’nin “Kuyucaklı Yusuf” romanını zaman, mekân ve karakterler açısından inceleyiniz.

1. Romanı okuyarak romandaki olayların geçtiği tarihî dönemin özelliklerini belirleyiniz.
2. Romanın yazar tarafından yazıldığı dönemin özelliklerini araştırarak yazar ve roman arasındaki ilişkiyi analiz ediniz.
3. Romanın mekânı olarak geçen doğanın özelliklerini ve roman karakterlerinin şekillenmesinde doğal koşulların etkisini araştırınız.
4. Toplumsal ve sosyal olaylarda tarihsel dönemlerin ve coğrafi özelliklerin şekillendirmesi üzerine yorum yapınız.
5. “Coğrafya kaderdir.” sözünü romandan çıkarımlarınız çerçevesinde tartışarak konuyla ilgili bir değerlendirme yazısı yazınız.
6. Hazırladığınız değerlendirme yazısını öğretmeninize teslim ediniz.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı**

A.2. 5. Metnin olay örgüsünü belirler. Öyküleyici metinlerde olayların birbirleriyle ilişkisi ve sıralanışı (kurgulanması) üzerinde durulur.

A.2. 6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler. Öyküleyici metinlerde şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri, toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel/gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb. belirlenir.

A.2. 7. Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

a. Öyküleyici metinlerde kahramanların ruh hâli ile zaman ve mekân arasındaki ilişki, olayların gelişiminde zaman ve mekânın işlevi vb. belirlenir.

b. Metnin kurgu zamanı ile -varsa- içeriğin bir tarihsel zamanla/dönemle ilişkisine değinilir. Örneğin romancı veya hikâyecinin olayları hangi zaman dilimleri içinde kurguladığı (günün bir saati, aylar, yıllar, geri dönüş ve ileri gidişler vb.) kurgu zamanını, olayların/konunun Sultan II. Abdülhamit Dönemi'nde geçmesi ise tarihsel zaman/dönem ilişkisini ortaya koyar.

Coğrafya

9.1.1. Doğa ve insan etkileşimini örneklerle açıklar.

a. Dünyadan ve Türkiye'den örnekler verilir.

b. Doğa-insan etkileşiminde insanların doğaya karşı göstermesi gereken duyarlılığa yer verilir.

Tarih

9.1.3. Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımları analiz eder.

a. Farklı toplum ve kültürlerin geçmişin dönemlendirilmesinde kendi tarihlerindeki önemli olayları dikkate aldıklarına değinilir.

Ödev Konusu

Zaman-Mekân Bütünselliğini Gözeterek Bir Öykü Kurgulama

Amacı

Bir dönemin tarihsel, toplumsal, kültürel ve coğrafi özelliklerini bularak özgün bir öykü yazabilme.

Genel Beceriler

Karar Verme Becerisi, Yaratıcı Düşünme ve İnovasyon

Alan Becerisi

Tarihsel Düşünme Becerileri, Tarihsel Empati, Tarihsel Analiz ve Yorum, Yaratıcı Düşünme, Zamanı Algılama, Değişim ve Sürekliliği Algılama

Açıklama

Bu ödevde öğrenciler, tarih ve coğrafya dersindeki bilgileri doğrultusunda araştırma yaparak, zaman-mekân bütünselliğini gözeterek bir öykü kurgular. Ölçme değerlendirme aşamasında belirtilen ölçeklerden birinin kullanılması yeterlidir.

Yönerge

Bir tarihsel dönem ve coğrafi mekân seçerek öykü yazınız.

1. Öykünün geçeceği bir tarihsel kesit seçerek dönemin özelliklerini araştırınız (yeme-içme, kıyafet, yaşam biçimi vb. kültürel öğeler).
2. Öykünün geçeceği bir coğrafi mekân seçerek bu mekânın özelliklerini araştırınız (iklim koşulları, yerleşim alanlarının özellikleri, doğal kaynaklar, kültürel özellikler vb.).
3. Öykü konusunu ve kişilerini seçtiğiniz zaman-mekân bağlamında kurgulayarak bir öykü yazınız.
4. Öykünüzü sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 6 Dereceleme Ölçeği

Ek 7 Kurmaca Metinler İçin (Öykü) Dereceleme Ölçeği

9.3

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

1 Hafta

Grup Çalışması**KAZANIMLAR****Coğrafya**

9.1.4. Dünya'nın şekli ve hareketlerinin etkilerini değerlendirir. Dünya'nın Güneş sistemi içindeki yerine de kısaca değinilir.

Tarih

9.1.3. Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımları analiz eder.

- Farklı toplum ve kültürlerin geçmişin dönemlendirilmesinde kendi tarihlerindeki önemli olayları dikkate aldıklarına değinilir.
- Zaman içerisinde kullanılan farklı takvim sistemlerine (güneş yılı ve ay yılı esaslı takvimler) ve Türklerin kullandığı takvimlere (On İki Hayvanlı Türk Takvimi, miladi takvim, hicrî takvim, Celâli Takvimi, Rûmî Takvim) değinilir. Öğrencilerin kendi doğum tarihlerinin bu takvimlerdeki karşılığını hesaplamaları sağlanır.

Ödev Konusu	Dünya'nın Hareketleri ve Türklerin Kullandığı Takvimler
Amacı	Dünya'nın hareketlerinin takvimlerin hazırlanmasındaki etkilerini değerlendirebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi, İş Birliği Becerisi
Alan Becerisi	Kronolojik Düşünme, Zamanı Algılama
Açıklama	Öğrenciler tarafından hazırlanan afişin sınıf panosunda sergilenmesi sağlanır.
Yönerge	Öğretmeninizin rehberliğinde 5 kişilik bir grup oluşturunuz. Dünya'nın ve Ay'ın hareketlerinden yola çıkarak Türklerin kullandığı takvimlere (On İki Hayvanlı Türk takvimi, miladi takvim, hicri takvim, Celâli takvim, Rumi takvim) ait afiş hazırlayınız ve hazırladığınızı afiş sınıf panosunda sergileyiniz. Bu afişte aşağıdaki soruların cevaplarının bulunmasına dikkat ediniz. - Türklerin kullandığı takvimlerin ay veya güneş yılı esasına göre mi hazırlandığı - Dünya'nın ve Ay'ın hareketlerinin süreleri - Türklerin kullandığı takvimlerin ay, yıl süreleri - Türklerin kullandığı takvimlerin başlangıçları - Türklerin kullandığı takvimlerin kronolojik kullanım sırası - Takvimlerin hazırlanma amaçları
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 8 Afiş İçin Dereceleme Ölçeği

9.4

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

4 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Coğrafya**

9.2.3. Türkiye’de yerleşmelerin dağılışını etkileyen faktörleri örneklerle açıklar.

Türkiye’deki ilk yerleşme örneklerine (Göbeklitepe, Çatalhöyük, Alacahöyük) yer verilir.

Tarih

9.2.1. Kanıtlardan yola çıkarak yazının icadından önceki zamanlarda yaşayan insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunur.

a. Öğrenciler, Göbeklitepe, Çatalhöyük ve Çayönü gibi yerleşik hayata ve medeniyete dair bilinen en eski yerleşim yerlerinden günümüze kalan maddi kültür buluntularını veya buluntulara dair bilgi ve belgeleri inceler. Öğrencilerin, bulgulardan yola çıkarak yazının icadına kadarki zamanlarda insanoğlunun hayat tarzına, tabiat ile ilişkisine ve hayatta kalma mücadelesine (yeme- içme, giyinme ve barınma) dair ulaştığı sonuçlar hakkında çıkarımlarda bulunmaları sağlanır.

Ödev Konusu	İlk Yerleşmelerin (Göbeklitepe, Çatalhöyük, Alacahöyük) Kurulduğu Bölgelerin Coğrafi Özellikleri
Amacı	Anadolu’da kurulmuş olan ilk tarihî yerleşmelerin kurulduğu bölgelerin özelliklerini kavrayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Araştırma
Alan Becerisi	Tarihsel Analiz ve Yorum Becerisi, Coğrafi Sorgulama, Harita Becerisi
Açıklama	Bu ödevde üç öğrenci belirlenir. Bu üç öğrenciden her biri Göbeklitepe, Çatalhöyük ve Alacahöyük tarihî yerleşmelerinden birini seçer ve aşağıda verilen sıralamaya uygun olarak çalışmasını yapar. Öğrencilerin hazırladığı tabloların sınıf ve okul panosunda sergilenmesi sağlanır.
Yönerge	Anadolu’da tarih öncesi dönemdeki ilk yerleşmelerden olan Göbeklitepe, Çatalhöyük ve Alacahöyük’ün kurulduğu bölgelerin coğrafi özelliklerini aşağıdaki kriterlere göre inceleyip sonuçları bir tablo hâline dönüştürünüz. - Seçtiğiniz yerleşmenin tarihî ve coğrafi özellikleri konusunda araştırma yapınız. - Seçtiğiniz tarihî yerleşmeyi aşağıda belirtilen kriterlere göre inceleyiniz. - Drenajı iyi, su baskınlarından uzak kuru zemin - Güvenilir ve temiz suyun varlığı - Güvenli-korunaklı olma, savunmaya elverişlilik - Yakıt/yapı malzemelerine kolay erişilebilme, orman/çalılık alanlara yakınlık - Tarım ve hayvancılık arazisine sahip olma, tarımsal alanların varlığı - Ulaşım kolaylığı için doğal yol güzergâhlarında/kavşaklarında olma - Akarsuların geçiş noktasında olma, sığ veya köprübaşı yerler - Deniz veya su yollarının kenarında olma, limana ve taşımacılığa uygunluk - Zengin ve kalabalık nüfus bölgelerine yakınlık - Farklı bölgeleri birbirine bağlayan ulaşım güzergâhlarında olma - Dünyanın değişen ekonomik sistemlerine uyum kabiliyeti - Sonucu ortak bir tablo hâline getirdikten sonra tabloyu sınıf panosunda sergileyiniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

9.5

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

2 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Coğrafya****9.1.3.** Coğrafya biliminin gelişimini açıklar.

b. Coğrafya biliminin gelişimine evrensel ölçekte katkı sağlayan Türk ve Müslüman bilim insanlarının çalışmalarına da yer verilir.

Tarih**9.5.5.** VIII ve XII. yüzyıllar arasında İslam medeniyeti çerçevesindeki ilmî faaliyetleri medeniyete katkısı bakımından değerlendirir.

b. Farklı bilim alanlarındaki çalışmaları ile düşünce ve bilim tarihine geçmiş önemli Müslüman âlimleri (Farabi, İbn Sina, İmam Gazali, İbn Rüşd) öne çıkan çalışmaları, fikir ve eserleri yönüyle kısaca ele alınır.

Ödev Konusu	Coğrafya ve Tarih Biliminin Gelişimi
Amacı	Coğrafya ve Tarih biliminin gelişimine evrensel ölçekte katkıda bulunan Türk ve Müslüman bilim insanlarını tanıyabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme, İş Birliği Becerisi
Alan Becerisi	Değişim ve Sürekliliği Algılama, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma
Açıklama	Sınıf gruplara ayrılır. Her bir gruba aşağıdaki araştırma konularından bir tanesi ödev olarak verilir. Grupların araştırma sonuçlarını raporlaştırarak sınıfta paylaşımları sağlanır.
Yönerge	Coğrafya biliminin gelişimine katkıda bulunan Türk ve Müslüman bilim insanlarının bi-yografileri ve çalışmaları ile ilgili web 2.0 araçlarından biriyle aşağıdaki başlıkları içeren bir sunu/animasyon oluşturunuz veya bunları bir metin hâline getirip rapor hazırlayınız ve çalışmaları sınıfta sununuz. 1. Muhammet İdrisi, el-Harizmi, el-Biruni, İbn Batuta, İbn Haldun, Piri Reis, Kâtip Çelebi ve Evliya Çelebi'nin kısa hayat hikâyeleri 2. Muhammet İdrisi, el-Harizmi, el-Biruni, İbn Batuta, İbn Haldun, Piri Reis, Kâtip Çelebi ve Evliya Çelebi'nin eserleri ve çalışmaları 3. Muhammet İdrisi, el-Harizmi, el-Biruni, İbn Batuta, İbn Haldun, Piri Reis, Kâtip Çelebi ve Evliya Çelebi'nin coğrafya ve tarih bilimine katkıları
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

9.6

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Tarih

Süre

5 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı****A.2. 7.** Metindeki zaman ve mekânın özelliklerini belirler.

- Öyküleyici metinlerde kahramanların ruh hâli ile zaman ve mekân arasındaki ilişki, olayların gelişiminde zaman ve mekânın işlevi vb. belirlenir.
- Metnin kurgu zamanı ile - varsa- içeriğin bir tarihsel zamanla/dönemle ilişkisine değinilir. Örneğin romancı veya hikâyecinin olayları hangi zaman dilimleri içinde kurguladığı (günün bir saati, aylar, yıllar, geri dönüş ve ileri gidişler vb.) kurgu zamanını, olayların/konunun Sultan II. Abdülhamit Dönemi'nde geçmesi ise tarihsel zaman/ dönem ilişkisini ortaya koyar.

Coğrafya**9.1.5.** Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.

- Mutlak ve göreceli konum kavramlarına yer verilir.

Tarih**9.1.3.** Zamanı anlama ve anlamlandırmaya yönelik farklı yaklaşımları analiz eder.

- Farklı toplum ve kültürlerin geçmişin dönemlendirilmesinde kendi tarihlerindeki önemli olayları dikkate aldıklarına değinilir.
- Zaman içerisinde kullanılan farklı takvim sistemlerine (güneş yılı ve ay yılı esaslı takvimler) ve Türklerin kullandığı takvimlere (On İki Hayvanlı Türk Takvimi, miladi takvim, hicrî takvim, Celâli Takvimi, Rûmî Takvim) değinilir.

Ödev Konusu	Geçmişte Zamanın Hesaplanmasında Kullanılan Takvimlere Göre Metin Yazımı
Amacı	Zamanın anlamı, hesaplanması ile zamanı kullanma biçimlerinin geçmiş ve günümüzdeki benzerlik ve farklılıklarını açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Yaratıcı Düşünme, Coğrafi Sorgulama, Tarihsel Kavrama
Yönerge	- Geçmiş toplumlarda zamanın anlamı ve zamanı kullanma biçimleri arasındaki farklılıkları tespit etmek için toplumların takvimleri nasıl geliştirdiğini ve kullandığını araştırınız. - Geçmişte kullanılan takvimlerden birini belirleyiniz ve bu takvimin ait olduğu toplumun özelliklerinden yola çıkarak o dönem insanının bir gününü veya bir yılını nasıl geçirdiğini kurgulayan bir metni seçeceğiniz edebî türde oluşturunuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği Ek 7 Kurmaca Metinler İçin (Öykü) Dereceleme Ölçeği

KAZANIMLAR**Coğrafya**

9.1.5. Koordinat sistemini kullanarak zaman ve yere ait özellikler hakkında çıkarımlarda bulunur.

- a. Mutlak ve göreceli konum kavramlarına yer verilir.

9.1.6. Haritayı oluşturan unsurlardan yararlanarak harita kullanır.

- a. Farklı harita türlerine ve kullanım amaçlarına yer verilir.

9.1.11. İklim elemanlarının oluşumunu ve dağılışını açıklar.

- a. İklim elemanlarına ait temel kavramlara ve iklim elemanlarını etkileyen faktörlere yer verilir.
b. İklim elemanlarının günlük hayata etkilerine örnekler üzerinden yer verilir.

9.1.12. Yeryüzündeki farklı iklim tiplerinin özellikleri ve dağılışları hakkında çıkarımlarda bulunur. Gerçek istasyonlara ait klimatolojik verilerin yer aldığı iklim grafiklerine yer verilir.

Tarih

9.2.3. İlk Çağ'daki belli başlı medeniyet havzalarını tanıtır.

- a. İlk Çağ medeniyetleriyle ilgili başlıca olay ve olgular tarih şeridi üzerinde gösterilir.
b. İlk Çağ'ın önemli medeniyet havzaları (Çin, Hint, İran, Anadolu, Mezopotamya, Mısır, Doğu Akdeniz, Ege Yunan), bu havzalardaki medeniyet teşekkülleri ve bunların insanlığa en önemli katkıları harita/haritalar üzerinde gösterilir.

Ödev Konusu

İlk Çağ Uygarlıklarının Kuruldukları Yerler

Amacı

İlk Çağ uygarlıklarının kuruldukları yerleri harita üzerinde analiz edebilme.

Genel Beceriler

Bilgi Okuryazarlığı

Alan Becerisi

Harita Becerisi, Tarihsel Kavrama

Açıklama

Bu kazanımlara ait iki ödev bulunmaktadır, iki öğrenci bireysel olarak görevlendirilir. Öğrencilerin hazırladıkları ödevleri bir metin hâline getirmeleri ve EBA platformunda/ okul panosunda paylaşımları sağlanır.

Yönerge

Aşağıdaki adımları takip ederek bir metin hazırlayınız. Hazırladığınız ödevi EBA platformunda veya okul panosunda paylaşınız.

1. Ödev

İlk Çağ'ın önemli medeniyet havzalarının (Çin, Hint, İran, Anadolu, Mezopotamya, Mısır, Doğu Akdeniz, Ege Yunan) mekânsal özelliklerini araştırınız ve aşağıdaki sorulardan hareketle dünya dilsiz haritası üzerinde uygarlıkların yerini gösteriniz.

İlk Çağ uygarlıklarının

1. Mekânsal dağılışı nasıldır?
2. Hangi alanlara doğru yayılmıştır?
3. Günümüzde bu topraklar üzerinde hangi ülkeler bulunmaktadır?
4. Ekonomik faaliyetleri ve yaşam tarzları nasıldır? (Mekânsal özelliklerle ilişki kurarak açıklayınız.)
5. İnsanlığa önemli katkıları nelerdir?

Yönerge**2. Ödev**

Mezopotamya ya da Doğu Akdeniz bölgelerinden birini seçiniz. Bu bölgede kurulan uygarlıkları harita üzerinde koordinat sistemlerini kullanarak bulunuz.

1. Bu bölgede kurulan uygarlıklarının isimlerini bulunuz.
2. Bu uygarlıkların kurulduğu alanları enlem ve boylam bilgisini kullanarak harita üzerinde işaretleyiniz.
3. Bu uygarlıkların kurulduğu alanların iklim özelliklerini yazınız.
4. Bu uygarlıkların kurulduğu alanlardaki iklim koşullarının uygarlıkların geçim ve hayat tarzları üzerindeki etkisini araştırınız (tarım, hayvancılık, ticaret vb.).

Ölçme ve Değerlendirme**Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II**

9.8

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

1 Hafta

Grup Çalışması**KAZANIMLAR****Coğrafya**

9.1.11. İklim elemanlarının oluşumunu ve dağılışını açıklar.

b. İklim elemanlarının günlük hayata etkilerine örnekler üzerinden yer verilir.

9.1.12. Yeryüzündeki farklı iklim tiplerinin özellikleri ve dağılışları hakkında çıkarımlarda bulunur. Gerçek istasyonlara ait klimatolojik verilerin yer aldığı iklim grafiklerine yer verilir.

9.2.1. Yerleşmelerin gelişimini etkileyen faktörleri analiz eder. Yerleşme yeri seçiminde etkili olan faktörlere yer verilir.

Tarih

9.2.3. İlk Çağ'daki belli başlı medeniyet havzalarını tanıır.

a. İlk Çağ medeniyetleriyle ilgili başlıca olay ve olgular tarih şeridi üzerinde gösterilir.

b. İlk Çağ'ın önemli medeniyet havzaları (Çin, Hint, İran, Anadolu, Mezopotamya, Mısır, Doğu Akdeniz, Ege Yunan), bu havzalardaki medeniyet teşekkülleri ve bunların insanlığa en önemli katkıları harita/haritalar üzerinde gösterilir.

Ödev Konusu	İlk Çağ Medeniyetlerinin Yerleşim Yerinin Özellikleri
Amacı	İlk Çağ medeniyetlerinin kuruluşu ve gelişiminde yerleşmelerin gelişmeye etki eden faktörlerini örnek vererek açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Teknoloji Okuryazarlığı, İş Birliği, Takım Çalışması ve Liderlik
Alan Becerisi	Zamanı Algılama, Tarihsel Analiz ve Yorum
Yönerge	- Öğretmeniniz rehberliğinde grup oluşturunuz. Medeniyetlerin kuruluş yerine etki eden etmenleri ve medeniyetlerin yaşam tarzı özelliklerini web 2.0 infografileri kullanarak karşılaştırınız. - Seçtiğiniz bir uygarlığın insanlığa olan katkısını (örneğin Nil Nehri'nin taşkın hesabından geometrinin gelişimi vb.) coğrafi şartlarla ilişkilendiriniz. Elde edilen bilgilerden sunum hazırlayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

9.9

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

2 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Coğrafya**

9.2.1. Yerleşmelerin gelişimini etkileyen faktörleri analiz eder.

Yerleşme yeri seçiminde etkili olan faktörlere yer verilir.

Tarih

9.2.4. İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini analiz eder.

- Konargöçer ve yerleşik hayat tarzlarının İlk Çağ'dan itibaren birbirlerini tamamlayan ve coğrafi şartlara bağlı olarak tercih edilen hayat tarzları olduğu vurgulanır.
- İlk Çağ'da insan topluluklarının kitlesel göçlerinin sebeplerine belli başlı tarihî örnekler (Ege Göçleri ve İç Asya Göçleri) üzerinden değinilir. Öğrencilerin, iklim değişikliklerine bağlı nedenlerle göçlerin günümüzde de yaşanabileceğine dair çıkarımda bulunmaları sağlanır.

Ödev Konusu	Coğrafi Şartların Tarihî Olaylara Etkisi
Amacı	İlk Çağ'da coğrafi şartların, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini analiz edebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Değişim ve Sürekliliği Algılama
Açıklama	Sınıf gruplara ayrılır. Her bir gruba aşağıdaki araştırma konularından bir tanesi ödev olarak verilir. Grupların araştırma sonuçlarını bir metin hâline getirerek sınıfta paylaşımları sağlanır. Böylelikle öğrencilerin diğer gruplardaki araştırma sonuçlarını da öğrenmesi amaçlanır.
Yönerge	Öğretmeniniz rehberliğinde gruplara ayrılırsınız. Aşağıda yer alan konulardan birini araştırınız. Araştırma sonuçlarınızı bir metin hâline getirerek sınıfta paylaşınız. - Coğrafi şartlara bağlı olarak tercih edilen konargöçer ve yerleşik hayat tarzlarını örneklerle karşılaştırma - İlk Çağ'daki başlıca tüccar kavimleri ve kullandıkları ticaret yolları - Tarihteki ve günümüzdeki insan topluluklarının kitlesel göçlerinin sebepleri
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

9.10

Disiplin
Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

1
Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

9.1.11. İklim elemanlarının oluşumunu ve dağılışını açıklar.

- İklim elemanlarına ait temel kavramlara ve iklim elemanlarını etkileyen faktörlere yer verilir.
- İklim elemanlarının günlük hayata etkilerine örnekler üzerinden yer verilir.

9.1.12. Yeryüzündeki farklı iklim tiplerinin özellikleri ve dağılışları hakkında çıkarımlarda bulunur. Gerçek istasyonlara ait klimatolojik verilerin yer aldığı iklim grafiklerine yer verilir.

Tarih

9.2.4. İlk Çağ'da coğrafya ve iklimin, insanların hayat ve geçim tarzları üzerindeki belirleyici etkisini analiz eder.

- Konargöçer ve yerleşik hayat tarzlarının İlk Çağ'dan itibaren birbirlerini tamamlayan ve coğrafi şartlara bağlı olarak tercih edilen hayat tarzları olduğu vurgulanır.
- İlk Çağ'da insan topluluklarının kitlesel göçlerinin sebeplerine belli başlı tarihî örnekler (Ege Göçleri ve İç Asya Göçleri) üzerinden değinilir. Öğrencilerin, iklim değişikliklerine bağlı nedenlerle göçlerin günümüzde de yaşanabileceğine dair çıkarımda bulunmaları sağlanır.

Ödev Konusu	İklim Özelliklerinin İnsanların Hayat ve Geçim Tarzları Üzerindeki Etkisi
Amacı	İklim özelliklerinin, uygarlıkların oluşumundaki etkisini açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı Becerisi, İş Birliği Becerisi
Alan Becerisi	Tablo, Grafik ve Diyagram Hazırlama ve Yorumlama, Tarihsel Analiz ve Yorum Becerisi
Açıklama	Bu ödevin her iki dersin kazanımlarının işlendikten sonra öğrencilere verilmesi gerekmektedir.
Yönerge	İlk Çağ'da kurulan medeniyetler içinde gelişmiş olanların hangileri olduğunu ve bu medeniyetlerin iklim özelliklerinin bu gelişmedeki payını konu alan bir metin yazınız. Metninizde aşağıdaki maddelere yer veriniz. - Dünya üzerindeki iklim tiplerini ve özelliklerini araştırınız. - İklim tiplerinin avantaj ve dezavantajlarını bulunuz. - İklimin, İlk Çağ uygarlıklarının konargöçer-yerleşik olma gibi yaşam tarzına ve göçlere etkisini araştırınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

9.11

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

1 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

9.4.1. İnsanların doğal çevreyi kullanma biçimlerini örneklendirir. Karadeniz Sahil Yolu, Maltepe Sahil Parkı, Avrasya Tüneli, Osman Gazi Köprüsü, Ordu-Giresun Hava Limanı, Marmaray ve BAE-Dubai Palmiye gibi örneklere değinilir.

Tarih

9.3.2. Orta Çağ'da tarım ve ticaretin yaygın ekonomik faaliyetler olduklarını örneklerle açıklar.

- Tarıma dayalı ekonomilerde artı ürünün bölüşümü ile toprak mülkiyeti ve vergilendirmenin siyasi ve sosyal organizasyonların (monarşi, feodalite, tabakalı toplum) oluşmasındaki işlevlerine değinilir.
- Orta Çağ'da Asya ve Avrupa arasındaki ticarete konu olan mallara, ticaret mekânlarına (arasta, bedesten, han, ribat, kervansaray, liman) ve paralara değinilir.
- Kral Yolu, İpek Yolu, Kürk Yolu ve Baharat Yolu'nun dünya ticaretindeki rollerine vurgu yapılır. Söz konusu ticaret güzergâhları harita/haritalar üzerinde gösterilir.

Ödev Konusu	Geçmişten Günümüze Doğal Çevrenin Kullanımında Meydana Gelen Değişmeler
Amacı	Geçmişten günümüze doğal çevrenin kullanım biçimlerinde meydana gelen değişimi, bu değişimde etkili olan faktörleri analiz edebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Değişim ve Sürekliliği Algılama, Tarihsel Kavrama, Tarihsel Analiz ve Yorum, Tarihsel Sorun Analizi ve Karar Verme
Yönerge	Doğal çevrenin kullanım biçiminde meydana gelen değişimin ve bu değişimde etkili olan faktörlerin analiz edilebilmesi için aşağıdaki adımlardan hareketle bir sunum hazırlayınız. - Geçmişte kullanılan ticaret mekânları (kervansaray, han, ticaret yolları, bedesten, arasta, kapan vb.) ile günümüzdeki ticarete kullanılan mekânları (köprü, yol, otel, avm vb.) fotoğraflarla karşılaştırarak bunların benzerlik ve farklılıkları - Bu mekânların oluşturulmasında doğal çevrenin nasıl kullanıldığına dair örnekler (Arazinin doğru kullanımı, çevre tahribatı vb. konularda çıkarımlarda bulunma)
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 9 Proje ve Sunu Değerlendirme Ölçeği

9.12

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

1 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

9.3.1. Dünyadaki farklı bölge örneklerini, özellikleri ve bölge belirlemede kullanılan kriterler açısından değerlendirir.

- a. Şekilsel ve işlevsel bölge ayırımına yer verilir.
- b. Türkiye'den ve dünyadan farklı bölge örneklerine yer verilir.

9.3.3. Harita kullanarak çeşitli coğrafi kriterlerle belirlenmiş bölgelerde bulunan ülkeleri sınıflandırır.

Tarih

9.4.1. Türklerin Asya'da tarih sahnesine çıktıkları ve yaşadıkları alanlar ile başlıca kültür çevrelerini tanırlar.

- b. Türk adının anlamı açıklanarak ilk Türk devletlerinin hâkim oldukları alanlar harita üzerinde gösterilir.

9.4.2. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder.

- a. Tarıma uygun olmayan bozkır coğrafyasının Türk topluluklarını konar-göçer hayat tarzına yönelttiği vurgulanır.

Ödev Konusu	İlk Türk Devletlerinin Kurulduğu Bölgeler ile Coğrafi Özellikler Arasındaki İlişki
Amacı	İlk Türk devletlerinin dünya üzerinde kurulduğu bölgelerin coğrafi özelliklerini saptayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Coğrafi Sorgulama, Harita Becerisi, Kronolojik Düşünme, Tarihsel Kavrama, Tarihsel Analiz ve Yorum
Yönerge	İlk Türk devletlerinin kurulduğu bölgeleri harita üzerinde gösteriniz. Bu devletlerin özelliklerini ve bu devletlerde görülen bozkır kültürünün etkilerini saptayarak bunları bir metin hâline getiriniz ve metni arkadaşlarınızla paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

10. SINIF

10.1

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih

Süre

2 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR

Türk Dili ve Edebiyatı

B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
- Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.
- Araştırma, kaynaklara ulaşma, genel ağı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.
- Kaynak kullanma ve alıntı yapmanın hukuki ve etik boyutları belirtilir.
- Konuyu sınırlamanın önemine değinilir.

B.4. Yazacağı metni planlar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

Tarih

10.2.3. Rumeli'deki fetihler ile iskân (şenlendirme) ve istimâlet politikalarının amaçlarını ve etkilerini analiz eder.

- Osmanlı'nın Anadolu'ya nispeten Rumeli'de daha hızlı hâkimiyet kurmasında, Balkanlardaki toplulukların yaşadığı iç çekişmelerin (dinî, siyasi, sosyal) etkisi ile Osmanlı idaresinin gayrimüslimlere sunduğu imkânlarla değinilir. Öğrencilerin, aynı dönemde Avrupa ülkelerindeki farklı inanca sahip olan insanların yaşam koşullarını bu imkânlarla mukayese etmeleri sağlanır.
- Rumeli'deki fetihlerin kalıcı olmasında rol oynayan demografik güçlerin (dervişler, aşiretler, akıncı uç beyleri, Ahiyân-ı Rûm, Bâciyân-ı Rûm) ve iskân politikasının önemine değinilir.
- XIV. yüzyıldan itibaren Balkanların Türk yurdu olmasıyla Rumeli Türklüğünün doğduğu vurgulanır.

Ödev Konusu	Tarihsel Süreçte Rumeli'deki Türk Nüfusunun Artması Konusuyla İlgili Kısa Bir Hikâye Yazımı
Amacı	Rumeli'deki demografik yapının değişmesini hızlandıran faktörleri kavrayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Yaratıcı Düşünme, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma
Açıklama	Çalışmalarda iskân ve istimâlet politikaları, bu politikaların amaçlarının yer almasına dikkat edilecektir. Ölçme ve değerlendirme aşamasında ölçeklerden birinin seçilmesi yeterli olacaktır.
Yönerge	- Rumeli'deki Türk nüfusunun artmasını hızlandıran iskân ve istimâlet politikasını ve bu politikaların amaçlarını genel ağda araştırınız. - Topladığınız bilgileri kullanarak kısa bir hikâye yazınız. (Ahi, akıncı beyi, derviş veya Türkmen gözüyle bir hikâye yazma) - Yazdığınız hikâyeyi çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf panosu, okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği Ek 7 Kurmaca Metinler İçin (Öykü) Dereceleme Ölçeği

KAZANIMLAR**Tarih**

10.4.1. Sûfilerin ve âlimlerin öğretilerinin Anadolu'nun İslamlaşmasına etkisini açıklar.

Öğrencilerin, Anadolu'nun İslamlaşmasına ve sosyal huzurun yeniden sağlanmasına etkisi bağlamında başlıca Türk âlim ve mutasavvıflarının (Ahmet Yesevî, Ahî Evran, Mevlânâ Celâleddîn-i Rumî, Hacı Bektâş-ı Velî, Yunus Emre, Hacı Bayrâm-ı Velî) temel öğretilerini araştırıp ulaştıkları sonuçları paylaşımları sağlanır.

Felsefe

10.2.4. Felsefi bir görüşü veya argümanı sorgular.

- Bir konuşma veya bir metin seçilerek konuşmacının yahut yazarın ileri sürdüğü görüş ve argümanların tespit edilmesi ve tartışılması sağlanır.
- Öğrencilerin gazete, dergi, roman, televizyon haberi, tartışma programı veya filmlerde geçen felsefi bir görüşü tespit etmeleri ve bu görüşü temellendiren argümanları sınıf ortamında tartışmaları sağlanır.

Ödev Konusu

Türk Âlim ve Mutasavvıflarının Temel Öğretileri

Amacı

Türk âlim ve mutasavvıflarının temel öğretilerini yorumlayabilme.

Genel Beceriler

Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi

Alan Becerisi

Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Akıl Yürütme ve Argümantasyon Becerisi

Açıklama

Öğrencilerin konuyla ilgili pano, görsel veya sunu hazırlamaları, temel öğretileri sınıf ortamında tartışması beklenir.

Yönerge

- Ahmet Yesevî, Ahî Evran, Mevlânâ Celâleddîn-i Rumî, Hacı Bektâş-ı Velî, Yunus Emre, Hacı Bayrâm-ı Velî gibi Türk âlim ve mutasavvıflarının öğretilerine ait genel ağda araştırıp bulduğunuz örnek sözleri ve Yunus Emre, Hacı Bektâş-ı Velî ve Ahi Evran'ın temel öğretilerini özetleyen aşağıdaki sözlerini okuyup sınıfta tartışınız.
 - İlim ilim bilmektir / İlim kendini bilmektir / Sen kendini bilmezsen / Bu nice okumaktır. Yunus Emre (Divan)
 - Akıl, imanının koruyucusu ve Allah'ın yeryüzündeki terazisidir. Hacı Bektâş-ı Velî (Makalat)
 - Ahi'nin eli, kapısı, sofrası açık olmalı; gözü, beli ve dili kapalı olmalı. Ahi Evran (Ahi Evran Türbesi Bilgi Levhası-Kırşehir)
- Tartışmaların sonuçlarını metin hâline getiriniz; bu konuyla ilgili pano, görsel veya sunu hazırlayınız.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 6 Dereceleme Ölçeği

10.3

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

2 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Tarih**

10.5.2. İstanbul'un fetih sürecini sebepleri ve stratejik sonuçları açısından analiz eder.

d. II. Mehmet'in karakteri, vizyonu, ilme verdiği önem vurgulanarak fethin gerçekleşmesinde onun kişisel özelliklerinin etkisine değinilir.

Felsefe

10.2.3. Bir konuyla ilgili felsefi sorular oluşturur.

Seçilen konu örnekleri üzerinden öğrencilere sorular yöneltilerek öğrencilerin konuya ilişkin kendi sorularını yapılandırma ve soruları sorularla ilişkilendirme becerileri geliştirilir.

Ödev Konusu	Felsefi Sorularla II. Mehmet'in Karakteri ve Vizyonu
Amacı	II. Mehmet'in karakteri, vizyonu, ilme verdiği önem bağlamında fethin gerçekleşmesinde onun kişisel özelliklerinin etkisini felsefi sorularla kavrayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, İş Birliği Becerisi
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Felsefi Düşünme Becerisi
Açıklama	Sınıf gruplara ayrılır. Aşağıdaki araştırmalar ödev olarak verilir. Gruplar 1 ve 2. madde için hazırlıklarını yaparlar. Grupların sınıf ortamında aşağıdaki sorular üzerinden konuyu tartışmaları sağlanır. Tartışma sonuçlarını özetleyen bir sonuç metni yazılması, bunlarla ilgili pano veya sunu hazırlanması sağlanır.
Yönerge	1. Öğretmeniniz rehberliğinde gruplara ayrılınız ve aşağıdaki II. Mehmet ile ilgili konu başlıklarını araştırıp birer paragraflık metin yazınız. a) II. Mehmet'in hayatı b) II. Mehmet'in çocukluk ve gençlik çağı tecrübeleri c) II. Mehmet'in kişilik özellikleri d) II. Mehmet'i olumlu/olumsuz güdüleyen hayat tecrübeleri e) II. Mehmet'in başarısını güdüleyen sosyal nedenler 2. II. Mehmet'in karakterinden hareketle liderlik, kahramanlık, yasa ve hukuk kavramları ile ilgili felsefi sorular hazırlayınız. 3. Yukarıda verilen ve sizin hazırladığınız felsefi sorularla II. Mehmet ve devrini sınıfta tartışınız. 4. Tartışma sonuçlarını özetleyen bir sonuç metni veya görsel hazırlayınız. Bunları sınıf panosunda paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı**

B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- a. Konuyla ilgili okuma ve araştırma yapılır.
- c. Araştırma, kaynaklara ulaşma, genel ağı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.
- d. Konuyu sınırlamanın önemine değinilir.

B.4. Yazacağı metni planlar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

- a. Türle ilgili okuma kazanımlarında ifade edilen anlatım teknikleri, anlatım biçimleri/türleri ve düşünceyi geliştirme yollarından uygun olanlarını kullanması sağlanır.

Coğrafya

10.1.11. Türkiye'deki su varlığını verimli kullanmanın ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini değerlendirir.

- a. Su kaynakları içinde denizlerimizin potansiyeli ve ülkemiz için önemi üzerinde durulur.
- b. Su kaynaklarımızın sürdürülebilir kullanımı için bireylere düşen sorumluluklara değinilir.

Tarih

10.7.5. Osmanlı Devleti'nde vakıfların sosyal hayattaki yerini ve önemini açıklar.

- a. Vakıfların sosyal hayatta üstlendiği rollere (imar faaliyetleri, dinî ve sosyo-ekonomik hizmetler) değinilerek faaliyet alanlarının çeşitliliği vakfiye örnekleri üzerinden kısaca ele alınır.
- b. Öğrencilerin, vakıf sistemine yönelik geçmişteki ve günümüzdeki uygulamaların benzer ve farklı yönlerini karşılaştırmaları sağlanır.

Ödev Konusu	Osmanlı Devleti'ndeki Su Vakıfları Paralelinde Kültürümüzde Su
Amacı	Osmanlı Devleti'nde vakıfların sosyal hayattaki yeri ve öneminden hareketle Türkiye'deki su varlığını verimli kullanmanın ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini değerlendirebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Yaratıcı Düşünme, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Değişim ve Sürekliliği Algı-lama
Yönerge	Aşağıdaki konu başlıklarını araştırınız. 1. Vakıf kavramı ve Osmanlı Devleti'ndeki vakıf anlayışı 2. Osmanlı Devleti'ndeki su ile ilgili vakıf örnekleri ve vakıf su yapıları: çeşmeler, sebiller, şadırvanlar, su dolapları, su yolları, su kemerleri, bentler, maksemeler, mas-laklar, su terazileri, sarnıçlar, hamamlar, havuzlar... 3. Günümüzde su varlığını verimli kullanmak için yapılan çalışmaların (barajlar, eylem planları, projeler vb.) ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerini değerlendireceğiniz bir makale yazınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

10.5

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

2 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Tarih**

10.4.3. Osmanlı coğrafyasındaki bilim, kültür, sanat ve zanaat faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.

b. Ahşap ve taş işlemeciliği, dokumacılık, çinicilik, hat ve ebru sanatlarına değinilir.

Felsefe

10.3.7. Sanat felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.

a. “Güzel nedir?”, “Sanat nedir?”, “Sanat eserinin özellikleri nelerdir?” problemlerinden hareketle sanat felsefesinin konusu kısaca açıklanır.

Ödev Konusu	Sanat Felsefesinin Temel Sorularının Tartışılması ile Osmanlı Sanatı
Amacı	Osmanlı Devleti’ndeki sanat faaliyetlerinden yola çıkarak sanat felsefesinin konusunu yorumlayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Felsefi Düşünme Becerisi
Açıklama	Sınıf gruplara ayrılır. Aşağıdaki araştırma konuları ödev olarak verilir. Öğrencilerin, Osmanlı sanatı üzerinden “Güzel nedir?”, “Sanat nedir?”, “Sanat eserinin özellikleri nelerdir?” sorularıyla sanat felsefesinin konusunu öğrenmeleri sağlanır.
Yönerge	- Öğretmen rehberliğinde gruplara ayrılırsınız. Genel ağı kullanarak Osmanlı Devleti’nde ahşap ve taş işlemeciliği, dokumacılık, çinicilik, hat ve ebru sanatlarının özelliklerini aşağıdaki başlıklar açısından araştırınız. - Eserin yaratım sürecinde kullanılan malzeme ve teknikler - Eserin doğa ile ilişkisi - Eserin toplumsal hayatla ilişkisi - Eserin işlevi - Esere ait bir görsel örneği - Genel ağda araştırılan Osmanlı sanatı üzerinden “Güzel nedir?”, “Sanat nedir?”, “Sanat eserinin özellikleri nelerdir?” sorularını tartışan, bunları görsellerle destekleyen bir pano veya sunu hazırlayınız ve bunları sınıfta paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Grup Değerlendirme Formu Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

10.6

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

1 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

10.1.4. Kayaçların özellikleri ile yeryüzü şekillerinin oluşum süreçlerini ilişkilendirir.

Kayaçların kullanım alanlarına yönelik örneklerle yer verilir.

Tarih

10.4.3. Osmanlı coğrafyasındaki bilim, kültür, sanat ve zanaat faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.

b. Ahşap ve taş işlemeciliği, dokumacılık, çinicilik, hat ve ebru sanatlarına değinilir.

ç. Osmanlı hâkimiyetiyle birlikte Anadolu ve Rumeli'deki şehirlerin yapısındaki dönüşüme (şehir planı, mimari anlayış) değinilir. Öğrencilerin, Bursa ve İstanbul örnekleri üzerinden bir İslam şehrinin nasıl şekillendiğini analiz etmeleri sağlanır.

Ödev Konusu	Kayaçların Kullanım Alanları
Amacı	Tarihî mekânlarda [Ev, han, köprü, çeşme, kervansaray, yol (Kral Yolu, Lidya Yolu) vb.] kullanılan kayacın yapısının etkisini analiz edebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Coğrafi Gözlem, Arazi Çalışması, Tarihsel Analiz ve Yorum, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Tarihsel Sorun Analizi ve Karar Verme
Açıklama	Ödevlerden biri seçilerek öğrenci görevlendirilir. Bu ödevin verilmesi için iki dersin kazanımının da gerçekleştirilmiş olması gerekmektedir. Birinci ödev için Cengiz Bektaş'ın "Türk Evi" ve Doğan Kuban'ın "Türk Hayatlı Evi" kitabı incelenebilir.
Yönerge	1. Ödev Aşağıda verilen konularla ilgili araştırma yapınız. Elde ettiğiniz bilgileri görsellerle destekleyerek bir sunum hazırlayınız. Sunumda aşağıdaki hususlara yer veriniz. a) Tarihî Urfa, Mardin, Ankara, Kula (Manisa), Alaçatı (İzmir) ve Akseki (Antalya) evlerinin yapımında kullanılan kayaçların özellikleri b) Bu kayaçlarla inşa edilen evlerin mimari yapılarının sosyal hayata etkileri 2. Ödev Yakın çevrenizde arkeolojik alan varsa buraya bir arazi çalışması planlayınız. Alanda gözlem ve görüşme yaparak eserlerin yapımında kullanılan kayaçların dayanıklılığı ve şekil verilebilirliği konusunda notlar alınız. Bulguları görsellerle destekleyerek bir sunum hazırlayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

10.7

Disiplin Alanları

Coğrafya, Felsefe

Süre

1 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Coğrafya**

10.1.14. Türkiye topraklarının kullanımını verimlilik açısından değerlendirir.

- b. Gelecek nesillere daha yaşanabilir bir ülke bırakabilmek için topraklarımızın korunmasının gerekliliğine değinilir.

Felsefe

10.3.4. Ahlak felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.

- a. “İyi ve kötünün ölçütü nedir?”, “Özgürlük ve sorumluluk arasında nasıl bir ilişki vardır?”, “Evrensel bir ahlak yasası var mıdır?” problemlerinden hareketle ahlak felsefesinin konusu kısaca açıklanır.

Ödev Konusu	Ülke Topraklarının Kullanımında Özgürlük ve Sorumluluk İlişkisi
Amacı	Toprakların yanlış kullanımını özgürlük-sorumluluk bağlamında değerlendirebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi, İş Birliği Becerisi
Alan Becerisi	Coğrafi Sorgulama, Felsefi Düşünme Becerisi, Felsefe Okuryazarlığı Becerisi
Yönerge	1. Öğretmen gözetiminde gruplara ayrılırsınız. 2. Güvenli genel ağı kullanarak Türkiye’de toprakların yanlış kullanımına dair örnekleri ve yanlış kullanımın nedenlerini araştırınız. 3. Ahlak felsefesi kavramlarından özgürlük ve sorumluluk kavramlarını örneklerle açıklayınız. 4. Toprakların yanlış kullanımını özgürlük ve sorumluluk bağlamında değerlendiren bir sunu hazırlayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

KAZANIMLAR**Coğrafya**

10.2.7. Güncel verilerden yararlanarak Türkiye nüfusunun yapısal özelliklerini analiz eder.

Türkiye nüfusunun cinsiyet yapısı verilirken toplumsal cinsiyet adaleti ve eşitliğine değinilir.

Felsefe

10.3.6. Siyaset felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.

c. Öğrencilerin ülkemizde yaşanan sorunlardan birini araştırarak birey, toplum ve devlet ilişkileri bağlamında tartışmaları sağlanır.

Ödev Konusu	Toplumsal Cinsiyet Adaleti ve Eşitliği Bağlamında Birey ve Devlet İlişkileri
Amacı	Türkiye nüfusunun yapısal özelliklerinden hareketle toplumsal cinsiyet eşitliğini birey, toplum ve devlet ilişkileri bağlamında değerlendirebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Araştırma Becerisi, Yaratıcı Düşünme, Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Değişim ve Sürekliliği Algılama, Kanıt Kullanma, Felsefi Düşünme Becerisi, Felsefe Okuryazarlığı Becerisi
Açıklama	Öğrencinin nüfus ile ilgili istatistiksel bilgilere ulaşmasını, bu bilgilerden amaca uygun olanları ayırt etmesini ve tablo okumasını gerektiren bu ödev öğrencide araştırma becerisini geliştirir. Öğrenci ulaştığı bilgilerin nedenlerini analiz ettikten sonra durumun birey-toplum ilişkileri açısından değerlendirilmesi eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerinin gelişmesini sağlar. Öğrencilerin birbirlerinden öğrenmesini sağlamak ve öğrenciye geri bildirim verebilmek için değerlendirme yazıları sınıfta paylaşılmalıdır.
Yönerge	1. https://data.tuik.gov.tr adresinden Türkiye nüfusunun yapısal özellikleri ile ilgili bilgi toplayınız. 2. Bu bilgilerden cinsiyete ilişkin olanları ayırınız. 3. Cinsiyetler arasında belirgin farkların olduğu konuları not alınız. 4. Bu farkların nedenlerini birey, toplum ve devlet ilişkileri bağlamında değerlendiren bir yazı yazınız. (Yazınızda, kadınların ve kız çocuklarının aile üyeleriyle, aile dışındaki bireylerle ve devletle olan ilişkilerinin, erkeklerin bu öğelerle ilişkisinden farklı olan yönlerini değerlendirebilirsiniz.)
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

10.9

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

2 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Tarih**

10.4.1. Sûfilerin ve âlimlerin öğretilerinin Anadolu'nun İslamlaşmasına etkisini açıklar.

Öğrencilerin, Anadolu'nun İslamlaşmasına ve sosyal huzurun yeniden sağlanmasına etkisi bağlamında başlıca Türk âlim ve mutasavvıflarının (Ahmet Yesevî, Ahî Evran, Mevlânâ Celâleddîn-î Rumî, Hacı Bektâş-ı Velî, Yunus Emre, Hacı Bayrâm-ı Velî) temel öğretilerini araştırıp ulaştıkları sonuçları paylaşımları sağlanır.

Felsefe

10.3.5. Din felsefesinin konusunu ve sorularını açıklar.

- "Tanrı'nın varlığı ile ilgili görüşler nelerdir?", "Evren sonlu mudur, sonsuz mudur?", "Ölümünden sonra yaşam var mıdır?" problemlerinden hareketle din felsefesinin konusu kısaca açıklanır.
- Teoloji ve din felsefesi farkı üzerinde durulur.

Ödev Konusu	Sufi ve Âlimlerin Temel Öğretileri ve Din Felsefesi
Amacı	Sufilerin ve âlimlerin öğretilerinin Anadolu'nun İslamlaşmasına etkisini açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi, İş Birliği Becerisi
Alan Becerisi	Tarihsel Kavrama, Tarihsel Analiz ve Yorum, Felsefi Düşünme Becerisi, Felsefe Okuryazarlığı Becerisi
Açıklama	Öğrencilerin koordineli ve iş birliği yaparak çalışmasına önem verilmelidir.
Yönerge	- Öğretmeniniz rehberliğinde sınıfta altı gruba ayrılınız ve Türk âlim ve mutasavvıflarından (Ahmet Yesevî, Ahî Evran, Mevlânâ Celâleddîn-î Rumî, Hacı Bektâş-ı Velî, Yunus Emre, Hacı Bayrâm-ı Velî) birini seçiniz. - Bu Türk âlim ve mutasavvıflarının temel öğretilerini genel ağ kullanarak araştırınız. - Bu âlimlerin faaliyetlerinin teoloji alanına mı yoksa din felsefesi alanına mı ait olduğuna dair görüşlerinizi gerekçelendirerek yazınız. - Fon kartonu kullanarak bulduğunuz bilgileri üzerine yapıştırınız. Tüm Türk âlim ve mutasavvıfları ile ilgili hazırladığınız fon kartonları sınıfta sergileyiniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Grup Değerlendirme Formu Ek 2 Öz Değerlendirme Formu I

KAZANIMLAR**Coğrafya**

10.2.8. Tarihî metin, belge ve haritalardan yararlanarak dünyadaki göçlerin nedenleri ve sonuçları hakkında çıkarımlarda bulunur.

b. Güncel mülteci göçlerine yer verilir.

Felsefe

10.3.6. Siyaset felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.

a. “Hak, adalet ve özgürlük nedir?”, “İktidarın kaynağı nedir?”, “İdeal devlet düzeni olabilir mi?” problemlerinden hareketle siyaset felsefesinin konusu kısaca açıklanır.

Ödev Konusu	Siyaset Felsefesi Açısından Güncel Mülteci Göçleri
Amacı	Güncel mülteci göçlerinden hareketle ideal devlet düzenini sorgulayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Yaratıcı Düşünme, Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Coğrafi Sorgulama, Felsefi Düşünme Becerisi, Felsefe Okuryazarlığı Becerisi
Açıklama	Öğrencilerin araştırma ve sorgulama becerilerini geliştirmeye yönelik bu ödevde öğrencinin güvenli kaynaklara ulaşmasını sağlamak önemlidir. Öğrencilerin birbirlerinden öğrenmesini sağlamak ve öğrenciye geri bildirim verebilmek için değerlendirme yazıları sınıfta paylaşılmalıdır.
Yönerge	Güvenli genel ağı kullanarak (edu ve gov uzantılı adresler) 1. Son 10 yılda Türkiye’ye yapılan mülteci göçlerini araştırınız. 2. Göç veren ülkeleri hak, adalet, özgürlük kavramları çerçevesinde inceleyiniz. 3. Göç veren ülkelerin yönetim biçimlerinin hak, adalet, özgürlük açısından benzer yönlerini belirleyiniz. Elde ettiğiniz bilgilerden hareketle ideal devlet düzenine ulaşıp ulaşılamayacağına dair görüşünüzü yansıtan bir metin yazınız ve metni sınıfta paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

10.11

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Felsefe

Süre

1 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR

Türk Dili ve Edebiyatı

- B.1.** Farklı türlerde metinler yazar.
- B.2.** Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.
- B.3.** Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.
- Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
 - Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.
 - Araştırma, kaynaklara ulaşma, genel ağı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.
 - Konuyu sınırlamanın önemine değinilir.

Tarih

- 10.4.3.** Osmanlı coğrafyasındaki bilim, kültür, sanat ve zanaat faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder.
- Türk dünyasında yetişmiş olan bilim insanlarına (Akşemseddin, Ali Kuşçu ve Uluğ Bey) ve çalışmalarına değinilir.

Felsefe

- 10.3.3.** Bilim felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.
- “Bilim nedir?”, “Bilimsel yöntem nedir?”, “Bilimin değeri nedir?” problemlerinden hareketle bilim felsefesinin konusu kısaca açıklanır.
 - Bilim felsefe ilişkisi üzerinde durulur.

Ödev Konusu	Akşemseddin, Ali Kuşçu ve Uluğ Bey Örnekleri Üzerinden “Bilimin Değeri”
Amacı	Bilimin değerini, Akşemseddin, Ali Kuşçu ve Uluğ Bey örnekleri üzerinden değerlendirebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Tarihsel Kavrama, Tarihsel Analiz ve Yorum, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Felsefi Okuryazarlık
Açıklama	Öğrencinin konuda verilen bilim insanlarından birinin hayatı ve çalışmalarından yola çıkarak bilimin değerini irdelediği bir makale yazması beklenir.
Yönerge	- Akşemseddin, Ali Kuşçu ve Uluğ Bey’den sadece birisini seçiniz. - Seçtiğiniz bilim insanının hayatı ve çalışmalarını araştırınız. - Elde ettiğiniz bilgilerden yola çıkarak “bilimin değeri” hakkında bir makale yazınız. - Makaleleri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı**

- C.1.2.** Konuşmanın konusunu, amacını, hedef kitlesini ve türünü belirler.
- C.1.3.** Konuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapar.
- C.1.4.** Konuşma metnini planlar.
- C.1.5.** Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar.
- C.1.6.** Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.
- C.1.7.** Konuşmasına uygun sunu hazırlar. Yazılı, görsel ve işitsel unsurların, sunuda doğru ve işlevsel olarak kullanımının önemi ve nasıl gerçekleştirileceği açıklanır.

Tarih

- 10.7.4.** Lonca Teşkilatının Osmanlı ekonomik sistemi ve toplum yapısındaki yerini analiz eder.
- a. Loncaların toplumsal hayat ve mesleki eğitimdeki yerine değinilerek Osmanlı şehirlerindeki başlıca meslek grupları kısaca ele alınır.

Coğrafya

- 10.2.11.** Ekonomik faaliyetleri temel özelliklerine göre ayırt eder.
- b. Ulaşım ve iletişimin ekonomik faaliyetler üzerindeki etkilerine değinilir.

Ödev Konusu	Lonca Teşkilatının Ekonomik Hayat Üzerindeki Etkisi
Amacı	Türkiye’de yer alan tarihî çarşıların ekonomi üzerindeki yerini kavrayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, İş Birliği/Takım Çalışması ve Liderlik Becerisi, İletişim Becerisi
Alan Becerisi	İletişim ve İş Birliği, Coğrafi Gözlem, Coğrafi Sorgulama, Değişim ve Sürekliliği Algılama, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma
Açıklama	Bu ödev, yaşadığı şehirde tarihî çarşı bulunan öğrenciler ile gerçekleştirilir.
Yönerge	Türkiye’deki tarihî çarşılarından bazıları şunlardır: İstanbul Kapalıçarşı, İzmir Tarihî Kemeraltı Çarşısı, Gaziantep Bakırcılar Çarşısı, İstanbul Mısır Çarşısı, Bursa Ulu Çarşı, Denizli Kaleiçi Çarşısı... Bu çarşılarından birinin ya da ilinizde yer alan bir çarşının tarihî özelliği ile bu çarşıların şehir ekonomisine katkısını gösteren sunu hazırlayınız. 1. Tarihî çarşıları genel ağ üzerinden bulunuz. 2. İstedığınız bir çarşayı belirleyiniz. 3. Çarşı esnafından yaptıkları iş hakkında bilgi alınız. 4. Yapılan tespit, gözlem ve fotoğraflama çalışmalarından oluşan bir sunu hazırlayınız ve hazırladığınız çalışmayı sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

10.13

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih

Süre4
Hafta**Grup Çalışması****KAZANIMLAR****Türk Dili ve Edebiyatı**

A.4.8. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

b. Bazı metinlerde içeriğin/göstergelerin genel anlamda doğal, toplumsal veya bireysel gerçeklikle ilişkisi incelenir.

C.1.3. Konuyla ilgili gözlem, inceleme veya araştırma yapar.

C.1.4. Konuşma metnini planlar.

C.1.5. Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar.

C.1.6. Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.

C.1.7. Konuşmasına uygun sunu hazırlar. Yazılı, görsel ve işitsel unsurların, sunuda doğru ve işlevsel olarak kullanımının önemi ve nasıl gerçekleştirileceği açıklanır.

Tarih

10.4.1. Sûfilerin ve âlimlerin öğretilerinin Anadolu'nun İslamlaşmasına etkisini açıklar.

Öğrencilerin, Anadolu'nun İslamlaşmasına ve sosyal huzurun yeniden sağlanmasına etkisi bağlamında başlıca Türk âlim ve mutasavvıflarının (Ahmet Yesevî, Ahî Evran, Mevlânâ Celâleddîn-î Rumî, Hacı Bektâş-ı Velî, Yunus Emre, Hacı Bayrâm-ı Velî) temel öğretilerini araştırıp ulaştıkları sonuçları paylaşmaları sağlanır.

Ödev Konusu	Yunus Emre Şiirlerindeki Toplumsal Birlik ve Beraberlik Mesajı
Amacı	Yunus Emre şiirlerine toplumu birleştiren mesajları tespit edebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Eleştirel Düşünme Becerisi, İletişim Becerisi, Tarihsel Analiz ve Yorum
Açıklama	Öğrenciler grup oluşturur ve Yunus Emre şiirlerini araştırarak şiirlerde bulunan değerleri analiz ederler. Bu değerleri sınıflandırarak değerlerin toplum için önemini aktaran bir münazara hazırlar.
Yönerge	Öğretmeniniz rehberliğinde bir grup oluşturunuz. Yunus Emre şiirleri içinden toplumsal birlik ve beraberliği vurgulayan örnekler seçerek bu şiirlerde geçen değerleri gruplayınız, bu değerlerin toplumdaki önemini arkadaşlarınızla tartışınız. 1. Yunus Emre şiirlerini genel ağ üzerinden araştırınız. 2. Şiirler içinde geçen değerleri tespit ederek bu değerleri kategorize ediniz. 3. Tespit ettiğiniz değerlerin toplum için önemini anlatan bir münazara hazırlayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

10.14

Disiplin
Alanları

Coğrafya, Felsefe

Süre

2
Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

10.4.1. Afetlerin oluşum nedenlerini ve özelliklerini açıklar.

10.4.2. Afetlerin dağılışı ile etkilerini ilişkilendirir.

10.4.3. Türkiye'deki afetlerin dağılışı ile etkilerini ilişkilendirir.

10.4.4. Afetlerden korunma yöntemlerini açıklar.

b. Ülkemizde depremler başta olmak üzere, afetlere karşı bilinç oluşturma'nın önemi üzerinde durulur.

c. Afetlerin meydana gelme sürecinde bireylere düşen sorumluluklara değinilir.

Felsefe

10.4.3. Bir konu hakkında felsefi bir deneme yazar.

a. Felsefi denemenin ne olduğu ve nasıl yazıldığı açıklanır.

b. Tutarlı, sistematik ve temellendirilmiş bir felsefi denemenin yazılması sağlanır.

Ödev Konusu

Afetlerden Korunma Amaçlı Çevre Eğitiminin Önemine Dair Felsefi Metin Yazımı

Amacı

Türkiye'de meydana gelen afetler ve bu afetlerden korunmak için çevre eğitiminin önemi kavrayabilme.

Genel Beceriler

Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme

Alan Becerisi

Coğrafi Gözlem, Harita Becerisi, Akıl Yürütme, Sorgulama, Analitik Düşünme

Açıklama

Öğrenci, afeti öğretmeniyle kararlaştırır.

Yönerge

Türkiye'de meydana gelen başlıca afetleri tespit ediniz. Bu afetlerden korunmak için verilecek çevre eğitimi katılımı, sorgulayıcılık, bütünsellik, doğa merkezli eğitim başlıklarından hareketle felsefi bir deneme yazarak arkadaşlarınızla paylaşınız.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

10.15

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Felsefe

Süre

2
HaftaGrup
Çalışması

KAZANIMLAR

Türk Dili ve Edebiyatı

B.2. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.

B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
- Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.
- Araştırma, kaynaklara ulaşma, genel ağı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.

Coğrafya

10.4.1. Afetlerin oluşum nedenlerini ve özelliklerini açıklar.

10.4.3. Türkiye'deki afetlerin dağılışları ile etkilerini ilişkilendirir.

Felsefe

10.3.6. Siyaset felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.

- Öğrencilerin ülkemizde yaşanan sorunlardan birini araştırarak birey, toplum ve devlet ilişkileri bağlamında tartışmaları sağlanır.

Ödev Konusu	Gazetecilik Terimleri ile 2023 Pazarcık ve Elbistan (Kahramanmaraş) Depremleri
Amacı	Geçmişte yaşanan afetlerde karşılaşılan sorunları birey, toplum ve devlet bağlamında değerlendirebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme, İş Birliği, Takım Çalışması ve Liderlik Becerisi
Alan Becerisi	Coğrafi Gözlem, İfade ve Yazma Becerisi, Medya Okuryazarlığı, Felsefi Düşünme Becerisi
Açıklama	Grup oluşturmuş öğrenciler, belirtilmiş afeti araştırır, edindiği bilgileri sunum hâline getirir ve olayın birey, toplum ve devlet ilişkileri bağlamında incelemesini yapar.
Yönerge	Öğretmeniniz rehberliğinde bir grup oluşturunuz. 5N1K kuralından ve gazetecilik terimlerinden yararlanarak (sürmanşet, sütun, spot, manşet, asparagas vb.) 6 Şubat 2023 tarihinde Pazarcık ve Elbistan'da (Kahramanmaraş) meydana gelen depremlere dair haberleri derleyerek arkadaşlarınıza sunum yapınız. - Belirtilen depremler ile ilgili görsel ve yazılı kaynakları genel ağı üzerinden derleyiniz. - Bu afetler sonucu yaşanan can kayıpları ve yaralanmaların birey, toplum, devletten veya bu üç unsurun birbirleriyle ilişkisinden doğduğunu düşündüğünüz sebeplere yer vererek bu ilişkilerin nasıl olması gerektiğine dair gerekçelendirilmiş bir metin yazınız. - Ne, neden, nasıl, nerede, ne zaman ve kim sorularını sorarak işleyeceğiniz haberleri sunum hâline getiriniz ve yazdığınız metni sunumunuza ekleyiniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı**

A.3.13. Türlün ve dönemin/akımın diğler önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar.

- b. Geleneksel tiyatrodan ise kalıplaşmış ünlü oyunlara (Örnek: Kanlı Nigâr) ve ünlü meddah, kavuklu, pişekâr ve Karagözcülere (Kel Hasan, Abdürrezzak, İsmail Dümbüllü vs.) değinilir.

Felsefe

10.4.3. Bir konu hakkında felsefi bir deneme yazar.

- a. Felsefi denemenin ne olduğı ve nasıl yazıldığı açıklanır.
- b. Tutarlı, sistematik ve temellendirilmiş bir felsefi denemenin yazılması sağlanır

Ödev Konusu	Hacivat ve Karagöz Oyunu Üzerinden Günlük Hayatta Kavramları Doğru Kullanmanın Önemi
Amacı	Düşünme ve akıl yürütmede dili doğru kullanmanın önemini açıklayabilme.
Genel Beceriler	İş Birliğı, Takım Çalışması ve Liderlik
Alan Becerisi	İletişim ve İş Birliğı, Medya Okuryazarlığı, Yaratıcı Düşünme, Felsefi Düşünme Becerisi
Açıklama	Karagöz ve Hacivat oyun metninin, kavram karmaşasını gösterecek nitelikte olmasına dikkat edilmelidir.
Yönerge	1. Genel ağ aracılığı ile Karagöz ve Hacivat örnek oyun metinlerinden birini seçiniz. 2. Sınıf içerisinde canlandırmak üzere metni çalışınız. 3. Yanlış anlaşılan kavramları tespit ederek yanlış anlamaların anlamayı ve anlaşmayı nasıl değıştirdiğıne yönelik bir yazı yazınız. 4. Uygun kıyafetler giyerek sınıf ortamında bu metni canlandırınız. 5. Oyunun ardından yanlış anlama üzerine yazdığınız metni sınıfa okuyunuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeğı

10.17

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya

Süre

4
Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR

Türk Dili ve Edebiyatı

B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- b. Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.

d. Konuyu sınırlamanın önemine değinilir.

B.4. Yazacağı metni planlar.**B.6.** Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

- a. Türle ilgili okuma kazanımlarında ifade edilen anlatım teknikleri, anlatım biçimleri/türleri ve düşünceyi geliştirme yollarından uygun olanlarını kullanması sağlanır.

Coğrafya

10.2.8. Tarihî metin, belge ve haritalardan yararlanarak dünyadaki göçlerin nedenleri ve sonuçları hakkında çıkarımlarda bulunur.

- b. Güncel mülteci göçlerine yer verilir.

10.2.9. Türkiye'deki göçleri sebep ve sonuçları açısından değerlendirir.

- a. Cumhuriyet'ten günümüze gerçekleşen iç ve dış göçlerin ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerine yer verilir.

- b. Türkiye'ye göç etmek zorunda kalan topluluklara karşı saygılı ve paylaşımcı bir tutum sergilemenin gerekliliği vurgulanır.

Ödev Konusu	Mahallemde, Okulumda ya da Sınıftaki Göçmenler
Amacı	Mülteci ya da göçmen statüsündeki öğrencilerle kültür alışverişi yapabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi, Kültürler Arası İletişim Becerisi
Alan Becerisi	Yaratıcı Düşünme, Değişim ve Sürekliliği Algılama
Açıklama	Etkinlik için öğrencilerin eşleşebilecekleri yaşlılarını bulmalarını sağlayınız. Ödev başlamadan önce grup arkadaşları hakkında bilgi vermelerini isteyiniz. Bu etkinlik için özellikle sınıf ve okuldan arkadaş seçimine öncelik veriniz.
Yönerge	1. Mahallenizde, okulunuzda ya da sınıfta göçmen statüsündeki arkadaşlarınızla/ yaşlılarınızla ikişer kişilik gruplar oluşturunuz. 2. Bir gününüzün nasıl geçtiğini, hobilerinizi, ailenizle ilişkilerinizi, aile bireylerinizin özelliklerini, hayallerinizi, yemeklerinizi (en sevdiğiniz yemek, tatlı vb.), özel günleri nasıl karşıladığınızı, eğlenme biçimlerinizi birbirinize anlattığınız videolar hazırlayınız. 3. Bu videoları kolajlayarak bir video filmi hazırlayınız. 4. Hazırladığınız videoyu sınıfta sunarak yaşadığınız deneyimi arkadaşlarınızla paylaşınız. 5. Ödev sürecinizin sonunda tüm izlenimlerinizden ve deneyimlerinizden yola çıkarak kendinizi arkadaşınızın yerine koyduğunuz "Ben Olsaydım" temalı seçtiğiniz türde (öykü, şiir, anı, mektup) bir metin yazınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı**

B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
- Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.

B.4. Yazacağı metni planlar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

- Metnin türüne göre birimlere, paragraflara, bölümlerlere, giriş-gelişme-sonuç/serim-düğüm-çözüm aşamalarına ve olay örgüsüne dikkat çekilir.

Coğrafya

10.2.9. Türkiye'deki göçleri sebep ve sonuçları açısından değerlendirir.

- Cumhuriyet'ten günümüze gerçekleşen iç ve dış göçlerin ekonomik, sosyal ve kültürel etkilerine yer verilir.

Felsefe

10.3.6. Siyaset felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.

- Öğrencilerin ülkemizde yaşanan sorunlardan birini araştırarak birey, toplum ve devlet ilişkileri bağlamında tartışmaları sağlanır.

Ödev Konusu	Ülkemizde Dış Göçün Nedenleri ve Yurt Dışına Göç Eden İnsanların Yaşadıkları
Amacı	Türkiye'den göç etmiş insanların başka bir ülkeye uyum sürecinde yaşadıkları zorluklara dair çıkarım yapabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Yaratıcı Düşünme, Değişim ve Sürekliliği Algılama, Analitik Düşünme, İfade ve Yazma Becerisi
Açıklama	Öğrencinin çalışma yapacağı kişiyi seçme sürecinde öğrencinin yönlendirilmesi sağlanır. Öğrenci, çevresinden mülakat yapacağı birini bulamazsa öğretmenin önereceği kişilerle çalışmasını sürdürür.
Yönerge	- Çevrenizdeki akrabalarınızdan, tanıdıklarınızdan ya da öğretmeninizin iletişim sağladığı birinden yurt dışına göç etmiş kişileri tarayarak çalışma yapacağınız bir kişiyi seçiniz. - Bu kişilerle göç ettikleri ülkeleri tercih nedenlerini, göç etme sebeplerini, göç sürecinde ve yeni bir ülkeye uyum sürecinde yaşadıklarını anlattıkları mülakatlar yapınız (Çalışma genel ağ üzerinden çevrim içi de olabilir.). - Yaptığınız çalışmayı raporlaştırınız. - İzlenimlerinizden ve raporunuzdaki verilerden de esinlenerek anlatıcısının kendiniz olduğu (kahraman anlatıcı) yeni bir ülkeye yerleşme ve uyum sağlama konulu bir öykü yazınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 7 Kurmaca Metinler İçin (Öykü) Dereceleme Ölçeği

10.19

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

5 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Tarih**

10.5.2. İstanbul'un fetih sürecini sebepleri ve stratejik sonuçları açısından analiz eder.

d. II. Mehmet'in karakteri, vizyonu, ilme verdiği önem vurgulanarak fethin gerçekleşmesinde onun kişisel özelliklerinin etkisine değinilir.

Felsefe

10.3.6. Siyaset felsefesinin konusunu ve problemlerini açıklar.

a. "Hak, adalet ve özgürlük nedir?", "İktidarın kaynağı nedir?", "İdeal devlet düzeni olabilir mi?" problemlerinden hareketle siyaset felsefesinin konusu kısaca açıklanır.

Ödev Konusu	Osmanlı Padişahı II. Mehmet'in Yönetim Anlayışının Doğu ve Batı Siyaset Felsefesi Yönünden İncelenmesi
Amacı	Osmanlı devlet yönetimini siyaset felsefesi ile yorumlayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Tarihsel Empati, Felsefi Kavram ve Bilgi Edinimi, Felsefi Düşünme Becerisi
Yönerge	- İbn-i Haldun'un "Mukaddime" adlı eserini inceleyerek burada geçen Adil Sultan'ın vasıflarını tespit ediniz. - Niccola Machiavelli'nin (Nikola Makyavelli) "Prens" (Hükümdar) adlı eserinde bahsi geçen ideal yöneticinin vasıflarını tespit ediniz. - İbn-i Haldun ve Machiavelli'nin hükümdar tiplerinde belirttiği unsurlardan hangileri II. Mehmet'te bulunmaktadır? Belirtiniz. II. Mehmet'te olduğunu düşündüğünüz bu özelliklere göre II. Mehmet'in iktidarı hangi kaynağa dayanmaktadır? - Sizce iktidarın kaynağı ne olmalıdır? Açıklayınız. Yukarıdaki maddeleri içeren bir sunu hazırlayınız. Sunumunuzu sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 9 Proje ve Sunu Değerlendirme Ölçeği

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı**

A.2.2. Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler. Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, basın yayın organlarının etkisi üzerinde durulur.

A.2.5. Metnin olay örgüsünü belirler.

Öyküleyici metinlerde olayların birbirleriyle ilişkisi ve sıralanışı (kurgulanması) üzerinde durulur.

A.2. 11. Metinde millî, manevi ve evrensel değerler ile sosyal, siyasi, tarihî ve mitolojik öğeleri belirler.

- a. Metinde, metnin yazıldığı dönemin gerçekliğini yansıtan unsurlara ve/veya metnin dönemin gerçekliğiyle ilişkisine değinilir.

Tarih

10.1.1. Türklerin Anadolu'ya yerleşmeye başlaması ile Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılışı arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri tarih şeridi ve haritalar üzerinde gösterir.

10.1.3. Anadolu'daki ilk Türk siyasi teşekküllerinin birbirleriyle ve çevre devletlerle olan ilişkilerini uzlaşma ve çatışma bağlamında değerlendirir.

- a. Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin birbirleriyle ve çevre devletlerle olan ilişkilerine değinilerek öğrencilerin, bu beyliklerin Anadolu'nun Türkleşmesindeki etkisini yorumlamaları sağlanır.

Ödev Konusu	Danışment Ahmet Gazi ve "Danışmentnâme"
Amacı	İslamiyet'in kabulü sonrası Türk destanlarından olan "Danışmentnâme"nin Türk tarihi ve edebiyatı yönünden önemini kavrayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Tarihsel Kavrama
Açıklama	Ödevlendirilen öğrenci, "Danışmentnâme" destanını okuyarak aşağıdaki yönergeye uygun şekilde sonucu yazılı ödev olarak hazırlayacaktır.
Yönerge	Aşağıdaki soruların yanıtlarının verildiği ve destanların tarih, dil açısından ve kültürel açıdan öneminin açıklandığı bir metin yazınız. 1. "Danışmentnâme"yi yazıya geçiren kişi kimdir? 2. İbn Alâ hangi dönemde yaşamıştır? 3. Destanda anlatılanlar hangi dönemde geçmektedir? 4. Destanda geçen olay örgüsü nedir? 5. Destanın kahramanı kimdir? 6. Destanda geçen olağanüstü olaylar nelerdir? 7. "Danışmentnâme"nin Türk tarih ve kültürü bakımından önemi nedir?
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

10.21

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Coğrafya

Süre

6 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı**

A.4.14. Türlün ve dönemin/akımın diğler önemli yazarlarını ve eserlerini sıralar. Önde gelen, temsil eden diğler yerli ve yabancı yazar ve eserlerden bahsedilir.

Tarih

10.5.7. Osmanlı Devleti'nin takip ettiğı kara ve deniz politikalarını analiz eder.

d. Osmanlı Devleti'nin stratejik amaçlı olarak Akdeniz dışına yönelme çabaları bağlamında Hint Deniz Seferleri'ne değinilir.

Coğrafya

10.3.1. Uluslararası ulaşım hatlarını bölgesel ve küresel etkileri açısından analiz eder.

Ödev Konusu	Seydi Ali Reis ve "Mirat'ül Memalik" (Ülkelerin Aynası)
Amacı	"Mirat'ül Memalik" adlı eseri tarih, coğrafya ve edebiyat bilimi açısından analiz edebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Eleştirel Düşünme, Tarihsel Kavrama, Coğrafi Sorgulama, Harita Becerisi
Açıklama	Ödev iki öğrenciden oluşacak bir gruba verilecektir. Öğrenciler çalışmalarını tamamladıktan sonra sonuçlarını sınıfta arkadaşlarına sunacaklardır.
Yönerge	"Mirat'ül Memalik" (Ülkelerin Aynası) adlı eseri okuyunuz ve aşağıdaki sorular doğrultusunda bir rapor hazırlayınız ve sınıfta arkadaşlarınıza sununuz. Birinci Öğrenci: 1. Kitabın yazarı kimdir, kitap ne zaman yazılmıştır ve yazarın bu kitabı yazma amacı nedir? 2. "Mirat'ül Memalik" edebi açıdan ne tür bir eserdir (Anı, günlük, seyahatnâme vb.)? 3. Yazar söz konusu eserde nasıl bir anlatım biçimi ya da tekniğı kullanmıştır? 4. Kitapta geçen olaylar ne zaman ve nerede geçmektedir? 5. Hint Deniz Seferleri nedir? Hangi amaçla düzenlenmiştir ve sonucu ne olmuştur? İkinci Öğrenci: 1. "Mirat'ül Memalik"teki olayların geçtiğı geniş coğrafya neresidir? 2. "Mirat'ül Memalik"teki olayların geçtiğı geniş coğrafyadaki tabiat şartları ve iklim özellikleri hakkında kitapta ne gibi bilgiler verilmektedir? 3. Bugün bu alanlarda hangi milletler veya devletler vardır? 4. Yazarın Basra Körfezi'nden başlayıp Edirne'de son bulan sefer güzergâhını gösteren bir harita çiziniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

11. SINIF**11.1****Disiplin Alanları**

Coğrafya, Tarih

Süre2
Hafta**Bireysel****KAZANIMLAR****Coğrafya****11.2.5.** Şehirlerin küresel ve bölgesel etkilerini fonksiyonel açıdan yorumlar.**Tarih****11.1.3.** Denizcilik faaliyetlerinin iç denizlerden okyanuslara taşınmasının dünya siyasetine ve ticaretine etkilerini analiz eder.

- a. Öğrencilerin, Avrupalı güçlerin değişen denizcilik stratejilerini, küresel (askerî ve ekonomik) faaliyetlerini ve uyguladıkları sömürgeciliğin etkilerini analiz etmeleri sağlanır.

Ödev Konusu	16. Yüzyıldan İtibaren Coğrafi Keşiflerin Etkisiyle Avrupa'da Büyüyen Şehirler
Amacı	16. yüzyıldan itibaren coğrafi keşiflerle denizcilik faaliyetlerinin iç denizlerden okyanuslara taşınmasının sonucunda Avrupa'da gelişen şehirleri tanıyabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Teknoloji Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Değişim ve Sürekliliği Algılama, Harita Becerisi
Açıklama	16. yüzyıldan itibaren coğrafi keşiflerin etkisiyle Avrupa'da büyüyen şehirleri, bu şehirlerin günümüzdeki küresel ve bölgesel etkilerinin (ekonomik, siyasi, sosyal vb.) sınıfta tartışılması sağlanır.
Yönerge	16. yüzyıldan itibaren coğrafi keşiflerin etkisiyle Avrupa'da büyüyen şehirleri genel ağda araştırınız. 16. yüzyıldan itibaren coğrafi keşiflerle Avrupa'da büyüyen şehirleri dilsiz harita üzerinde gösteriniz. - Avrupa'da büyüyen şehirlerin günümüzdeki küresel ve bölgesel etkilerinin (ekonomik, siyasi, sosyal vb.) sınıfta tartışılması amacı ile genel ağda araştırınız. 16. yüzyıldan itibaren coğrafi keşiflerin etkisiyle Avrupa'da büyüyen şehirlerle ilgili tanıtım broşürü hazırlayınız ve broşürü sınıf panosunda paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

11.2

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

2 Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR

Tarih

11.2.1. Avrupa düşüncesinde meydana gelen değişimleri ve bunların etkilerini analiz eder.

- Roma Katolik Kilisesi'nin kurduğu baskıya karşı gelişen fikrî-manevi (Rönesans-Reform, sekülerleşme), sosyal ve ekonomik (merkantilizm ve burjuva sınıfının güçlenmesi) değişimler ana hatlarıyla ele alınır.
- Öğrencilerin, modern devletler hukukunun ortaya çıkması sürecinde Vestfalya Barışı'nı sebep ve etki açısından analiz etmeleri sağlanır.

Felsefe

11.3.2. 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.

- Skolastik düşünce ile modern düşüncenin temel farkları üzerinde durulur.
- Hümanizm, bilimsel yöntem, kartezyen felsefe ve hukuk felsefesi üzerinde durulur.
- N. Kopernik, G. Galileo, F. Bacon ve I. Newton'un bilimsel çalışmalarının 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesi üzerindeki etkilerine değinilir.

Ödev Konusu	Skolastik Düşünce ile Modern Düşüncenin Temel Farklarını Gösteren İntografik Görsel Hazırlama
Amacı	Skolastik düşünce ile modern düşüncenin temel farklarını analiz edebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Teknoloji Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Akıl Yürütme, Eleştirel Düşünme, Özgün Fikirler Üretme
Açıklama	Sınıf gruplara ayrılır. Gruplara aşağıdaki araştırma konuları çalışma olarak verilir. Gruplardan araştırma sonuçlarını sınıfta paylaşımları istenir.
Yönerge	Öğretmeniniz rehberliğinde gruplar oluşturunuz ve aşağıda verilen ödev konularından birini seçiniz. Çalışmanızı tamamladıktan sonra sınıfta paylaşınız. - Orta Çağ skolastik düşüncesinin temel özelliklerini ve döneme olan etkilerini genel ağda araştırıp bir metin yazınız. - Modern düşüncenin temel özelliklerini ve döneme olan etkilerini genel ağda araştırıp bir metin yazınız. - Skolastik düşünce ile modern düşüncenin temel farklarını sınıfta tartışıp tartışmanın sonuçlarıyla ilgili infografik görsel hazırlayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı****B.3.** Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
- Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.
- Araştırma, kaynaklara ulaşma, genel ağı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.

Tarih**11.4.2.** Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığına yönelik iç ve dış tehditleri analiz eder.

- Osmanlı Devleti'nin güç kaybetmesiyle birlikte büyük güçlerin Osmanlı coğrafyasına nüfuz etme, muhtemel bir dağılma durumunda Osmanlı topraklarını paylaşma (Şark Meselesi) veya işgal etme (Kuzey Afrika'daki toprak kayıpları vb.) çabaları küresel güç mücadelesi bağlamında ele alınır.
- 1815 Viyana Kongresi ile başlayan süreçte büyük güçlerin müdahalesiyle uluslararası boyut kazanan konular (1821 Rum İsyanı ve sonrasında Yunanistan'ın kurulması ve Osmanlı Devleti aleyhine topraklarını genişletmesi, Kırım Savaşı ve sonrasında Osmanlı Devleti'nin Paris Antlaşması ile Avrupa devletler hukukuna dâhil edilmesi, 93 Harbi ve sonrasında Berlin Kongresi ile Doğu Anadolu'daki Ermeni Meselesi) bağlamında Osmanlı Devleti'nin varlığının Avrupalı devletler tarafından tehdit edildiği üzerinde durulur.
- Mehmet Ali Paşa'nın Osmanlı Devleti'nin merkezi yönetimine rağmen güç kazanması ve nüfuz alanını genişletme çabalarına değinilir.
- Rusya'nın Türk Boğazları ile ilgili talepleri karşısında Avrupalı güçlerin Osmanlı Devleti'nin yanında yer almasına ve bunun gerekçelerine değinilir.
- Öğrencilerin, 1768-1914 arasındaki süreçte Osmanlı-Rus rekabetini sebep-sonuç ilişkisi açısından analiz etmeleri sağlanır.

Ödev Konusu	Osmanlı Devleti'nin Siyasi Varlığına Yönelik Tehditleri Analiz Eden Makale Yazımı
Amacı	Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığına yönelik tehditleri analiz edebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme, İş Birliği, Takım Çalışması ve Liderlik Becerisi
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Yaratıcı Düşünme
Yönerge	- Makalenizi yazmak için aşağıdaki araştırmaları yapınız. 18 ve 19. yy.larda Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığına yönelik tehditleri genel ağda araştırınız. Bu tehditleri maddeler hâlinde yazınız. - Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığına yönelik tehditlere karşı alınmaya çalışılan tedbirleri genel ağda araştırınız. Bu tedbirleri maddeler hâlinde yazınız. - Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığına yönelik tehditleri ve bu tehditlere yönelik alınan tedbirleri analiz eden bir makale yazınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Grup Değerlendirme Formu Ek 6 Dereceleme Ölçeği

11.4

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

2 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR

Coğrafya

11.3.7. Sanayileşmiş bir ülkeyi sanayileşme süreçleri açısından değerlendirir.

Tarih

11.5.1. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde endüstriyel üretime geçiş çabalarını ve bu süreçte yaşanan zorlukları analiz eder.

- Osmanlı Devleti'nde sanayileşme çabalarının önündeki engellere (sermaye, bilim ve teknoloji, yetişmiş personel ve uzun vadeli strateji konularındaki yetersizlikler) değinilir.
- Küresel kapitalist güçlerle rekabet etme konusundaki zorluklar; 1838 Balta Limanı Antlaşması örneğinden hareketle gümrük ve ticaret antlaşmalarının sınırlayıcılığı ve yerli üretim yerine ithalatın tercih edilmesi gibi faktörler bağlamında kısaca ele alınır.
- Öğrencilerin, Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki ekonomik duruma dair göstergelerin yer aldığı verileri inceleyip analiz etmeleri sağlanır.

Ödev Konusu	İngiltere'nin Sanayileşme Süreci ile Osmanlı Devleti'nin Sanayileşmeye Geçiş Çabaları
Amacı	Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde endüstriyel üretime geçiş çabalarını ve bu süreçte yaşanan zorlukları sanayileşmiş bir ülke örneğiyle karşılaştırabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Değişim ve Sürekliliği Algılama
Açıklama	Ödev tamamlandıktan sonra sınıfta tartışılması sağlanır.
Yönerge	İngiltere'nin sanayileşme süreci ile Osmanlı Devleti'nin endüstriyel üretime geçiş çabalarını karşılaştıran sunu veya pano hazırlayınız. Sununuzda aşağıdaki hususlara yer veriniz. - İngiltere'nin sanayileşme sürecinin nasıl gerçekleştiği - Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde endüstriyel üretime geçiş çabaları ve bu süreçte yaşanan zorluklar - Osmanlı Devleti'nde sanayileşme çabalarının önündeki engeller (sermaye, bilim ve teknoloji, kapitalist güçlerle rekabet, yetişmiş personel ve uzun vadeli strateji konularındaki yetersizlikler) 1838 Balta Limanı Antlaşması örneğinden hareketle gümrük ve ticaret antlaşmalarının sınırlayıcılığı ve bu antlaşmaların olumsuzlukları
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sunu İçin Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

11.5

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih, Psikoloji, Sosyoloji

Süre4
Hafta**Bireysel****KAZANIMLAR****Türk Dili ve Edebiyatı**

B.2. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.

B.4. Yazacağı metni planlar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

Tarih

11.5.3. Modernleşmeyle birlikte sosyal, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin gündelik hayata etkilerini analiz eder.

a. Modern şehirlerin dokusunda yaşanan değişimin olumlu ve olumsuz sonuçları kısaca ele alınır.

Psikoloji

33. Davranışı etkileyen sosyal etkenleri analiz eder.

Sosyoloji

29. Toplumsal çözülmeye neden olan etmenleri analiz eder. Millî birlik bilincinin zayıflaması vb. verilir.

Ödev Konusu	Osmanlı Modernleşmesinin Psikolojik ve Sosyolojik Yönleriyle Edebiyata Yansıması
Amacı	Osmanlı Devleti'nde modernleşmeyle birlikte sosyal, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin psikolojik, sosyolojik yönleriyle edebiyata etkilerini analiz edebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerisi	Bilgi Okuryazarlığı, Yaratıcı Düşünme Becerisi, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma
Açıklama	Öğrencilerin "Felatun Bey ile Rakım Efendi" (Ahmet Mithat Efendi), "Araba Sevdası" (Recaizade Mahmut Ekrem) romanlarından birini (öğretmen ve öğrencilerin birlikte belirlediği dönem ile ilgili başka bir romanı) seçmeleri istenir. Sınıftaki tüm öğrencilerin kitabı bitirdikten sonra eleştiri yazılarını sınıfta paylaşımları sağlanır.
Yönerge	1. Ahmet Mithat Efendi'nin "Felatun Bey ile Rakım Efendi" adlı romanını veya Recaizade Mahmut Ekrem'in "Araba Sevdası" ya da sizin belirlediğiniz bir romanı okuyunuz. 2. Romanlar üzerinden Osmanlı Devleti'nde modernleşmeyle birlikte psikolojik, sosyolojik, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin edebiyata ve gündelik hayata etkilerini değerlendiren bir eleştiri yazısı yazınız. 3. Çalışmalarınızı sınıfta paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

11.6

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

2
HaftaGrup
Çalışması

KAZANIMLAR

Tarih

11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa’da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.

- a. Fransız İhtilali’ne giden süreç ve ihtilalin sonuçları ana hatlarıyla açıklanır.

Felsefe

11.4.4. 18. yüzyıl -19. yüzyıl felsefesindeki örnek düşünce ve argümanları felsefi açıdan değerlendirir.

- a. J. J. Rousseau’nun “İnsan özgür doğar oysa her yerde zincire vurulmuştur.” sözünden hareketle özgürlük probleminin tartışılması sağlanır.

Ödev Konusu	Fransız İhtilali’ne Giden Yolda J. J. Rousseau’nun Etkisi
Amacı	J. J. Rousseau’nun (J. J. Russo) fikirlerinin Fransız İhtilali üzerindeki etkisini söyleyebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Tarihsel Analiz ve Yorum Becerisi, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma Becerisi, Sorgulama, Felsefi Okuryazarlık
Açıklama	Grup üç kişiden oluşmalı ve yönergede yer alan adımların her birini bir öğrenci üstlenmelidir.
Yönerge	1. J.J. Rousseau’yu tanıtan bir biyografi hazırlayınız. 2. J.J. Rousseau’nun Fransız İhtilali’nin ortaya çıkmasına zemin hazırlayan fikirlerini ve eserlerini araştırınız. 3. J.J. Rousseau’nun görüşleri ve düşüncelerinden hangileri sizi ve içinde bulunduğu toplumu etkilemektedir? 4. Araştırmalarınızla ilgili bir sunu hazırlayınız ve sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı****B.3.** Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- a. Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
- b. Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.

B.4. Yazacağı metni planlar.**B.5.** Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

- a. Metnin türüne göre birimlere, paragraflara, bölümlere, giriş-gelişme-sonuç/serim-düğüm-çözüm aşamalarına ve olay örgüsüne dikkat çekilir.

Tarih**11.2.1.** Avrupa düşüncesinde meydana gelen değişimleri ve bunların etkilerini analiz eder.

- a. Roma Katolik Kilisesi'nin kurduğu baskıya karşı gelişen fikri-manevi (Rönesans-Reform, sekülerleşme), sosyal ve ekonomik (merkantilizm ve burjuva sınıfının güçlenmesi) değişimler ana hatlarıyla ele alınır.
- c. Bilim Devrimi'nin Avrupa'da meydana getirdiği değişime değinilir.

Felsefe**11.3.2.** 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.

- b. Hümanizm, bilimsel yöntem, kartezyen felsefe ve hukuk felsefesi üzerinde durulur.
- c. N. Kopernik, G. Galileo, F. Bacon ve I. Newton'un bilimsel çalışmalarının 15. yüzyıl-17. yüzyıl felsefesi üzerindeki etkilerine değinilir.

Sosyoloji**22.** Toplumsal değişmeyi etkileyen faktörleri değerlendirir.(Toplumsal değişmeyi etkileyen faktörlerin: fiziki çevre, ekonomi, modernleşme, küreselleşme, bilim ve teknoloji, demokratikleşme, kültür, demografi, kitle iletişim araçları vb. olduğu vurgulanır.

Ödev Konusu	Bilim Devriminin Avrupa'ya Etkisi
Amacı	15-17. yüzyıl felsefesi ve N. Kopernik (N. Kopırnık), G. Galileo (G. Galileo), F. Bacon (F. Beykin) ve I. Newton'un (I. Nivtin) bilimsel çalışmalarının Avrupa'da meydana getirdiği değişimi açıklayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Bilgi Okuryazarlığı, İletişim ve İş Birliği, Yaratıcı Düşünme, Tarihsel Kavrama, Tarihsel Analiz ve Yorum, Felsefi Kavram ve Bilgi Edinimi, Akıl Yürütme, Sorgulama, İfade ve Yazma Becerisi, Felsefi Okuryazarlık
Açıklama	Her öğrencinin bir bilim insanını araştırabilmesi amacıyla bu ödev için dört öğrenci görevlendirilir. Öğrenciler bilim insanları N. Kopernik, G. Galileo, F. Bacon ve I. Newton arasından seçim yapar ve yönergeye uygun olarak ödevi tamamlar.
Yönerge	15-17. yüzyıl hukuk felsefesi görüşlerinin, o dönemin bilimsel gelişmeleri üzerinde etkisini araştırınız. N. Kopernik, G. Galileo, F. Bacon ve I. Newton arasından birini seçerek seçtiğiniz bilim insanının bilimsel çalışmalarını araştırınız. - Elde ettiğiniz bilgilerden yola çıkarak bilimsel çalışmaların Avrupa'da meydana getirdiği değişime ve Avrupa üzerindeki etkilerine değindiğiniz bir makale yazınız. - Yazılan makaleleri sınıfta diğer öğrencilerle paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

11.8

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

2 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Tarih**

11.2.1. Avrupa düşüncesinde meydana gelen değişimleri ve bunların etkilerini analiz eder.

- a. Roma Katolik Kilisesi'nin kurduğu baskıya karşı gelişen fikri-manevi (Rönesans-Reform, sekülerleşme), sosyal ve ekonomik (merkantilizm ve burjuva sınıfının güçlenmesi) değişimler ana hatlarıyla ele alır.

Felsefe

11.1.2. MÖ 6. yüzyıl-MS 2. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.

- b. Sokrates ve Sofistlerin (Protagoras ve Gorgias) bilgi ve ahlak anlayışları ele alınır.
- c. Platon ve Aristoteles'in varlık, bilgi ve değer anlayışları ele alınır.

Ödev Konusu	İlk Çağ'dan Rönesans'a Değerler
Amacı	Avrupa düşünce sisteminin temelinde meydana gelen düşünce yapısı ile İlk Çağ uygarlıkları filozofları arasındaki ilişkiyi kavrayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Tarihsel Analiz, Tarihsel Kavrama, Sorgulama, Analitik Düşünme, Felsefi Okuryazarlık
Açıklama	Öğretmen, felsefede geçen kavramları değiştirebilir veya arttırabilir.
Yönerge	Rönesans ve Reform hareketlerinin doğuşunda etkili olan faktörleri, MÖ 6-MS 2. yüzyıl felsefi düşüncesi çerçevesinde, içinde bilgi, erdem, bilgelik, iyilik ve kötülük kavramları geçen kelimeleri kullanarak felsefi bir metin yazınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

11.9

Disiplin
Alanları

Coğrafya, Tarih

Süre

4
Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

11.2.4. Şehirleri fonksiyonel özellikleri açısından karşılaştırır.

- b. Tarihsel süreçteki başlıca Türk-İslam şehirlerinin (Semerkant, Buhara, Konya vb.) öne çıkan özelliklerine yer verilir.

Tarih

11.2.3. Osmanlı devlet idaresi ve toplum düzenindeki çözümleri önleme çabalarını analiz eder.

- e. Öğrencilerin, dönemin ilim ve irfan geleneğini canlandıran kişilerden (Evliya Çelebi, Katip Çelebi, Gelenbevî İsmail Efendi vb.) birini araştırmaları ve bu kişinin Osmanlı ilim ve irfan geleneğindeki yerine ilişkin çıkarımlarda bulunmaları sağlanır.

Ödev Konusu	"Seyahatname"de Yer Alan Bir İlin Günümüzle Karşılaştırılması
Amacı	17 ve 18. yüzyıllarda Osmanlı şehir ve toplum yapısı ile günümüz arasındaki değişimi il bazında karşılaştırabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Değişim ve Sürekliliği Algılama, Tarihsel Analiz, Tarihsel Kavrama
Açıklama	Öğrencinin bulunduğu şehir "Seyahatname"de yer almıyorsa yakın çevre ya da yakın bölge ödev olarak verilebilir.
Yönerge	Evliya Çelebi'nin "Seyahatname" adlı eserini genel ağ üzerinden bulunuz. Yaşadığınız şehri ya da yakın çevresini "Seyahatname"de bularak geçmiş ve bugün arasındaki farkları gösteren (yer, insan, yerleşim biçimi, kültür, vb.) bir sunu hazırlayınız ve sınıfta sununuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sunu İçin Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

11.10

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Psikoloji

Süre

3

Hafta

Grup Çalışması**KAZANIMLAR****Türk Dili ve Edebiyatı****C.1.4.** Konuşma metnini planlar.**C.1.6.** Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.**C.1.7.** Konuşmasına uygun sunu hazırlar.

Yazılı, görsel ve işitsel unsurların sunuda doğru ve işlevsel olarak kullanımının önemi ve nasıl gerçekleştirileceği açıklanır.

Coğrafya**11.3.6.** Ülkeler arası etkileşimde turizm faaliyetlerinin rolünü açıklar.**Psikoloji****33.** Davranışı etkileyen sosyal etkenleri analiz eder.**Ödev Konusu**

COVID-19 Salgının Günlük Hayata ve Turizm Hareketliliğine Etkisi

Amacı

COVID-19 salgınının bireye ve turizm faaliyetlerine yönelik etkilerini analiz edebilme.

Genel Beceriler

Bilgi Okuryazarlığı, Medya Okuryazarlığı, İletişim Becerisi

Alan Becerisi

Eleştirel Düşünme, Kanıt Kullanma

Açıklama

Gruplar sunumlarını yaptıktan sonra, sınıftaki her öğrenciden “Hareketliliğin kısıtlı oluşunun insan davranışlarına etkisi” konulu metin yazmaları istenir.

Yönerge

1.Grup: Gazete, TV ve genel ağdan COVID-19 salgını ile ilgili günlük hayatta ve insan davranışlarında meydana gelen değişiklikleri konu alan haberleri derleyiniz. Bu çalışmanın sonunda kapsamlı bir televizyon haberi yaparak sınıfta sununuz.

2.Grup: COVID-19 salgınının ülkeler arası turizm hareketliliği üzerindeki olumsuz etkilerini içeren bilgileri gazete, TV ve genel ağdan toplayınız. Bu konularla ilgili sınıfta kapsamlı bir haber sunumu hazırlayınız.

Ölçme ve Değerlendirme**Ek 1 Grup Değerlendirme Formu**

KAZANIMLAR**Coğrafya**

11.2.9. Beşerî unsurları üretim, dağıtım ve tüketim süreçleri üzerindeki etkisi açısından değerlendirir.

Tarih

11.1.3. Denizcilik faaliyetlerinin içdenizlerden okyanuslara taşınmasının dünya siyasetine ve ticaretine etkilerini analiz eder.

a. Öğrencilerin, Avrupalı güçlerin değişen denizcilik stratejilerini, küresel (askerî ve ekonomik) faaliyetlerini ve uyguladıkları sömürgeciliğin etkilerini analiz etmeleri sağlanır.

Ödev Konusu	Coğrafi Keşifler ve Ticaret Yollarının Yeni Güzergâhı
Amacı	Coğrafi keşifler sonrasında değişen ticaret yolları güzergâhları ve bu durumun dönemin devletlerine olan etkilerini kavrayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Tarihsel Analiz ve Yorum, Coğrafi Sorgulama, Harita Becerisi
Açıklama	Ödev iki öğrenci tarafından hazırlanacaktır. Öğrencilerden biri yapacağı araştırmayı yazılı olarak hazırlayacaktır. Diğer öğrenci ise konu ile ilgili bir harita çizecektir. Öğrenciler hazırladıkları ödevi çizdikleri harita eşliğinde sınıfta arkadaşlarına sunacaklardır.
Yönerge	Birinci Öğrenci: 1. Tarih boyunca ticaret yollarının ekonomik faaliyet unsurlarından dağıtım (ham madde tedarik ve mamul madde sevkiyatı) açısından önemini açıklayınız. 2. Coğrafi keşifler sonrasında değişen ticaret yolu güzergâhlarının dönemin devletleri olan Osmanlı, Venedik, Cenova, İspanya, Portekiz, Fransa, Hollanda ve İngiltere açısından kısa değerlendirmesini yapınız. 3. Hızla büyüyen bu uluslararası ticaretin Batı Avrupa devletlerinin ekonomik gelişimine (ticari sermaye birikimi ve sanayileşme) etkisini analiz ediniz. İkinci Öğrenci: 4. Coğrafi keşifler öncesi kullanılan ticaret yollarının (İpek Yolu, Baharat Yolu, Kürk Yolu) güzergâhlarını çizdiğiniz bir harita üzerinde gösteriniz. 5. Coğrafi keşifler sonrasında yeni ticaret yolu güzergâhlarını (Atlas Okyanusu) harita üzerinde gösteriniz. Hazırladığınız ödevi çizdiğiniz harita eşliğinde sınıfta arkadaşlarına sununuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

11.12

Disiplin
Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

4
Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Tarih**

11.2.1. Avrupa düşüncesinde meydana gelen değişimleri ve bunların etkilerini analiz eder.

c. Bilim Devrimi'nin Avrupa'da meydana getirdiği değişime değinilir.

Felsefe

11.5.3. Örnek felsefi metinlerden hareketle 20. yüzyıl filozoflarının felsefi görüşlerini analiz eder.

d. T. Kuhn'un "Bilimsel Devrimlerin Yapısı" adlı eserinden alınan veya derlenen bir metinden hareketle filozofun bilim anlayışının irdelenmesi sağlanır.

Ödev Konusu	Thomas S. Kuhn (Tamis S. Kun) ve 17. Yüzyıl Bilim Devrimi
Amacı	17. yüzyıl bilim devrimini Thomas S. Kuhn'un "Bilimsel Devrimlerin Yapısı" adlı eseri çerçevesinde yorumlayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Tarihsel Analiz ve Yorum, Felsefi Kavram ve Bilgi Edinimi, Analitik Düşünme, Felsefi Okuryazarlık
Açıklama	Thomas S. Kuhn'un "Bilimsel Devrimlerin Yapısı" adlı kitabında öne sürdüğü görüşler çevresinde yönergede verilen maddelerin araştırılıp, bir sunum hâline getirilerek sınıfta sunulması sağlanır.
Yönerge	Aşağıdaki maddelerin yer aldığı bir sunum oluşturunuz ve sınıfta sununuz. 1. Kuhn'a göre bilim nedir? 2. Kuhn'a göre paradigma nedir? 3. Kuhn'a göre bilim nasıl gelişir? 4. 17. yüzyılda gerçekleşen bilimsel devrimin ortaya çıkmasındaki nedenler nelerdir? 5. 17. yüzyıl bilim devrimine katkıda bulunan bilim insanları kimdir ve çalışmaları nelerdir? Kısaca bahsediniz. 6. 17. yüzyıl bilim devriminin bugünkü bilimin geldiği noktaya olan etkileri nelerdir?
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sunu İçin Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

11.13

Disiplin Alanları

Tarih, Felsefe

Süre

3 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Tarih**

11.4.3. Tanzimat Fermanı, Islahat Fermanı ve Kanun-ı Esasi'nin içeriklerini küresel ve yerel siyasi şartlar bağlamında değerlendirir.

c. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemeye yönelik Üç Tarz-ı Siyaset olarak bilinen fikir akımlarının, merkezî idarenin ve düşünce adamlarının siyasi ve toplumsal birliği koruma çabaları olduğuna değinilir.

Felsefe

11.5.2. 20. yüzyıl felsefesinin karakteristik özelliklerini açıklar.

b. Türkiye'de felsefi düşünceye katkıda bulunan felsefeciler üzerinde durulur.

Ödev Konusu	Macit Gökberk Felsefe Ödülü
Amacı	20. yüzyıl Türk felsefecilerini tanıma ve Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak amacıyla ortaya konulmuş fikirleri yeniden düzenleyebilme.
Genel Beceriler	Yaratıcı Düşünme ve İnovasyon
Alan Becerisi	Akıl Yürütme, Sorgulama, İfade ve Yazma Becerisi, Özgün Fikirler Üretme, Tarihsel Empati, Tarihsel Kavrama, Tarihsel Analiz ve Yorum Becerisi, Tarihsel Sorun Analizi ve Karar Verme
Açıklama	Türkiye Felsefe Kurumu, 20. yy. Türk felsefecilerinden biri olan Macit Gökberk anısına her yıl felsefe ödülü sunmaktadır. Bu yıl ödülü sembolik olarak sınıftan bir öğrenci kazanacaktır. Sınıfta "Siz olsaydınız 20. yy.da Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak üzere hangi fikri geliştirdiniz?" konulu Macit Gökberk Felsefe Ödülü yarışması yapılması ve ödev ile görevlendirilmiş öğrencilerin bu yarışmaya katılması sağlanır. En beğenilen fikrin sınıfta oylama yapılarak seçilmesi ve kazanan fikre Macit Gökberk Ödülü verilmesi sağlanır.
Yönerge	1. Macit Gökberk kimdir? 20. yy. felsefecileri arasındaki yeri nedir? Araştırınız. 2. Bu çalışmalar yapıldıktan sonra sınıfta "Siz olsaydınız 20. yy.da Osmanlı Devleti'ni dağılmaktan kurtarmak üzere hangi fikri geliştirdiniz?" konulu Macit Gökberk Felsefe Yarışması'na hazırlanmak üzere fikirlerinizi yazılı hâle getiriniz ve sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

11.14

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih, Sosyoloji

Süre

4 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

11.2.11. Doğal kaynaklar ile ekonomi ilişkisini açıklar.

b. Tarihsel süreçte “doğal kaynakların değeri ve kullanımındaki değişim”e farklı bölgelerden örneklerle yer verilir.

Tarih

11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa’da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.

ç. Geleneksel üretim tarzı ile endüstriyel üretim tarzı arasındaki farklara değinilir.

Sosyoloji

22. Toplumsal değişmeyi etkileyen faktörleri değerlendirir.

53. Ekonominin toplumsal yaşamdaki önemini değerlendirir.

Ödev Konusu	Doğal Kaynakların Kullanımı
Amacı	Doğal kaynakların kullanımında meydana gelen değişimin ekonomik ve toplumsal yapıya etkisini açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Teknoloji Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Değişim ve Sürekliliği Algılama Becerisi, Tarihsel Analiz ve Yorum
Açıklama	Bu ödev ile öğrenciden bir infografi ve bir kavram haritası oluşturması beklenir.
Yönerge	Geçmişten günümüze doğal kaynakların kullanımının değişimini web 2.0 araçları kullanarak bir infografide gösteriniz. Oluşturacağınız infografiye aşağıda verilen soruları yanıtlarak her soruda geçen anahtar kelimelerden oluşan bir kavram haritası oluşturunuz. 1. Doğal kaynakların kullanımında meydana gelen değişimin ekonomik ve toplumsal yapıya etkilerine günümüzden hangi örnekler verilebilir? 2. Geleneksel üretim tarzı ile modern üretim tarzı arasında hangi farklar vardır? Bu farkların ekonomik ve toplumsal yapıya etkilerini açıklayınız. 3. Gelecekte ön plana çıkacağını öngördüğünüz kaynakların toplumsal yapı üzerindeki etkileri neler olabilir?
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

KAZANIMLAR**Coğrafya**

11.2.9. Beşerî unsurları üretim, dağıtım ve tüketim süreçleri üzerindeki etkisi açısından değerlendirir.

Sosyoloji

26. Küreselleşmenin toplumsal değişime etkilerini yorumlar.

Ödev Konusu	Bir Ürünün Üretimden Tüketime Kadar Olan Süreçleri ve Küreselleşme
Amacı	Bir ürünün üretim aşamasını ve metaya dönüşümünü açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Araştırma
Alan Becerisi	Kanıt Kullanma
Açıklama	Belirlenen ürün uluslararası ticarete önemi olan bir ürün olabilir.
Yönerge	Dünya üzerinde herhangi bir alanda üretilen bir ürünün tüketiciye ulaşma aşamalarını açıklamak ve küreselleşmenin boyutunu belirleyebilmek amacıyla aşağıdaki adımları izleyiniz. 1. Küresel anlamda ticaret ürünü olan ya da olabilecek bir ürün belirleyiniz (Yer ve ürün seçimine etki eden faktörlerle birlikte açıklayınız.). 2. Ürünün üretiminde etkili olan doğal ve beşerî faktörleri belirleyiniz (iklim, yer şekilleri, su, toprak, ham madde, sermaye, teknik altyapı, pazar vd.). 3. Ürünün dağıtımına etki eden faktörleri belirleyiniz (iklim, yer şekilleri, teknoloji, ulaşım sistemleri vd.). 4. Ürünün tüketiminde etkili olan faktörleri belirleyiniz (ihtiyaç, arz ve talep, teknoloji, moda, reklam vd.). 5. Küreselleşmeyi bu ürünlerin üretildiği yerden tüketiciye ulaştığı ana kadarki süreçlere etki eden faktörler bağlamında değerlendiriniz. 6. Ürünün üretildiği noktadan tüketiciye ulaşma aşamalarını web aracı kullanarak bir yol haritası (story map) hazırlayınız. Her aşamasını görsel ve bilgi kutucukları ekleyerek zenginleştiriniz. 7. Yol haritasını elektronik ortamda arkadaşlarınızla paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

11.16

Disiplin Alanları

Coğrafya, Tarih, Sosyoloji

Süre4
Hafta**Bireysel****KAZANIMLAR****Coğrafya**

11.2.1. Ülkelerin farklı dönemlerde izledikleri nüfus politikaları ve sonuçlarını karşılaştırır.

a. Dönemsel olarak nüfus politikalarında farklılık görülen bir ülkenin nüfus politikalarının incelenmesi sağlanır.

11.2.2. Türkiye'nin nüfus politikalarını gerekçeleri açısından değerlendirir.

Tarih

11.5.2. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerindeki nüfus hareketlerinin siyasi, askerî ve ekonomik sebep ve sonuçlarını analiz eder.

Sosyoloji

22. Toplumsal değişmeyi etkileyen faktörleri değerlendirir.

Ödev Konusu	Nüfus Politikalarının Değişimi
Amacı	Nüfus politikalarında meydana gelen değişimin ekonomik, siyasi ve toplumsal hayata etkilerini analiz edebilme.
Genel Beceriler	Araştırma
Alan Becerisi	Tablo, Grafik ve Diyagram Hazırlama ve Yorumlama, Tarihsel Analiz ve Yorum
Açıklama	Öğrenci nüfus yapısı ile ilgili araştırmasında aşağıdaki kaynaklardan yararlanabilir. - Nuri Akbayar, "Tanzimat'tan Sonra Osmanlı Devleti'nin Nüfusu", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, İstanbul 1985, V, 1238-1246. - Enver Ziya Karal, Osmanlı İmparatorluğunda İlk Nüfus Sayımı: 1831 (Ankara 1943), Ankara 1997. - Mahir Aydın, "Sultan II. Mahmud Dönemi'nde Yapılan Nüfus Tahrirleri", Sultan II. Mahmud ve Reformları Semineri, İstanbul 1990, s. 81-107. - Cem Behar, Osmanlı İmparatorluğu'nun ve Türkiye'nin Nüfusu, 1500-1927, Ankara 1996. - Yunus Koç, "Osmanlı İmparatorluğu'nun Nüfus Yapısı: 1300-1900", Osmanlı, Ankara 1999, IV, 535-550. - Yunus Koç, Osmanlı'da Nüfus maddesi, İslam Ansiklopedisi, https://islamansiklopedisi.org.tr/nufus
Yönerge	Osmanlı Devleti'nin son dönemleri (19. yüzyıldan yıkılışına dek) ile Cumhuriyet'in ilanından sonra nüfus yapısında meydana gelen değişiklikleri dönemin nüfus politikalarıyla ilişkilendiren bir sunum hazırlayınız. Araştırma sırasında aşağıdaki adımları uygulayınız. 1. Osmanlı Devleti'nin son dönemleri ile Cumhuriyet'in ilanından sonraki nüfusun yapısı (nüfus, nüfus artış hızı, cinsiyet yapısı, kır-kent nüfusu, okuryazar oranı, çalışanların sektörel yapısı) hakkında bilgi edininiz. 2. Elde ettiğiniz bilgileri tablo ve grafik hâline getiriniz. 3. Meydana gelen değişimi dönemin ekonomi ve nüfus politikaları ile karşılaştırınız. 4. Toplumsal yapıda meydana gelen değişimi örneklerle açıklayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 9 Proje ve Sunu Değerlendirme Ölçeği

KAZANIMLAR**Türk Dili ve Edebiyatı****A.2.5.** Metnin olay örgüsünü belirler.

Öyküleyici metinlerde olayların birbirleriyle ilişkisi ve sıralanışı (kurgulanması) üzerinde durulur.

A.2.6. Metindeki şahıs kadrosunun özelliklerini belirler.

Öyküleyici metinlerde şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri, toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel/gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermedikleri vb. belirlenir.

B.1. Farklı türlerde metinler yazar.**Psikoloji****26.** Duyguyu tanımlar; duygu türlerini ayırt eder.

Öğrencilerin ders kitaplarından, bilinen edebiyat eserlerinden veya sınıfın çoğunun seyretmiş olduğu filmlerden duygu örnekleri vermesi istenir.

Ödev Konusu

"Yaban" ve Duygu Türleri

Amacı

Romanda duygu türlerini ayırt edebilme.

Genel Beceriler

Sanat Okuryazarlığı

Alan Becerisi

Eleştirel Düşünme

Yönerge

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun "Yaban" adlı romanını okuyunuz. Aşağıda verilen adımları gerçekleştiriniz.

1. Romanda geçen şahıs kadrosunun özelliklerini belirleyiniz.
2. Şahısların rol dağılımları, olay akışını etkileyen fiziksel, psikolojik ve ahlaki özellikleri, toplumsal statüleri, -varsa- tarihsel/gerçek kişilikleri veya bu kişiliklerle ilişkileri; tip veya karakter özelliği gösterip göstermediklerini vb. belirleyiniz.
3. Romandan duygu örnekleri bulunuz.
4. Bunları bir metin hâline getirerek öğretmeninize teslim ediniz.

Ölçme ve Değerlendirme**Ek 6 Dereceleme Ölçeği**

12. SINIF

12.1

Disiplin Alanları

Coğrafya, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Psikoloji, Sosyoloji

Süre

6
Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR

Coğrafya

12.2.1. Bir bölgedeki baskın ekonomik faaliyet türünü sosyal ve kültürel hayata etkileri açısından analiz eder.

Tarım, sanayi, hizmet gibi ekonomik faaliyetlerin, sosyal ve kültürel hayata olan etkilerine yer verilir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

1.1. Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı'na kadarki eğitim ve askerlik hayatını içinde bulunduğu toplumun siyasi, sosyal ve kültürel yapısı ile ilişkilendirir.

- Mustafa Kemal'in aldığı eğitimin, okuduğu okulların ve öğretmenlerinin onun yetişmesine ve kişiliğinin oluşmasına etkilerine değinilir.
- Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya şehirlerindeki siyasi ve sosyal ortamın, okuduğu kitapların, yerli ve yabancı düşünürlerin ve fikir akımlarının Mustafa Kemal'in fikirlerine etkisi ele alınır.

Psikoloji

47. Kişilik, kişilik gelişimi ve onu şekillendiren etkenleri tartışır.

Sosyoloji

7. Sosyalleşme sürecini etkileyen unsurları açıklar.

Ödev Konusu	Mustafa Kemal'in Kişiliğini Şekillendiren Dönemin Şehirleri: Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya
Amacı	Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya'nın siyasi, sosyal ve kültürel yapısının Mustafa Kemal'in kişiliğine olan etkilerini saptayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Neden-Sonuç İlişkisi Kurma, Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma Becerisi, Değişim ve Sürekliliği Algılama, Harita Becerisi
Açıklama	Yönergedeki ilk dört basamaktaki çalışmalar, belirlenen öğrencilere verilir. Sınıftaki diğer öğrenciler konuya hazırlanır ve konuyla ilgili sorular belirler. Çalışmalarda, araştırılan şehirlerin o dönemki görsellerinin yer almasına dikkat edilir. "Tek Adam" (Şevket Süreyya Aydemir), "Atatürk" (Yakup Kadri Karaosmanoğlu), "Atatürk" [Lord Kinross (Lord Kinros)], "Atatürk" (Andrew Mango), "Bozkurt" (H. C. Armstrong), "Atatürk" [Klaus Kraisner (Klaus Kirayse)] kaynakları önerilebilir. Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya'nın siyasi, sosyal ve kültürel yapısının Mustafa Kemal'in kişiliğine, sosyalleşme sürecine etkileri sınıfta tartışılır. Bütün grup üyeleri sunumlarını yaptıktan sonra dinleyici konumundaki öğrenciler, hazırladıkları soruları sorar. Soruların cevapları alındıktan sonra sınıfça bu şehirlerin 19. yüzyılın sonu 20. yüzyılın başlarındaki siyasi, sosyal ve kültürel yapısı, Mustafa Kemal'in kişiliğine ve sosyalleşmesine etkileri tartışılarak konu özetlenir.

Yönerge

1. 20. yüzyıl Osmanlı Devleti siyasi haritasını çizerek Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya şehirlerinin yerlerini gösteriniz.
2. Osmanlının Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya şehirlerinin 19. yüzyılın sonu 20. yüzyılın başlarındaki siyasi, sosyal ve kültürel yapısını genel ağda araştırıp bu şehirlerle ilgili kısa bir metin yazınız.
3. Bu şehirlerin Mustafa Kemal'in hayatındaki yerini (sosyalleşmenin unsurlarından aile, okul, arkadaş grubu, medya) araştırıp bir metin yazınız.
4. Bu şehirlerin Mustafa Kemal'in kişiliğinde oluşturduğu etkenleri genel ağda araştırıp bir metin yazınız.
5. Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya'nın siyasi, sosyal ve kültürel yapısının Mustafa Kemal'in kişiliğine, sosyalleşme sürecine etkilerini sınıfta tartışınız.

Tartışmada

- a) Hazırladığınız harita üzerinden Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya şehirlerini sınıfa tanıtınız.
- b) Osmanlının Selânik, Manastır, İstanbul, Şam ve Sofya şehirlerinin 19. yüzyılın sonu 20. yüzyılın başlarındaki siyasi, sosyal ve kültürel yapısını sınıfa anlatınız.
- c) Mustafa Kemal'in hayatı üzerinden sosyalleşmesini (aile, okul, arkadaş grubu) sınıfa örneklerle açıklayınız.
- d) Mustafa Kemal'in kişiliğini oluşturan etkenleri sınıfa açıklayınız.
6. Çalışmalarınızın bütünüyle ilgili infografik görsel, sunu veya pano hazırlayınız.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

12.2

Disiplin
Alanları

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Sosyoloji

Süre

2
Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük**

3.3. Hukuk alanında meydana gelen gelişmelerin Türk toplumunda meydana getirdiği değişimleri kavrar.

b. Türk Medeni Kanunu'nun, aile yapısında ve kadının toplumdaki yerinde meydana getirdiği değişim vurgulanır.

Sosyoloji

4.6. Atatürk'ün kadın haklarına verdiği öneme örnekler verir.

- Cumhuriyet Dönemi'nde Kadın Hakları Medeni Kanun incelenerek, görsel ve yazılı materyallerden kadınlara verilen haklarla ilgili haberler toplanır. Atatürk'ün Türk Kadınına tanıdığı haklar çerçevesinde kadının sosyal hayat içerisindeki yerini ve gelişimini anlatan pano hazırlanır.

Ödev Konusu	Cumhuriyet Dönemi'nde Kadın Hakları
Amacı	Atatürk ilke ve inkılaplarının Türk toplumunda meydana getirdiği değişimleri kavrayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme
Alan Becerisi	Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma
Açıklama	Sınıfta paylaşımın ardından Cumhuriyet'ten günümüze kadının sosyal hayat içerisindeki yeri ve gelişimi hakkındaki araştırma sonuçları sınıfta tartışılır.
Yönerge	Erken Cumhuriyet Dönemi'nden günümüze kadar kadın hakları ile ilgili siyasi, hukuki, sosyal alanlarda yapılan değişiklikleri araştırıp bu değişiklikleri kronolojik olarak yazınız ve bir pano hazırlayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

12.3

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Sosyoloji

Süre3
Hafta**Bireysel****KAZANIMLAR****Türk Dili ve Edebiyatı**

B.2. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.

B.4. Yazacağı metni planlar.

B.5. Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.

B.6. Metin türüne özgü dil ve anlatım özelliklerine uygun yazar.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

3.4. Eğitim ve kültür alanında yapılan inkılapları ve gelişmeleri kavrar.

b. 1933 Üniversite Reformu'ndan hareketle Atatürk'ün bilimsel gelişme ve kalkınmaya verdiği önem vurgulanır.

Sosyoloji

47. Eğitimin toplumsal yaşamdaki önemini yorumlar. Eğitim Geleceğimizdir. Öğrencilere eğitimle ilgili “*Bir yıl sonrasıysa düşündüğün, tohum ek. On yıl sonrasıysa tasarladığın, ağaç dik. Düşünüyorsan yüz yıl ötesini, halkı eğit.*” sözü verilir.

Öğrenciler bu sözden hareketle birey ve toplumsal açıdan eğitimin önemini ve etkilerini değerlendirir.

Ödev Konusu

Türkiye’de Üniversite Reformu, Nazi Almanyası’ndan Türkiye’ye Sığınmış Alman Bilim İnsanları

Amacı

1933 üniversite reformunu kavrayabilme ve Nazilerden kaçarak Türkiye’ye sığınmış Alman bilim insanlarının bilimsel gelişmeye ve toplumsal yaşama katkılarını saptayabilme.

Genel Beceriler

Bilgi Okuryazarlığı

Alan Becerisi

Tarihsel Sorgulamaya Dayalı Araştırma, Eleştirel Düşünme

Açıklama

1933 yılı üniversite reformu ve Nazi Almanyası’ndan Türkiye’ye sığınmış Alman bilim insanlarının ülkemizdeki bilimsel gelişmeye katkıları araştırılıp ["Anılarım" (Ernst E. Hirsch), "Boğaziçi'ne Sığınanlar" (Fritz Neumark), "Kader Birliği" (Philipp Schwartz)] öğrencilerden konuyla ilgili deneme yazmaları istenir. Denemelerin çeşitli araç ve yöntemlerle (sınıf-okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) paylaşılması sağlanır.

Yönerge

1. 1933 yılında Atatürk tarafından gerçekleştirilen üniversite reformunu (Kimlerin öncülüğünde başlatılmıştır? Üniversite reformu doğrultusunda hangi çalışmalar yapılmıştır?) genel ağda araştırınız.
2. 1933-1950 yılları arasında Nazilerden kaçarak Türkiye’ye sığınmış Alman bilim insanlarının kimler olduğunu araştırıp önemli katkıları olanlardan 20 kişilik kısa bir liste hazırlayınız.
3. Bu bilim insanlarının ülkemizdeki bilimsel gelişmeye katkılarını araştırınız.
4. Topladığınız verilerle birlikte eğitimin toplumsal hayata etkisini de vurgulayan bir deneme yazınız.
5. Çalışmanızı çeşitli araç ve yöntemlerle (Sınıf-okul panosu, dergi, gazete, sosyal medya vb.) paylaşınız.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 6 Dereceleme Ölçeği

12.4

Disiplin Alanları

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Coğrafya

Süre

6

Hafta

Grup Çalışması**KAZANIMLAR****T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük**

1.3. I. Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin durumunu siyasi, askerî ve sosyal açılardan analiz eder.

- I. Dünya Savaşı'nın sebepleri ve Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesinin gerekçeleri üzerinde durulur.
- Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheler taarruz ve savunma özellikleri de belirtilerek ele alınır.
- Çanakkale Cephesi'ndeki deniz ve kara zaferleri ile Irak Cephesi'ndeki Kut'ül-Amâre Zaferi'ne, Kafkas İslam Ordusuna ve Medine Müdafaası'na değinilir.

Coğrafya

12.3.2. Ülkelerin konumunun bölgesel ve küresel etkilerini değerlendirir.

Ödev Konusu	I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin Coğrafi Konumunun Oynadığı Rol ve Önemi
Amacı	I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin coğrafi konumu örneği üzerinden ülkelerin konumunun bölgesel ve küresel etkilerini değerlendirebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Tarihsel Kavrama Becerisi, Neden-Sonuç İlişkisi Kurma Becerisi, Tarihsel Analiz ve Yorum Becerisi, Tarihsel Sorun Analizi ve Karar Verme Becerisi, Coğrafi Sorgulama, Harita Becerisi
Açıklama	T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinin I. Dünya Savaşı ünitesinin işlenmiş olması gerekir. Bu ödevi 3 kişiden oluşan bir grup hazırlayacaktır. Görev dağılımını öğrenciler kendi aralarında yapabilirler.
Yönerge	I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin coğrafi konumunu göstermek amacıyla bir harita çizin. Burada İtilaf (Anlaşma) ve İttifak (Bağlaşma) Devletlerini ve Osmanlı Devleti'nin savaştığı cepheleri gösteriniz. Aşağıdaki soruları bu harita üzerinden cevaplayınız. - Osmanlı Devleti'nin konumunun I. Dünya Savaşı'ndaki rolü nedir? I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumunu Almanya açısından, - İngiltere açısından, - Rusya açısından değerlendiriniz. - Osmanlı Devleti'nin konumu en çok hangi cephe veya cephelerde etkili olmuştur? Nedenleri ile açıklayınız. - Konumu itibarıyla Osmanlı Devleti'nin savaşın seyrini etkileyen cephesi hangisidir? Açıklayınız. Hazırladığınız ödevi sınıfta sununuz ve sınıf panosunda sergileyiniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Grup Değerlendirme Formu Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

12.5

Disiplin Alanları

Coğrafya, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

Süre

2 Hafta

Bireysel**KAZANIMLAR****Coğrafya**

12.2.1. Şehirleşme, göç ve sanayileşme ilişkisini toplumsal etkileri açısından yorumlar. Şehir hayatı içerisinde, birlikte yaşamının gereği olarak öz denetimin önemi vurgulanır.

12.2.3. Türkiye'deki bölgesel kalkınma projelerini ekonomik, sosyal ve kültürel etkileri açısından değerlendirir. Kalkınma projelerinin gerekçeleri üzerinde durulur.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

6.3. 1950'ler Türkiye'sinde meydana gelen siyasi, sosyal ve ekonomik gelişmeleri analiz eder.

Marshall yardımlarının Türk ekonomisine etkisi (tarımda makineleşmeye bağlı olarak köyden kente göç ve sonuçları, demir yolu yapımından kara yolu yapımına dönüş) üzerinde durulur.

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

3.3. Soğuk Savaş Dönemi'nde dünyada meydana gelen ekonomik, sosyokültürel ve bilimsel gelişmeleri açıklar.

c. Soğuk Savaş Dönemi'nde kent nüfusunun artması ve bu durumun sosyoekonomik sonuçlarına (Metropol, banliyö, getto, varoşların oluşması) değinilir.

Ödev Konusu

Marshall Yardımı'nın Türkiye'ye Sosyoekonomik Etkisi

Amacı

Marshall Yardımı'ndan sonra Türkiye'yi şehirleşme, göç ve sanayileşme açısından değerlendirebilme.

Genel Beceriler

Bilgi Okuryazarlığı

Alan Becerisi

Coğrafi Sorgulama Becerisi, Tarihse Analiz ve Yorum

Açıklama

Bu ödev yapılmadan önce öğrencinin Marshall Yardımı ve sonrasında Türkiye'de yaşanan sosyoekonomik gelişmeleri bilmesi gerekir.

Yönerge

Marshall Yardımı'nın kısa vadede avantajları olmasına rağmen uzun vadede olumsuz yönlerinin ortaya çıkma nedenlerini araştırınız. Araştırmanızı aşağıdaki maddelerin yer aldığı bir sunum hazırlayınız. Marshall yardımının ülkemizde

1. Sanayileşme sürecine etkisi (Grafik ve görsellerden de yararlanabilirsiniz.)
2. Tarıma etkisi (Grafik ve görsellerden de yararlanabilirsiniz.)
3. Ulaşım politikasına olan etkisi
4. Köyden kente göç ve halkın sosyoekonomik durumuna (Metropolleşme, gecekondulaşma...) etkisi üzerinde durunuz.
5. Bir ülkenin gelişmesi için dış kaynağa ihtiyaç var mıdır? Yazınız.

Ölçme ve Değerlendirme**Ek 4 Sunu İçin Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)**

12.6

Disiplin AlanlarıTürk Dili ve Edebiyatı,
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük**Süre**3
Hafta**Grup Çalışması****KAZANIMLAR****Türk Dili ve Edebiyatı****A.2.2.** Metnin türünün ortaya çıkışı ve tarihsel dönem ile ilişkisini belirler.

Metin türlerinin ortaya çıkmasında sözlü ve yazılı kültürün, toplumsal değişimlerin ve etkileşimlerin, basın yayın organlarının etkisi üzerinde durulur.

A.2.12. Metinde edebiyat, sanat ve fikir akımlarının/ anlayışlarının yansımalarını değerlendirir.

b. Metnin; bağlı olduğu edebî dönem, akım, gelenek, topluluk açısından değerlendirilmesi ve/veya metinde görülen edebî, felsefi, estetik anlayışın; diğer metinler veya yazarlarla bağlantılarının/etkileşimlerinin belirlenmesi sağlanır.

C.1.4. Konuşma metnini planlar.**C.1.5.** Konuşma planına uygun olarak konuşma kartları hazırlar.**C.1.6.** Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.**T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük****7.3.** 1960'lardan itibaren Türkiye'de meydana gelen siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel gelişmeleri analiz eder.**Ödev Konusu**

- 1960 Sonrası Toplumcu Eğilimleri Yansıtan Şiir Örneklerinden Şiir Dinletisi
- 1960 Sonrası Küçürek (Minimal) Hikâye Örneklerinden Dramatize

Amacı

1960 sonrası siyasi gelişmelerin edebiyata olan etkisini açıklayabilmek.

Genel Beceriler

Yaratıcı Düşünme ve İnovasyon Becerisi, İş Birliği, Takım Çalışması ve Liderlik Becerisi

Alan Becerisi

Yaratıcı Düşünme, Tarihsel Empati

Açıklama

Ödev, Türk Dili ve Edebiyatı ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük derslerinin kazanımı işlendikten sonra verilebilir. Öğretmen iki ödevden birini veya her ikisini de öğrencilerine ödev olarak verebilir. Bu ödevin istekli öğrencilere verilmesi önerilir. Öğrenciler 5 kişiden oluşan bir grup oluşturur. Öğrenciler, şiir dinletisi ve/veya dramatize ettikleri hikâye örneklerini yazılı hâle getirerek öğretmene teslim edeceklerdir.

Yönerge

- Ödev: Şiir dinletisi
 - 1960 Dönemi sonrası şiire damgasını vuran toplumcu şiirin özelliklerini araştırınız.
 - Toplumsal şiirin öncülerinden (Nazım Hikmet, İsmet Özel, Süreyya Berfe, Refik Durbaş, Can Yücel, İbrahim Abdülkadir Meriçboyu, Necati Cumalı, Gülten Akın, Hasan Hüseyin Korkmazgil, Metin Eloğlu, Şükran Kurdakul) seçeceğiniz beş şairin beş şiirinden oluşan bir şiir dinletisi hazırlayınız.
 - Hazırladığınız şiir dinletisini sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.
 - Öğrendiklerinizden yola çıkarak siz de bir toplumcu şiir yazınız.
 - Şiirinizi ve şiir dinletisi için hazırladığınız dosyayı öğretmene teslim ediniz.
- Ödev: Küçürek hikâye örneğinden dramatize edilecek oyun
 - Küçürek (minimal) hikâye nedir? Özellikleri nelerdir?

Yönerge

- Türk ve dünya edebiyatından (Türk edebiyatı; Necati Tosuner, Ferit Edgü, Haydar Egülen, Tarık Günersel, Tezer Özlü, Vüs'at O. Bener, Sevim Burak vd. dünya edebiyatı; Michael Leiris, Ernest Hemingway, Franz Kafka, Oscar Wilde, Julio Cortazar vd.) seçeceğiniz beş küçürek hikâyeyi sınıfta arkadaşlarınıza dramatize ediniz.
- Öğrendiklerinizden yola çıkarak siz de küçürek bir hikâye yazınız.
- Yazdığınız hikâyeyi ve hazırladığınız dosyayı öğretmene teslim ediniz.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 1 Grup Değerlendirme Formu
Ek 2 Öz Değerlendirme Formu I

12.7

Disiplin Alanları

Coğrafya, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

Süre3
Hafta**Grup Çalışması****KAZANIMLAR****Coğrafya**

12.3.5. Türk kültür bölgeleri ile ülkemiz arasındaki tarihî ve kültürel bağları açıklar.

Kültür havzamızı oluşturan Türkistan, Kafkasya, Balkanlar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika ile ülkemiz arasındaki tarihî ve kültürel etkileşime yer verilir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

8.2. 1990 sonrasında meydana gelen siyasi gelişmeleri Türkiye'ye etkileri ve dünya siyasi konjonktürü bağlamında analiz eder.

- a. SSCB'nin dağılması ile bağımsızlığını kazanan Türk cumhuriyetlerine (Azerbaycan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan) yönelik kurulan kuruluşlara (TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı, TÜRKSOY ve Yunus Emre Enstitüsü) ve bu kuruluşların faaliyetlerine kısaca değinilir.

Ödev Konusu	TİKA (Türk İş Birliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı) Yurt Dışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), TÜRKSOY (Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı) ve Yunus Emre Enstitüsünün Faaliyetleri
Amacı	Türk kültür bölgeleri ile ülkemiz arasındaki tarihî ve kültürel bağları kurulan kuruluşlar yoluyla açıklayabilme.
Genel Beceriler	Kültürler Arası İletişim
Alan Becerisi	Değişim ve Sürekliliği Algılama, Harita Becerisi, Değişim ve Sürekliliği Algılama Becerisi, Tarihsel Analiz ve Yorum Becerisi, Tarihsel Empati
Açıklama	Öncelikle dört farklı öğrenciye bu kuruluşlardan biri ödev olarak verilir. Kendilerine verilen kuruluş ile ilgili web sitesini ziyaret etmeleri istenir. (https://www.tika.gov.tr , https://www.ytb.org.tr , https://www.turksoy.org , https://www.ytb.gov.tr) Öğrenciler, yönerge doğrultusunda kendilerine ödev olarak verilen kuruluş ile ilgili araştırma yaparlar. Elde ettikleri bilgileri yazılı hâle getirdikten sonra sınıfta sunarlar ve daha sonra bu bilgileri panoda sergilerler.
Yönerge	Aşağıdaki sorulardan hareketle çalışmanızı gerçekleştiriniz. Çalışmalarınızı raporlaştırarak sınıfta paylaşınız ve sınıf panosunda sergileyiniz. I.Öğrenci - TİKA'nın kordinatörlüklerini gösteren haritayı inceleyerek şubelerin en çok hangi bölgelerde yoğunlaştığını tespit ediniz. Bunun nedenleri hakkında neler söyleyebilirsiniz? - TİKA'nın 2021 yılı Faaliyet Raporu'nu aşağıdaki sorulara göre inceleyerek - TİKA'nın misyon ve vizyonu nedir? - TİKA'nın Türk kültürünü geliştirmek üzere yaptığı hangi faaliyetler (5 faaliyet yeterli) daha dikkat çekiciydi? Neden? - Siz nasıl bir faaliyet tasarladınız? Amacı ne olurdu?

Yönerge

II.Öğrenci

- TÜRKSOY'un yapmış olduğu geleneksel etkinlikleri inceleyerek dikkatinizi çeken beş etkinliği ve bu etkinliklerin yapılma amaçlarını yazınız.
- TÜRKSOY'a üye ülkelerin isimlerini yazarak "TÜRKSOY, Türk dünyasının UNESCO'sudur." ifadesini bu doğrultuda açıklayınız.
- Siz hangi geleneksel etkinliğin içinde görev almak isterdiniz? Neden?

III.Öğrenci

- Yunus Emre Enstitüsünün G7, G20 ve Avrupa Birliği'ne bağlı birçok ülkede kültür merkezi bulunmasını nasıl değerlendirirsiniz?
- Yunus Emre Enstitüsü 2021 yılı faaliyet raporunu aşağıdaki sorular doğrultusunda inceleyiniz.
 1. Enstitünün misyon ve vizyonu nedir?
 2. Türk kültürünü geliştirmek üzere hangi faaliyetler (5 faaliyet yeterli) dikkat çeki- ciydi? Neden?
 3. Siz hangi faaliyetin içinde görev almak isterdiniz?
- Ölümünün 700. yılı anısına UNESCO'nun 2021 yılını "Yunus Emre Yılı" ilan etme- sinin sebebi ne olabilir? Bu durum sizde ne gibi duygular uyandırdı?

IV.Öğrenci

- YTB 2021 yılı faaliyet raporunu aşağıdaki sorular doğrultusunda inceleyiniz.
 1. Kuruluşun misyon ve vizyonu nedir?
 2. Türk Cumhuriyetleri ile iş birliği çerçevesinde yurt dışında yaşayan vatandaşları- mıza yönelik ne tür faaliyetler vardır? (3 örnek faaliyet yeterlidir.) Bu faaliyetlerin ortak amacı nedir? Ne derece başarılı olmuştur?
 3. Ülkemizde eğitim görececek yabancı öğrencilere yönelik ne tür faaliyetler var- dır? (3 örnek yeterlidir.) Bu faaliyetlerin ortak amacı nedir? Ne derece başarılı olmuştur?
 4. Siz nasıl bir faaliyet planladınız? Neden?

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı

12.8

Disiplin Alanları

Coğrafya, Mantık

Süre

2

Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

12.1.1. Doğa olaylarının ekstrem durumlarını ve etkilerini açıklar.

12.1.2. Doğal sistemlerdeki değişimlerle ilgili geleceğe yönelik çıkarımlarda bulunur.

b. Çölleşme ve çölleşmeye karşı alınması gereken önlemler üzerinde durulur.

Mantık

3. Akıl yürütmede kullanılan temel terimleri analiz eder.

Ödev Konusu	Aral Gölü'nün Kuruyup Çöle Dönüşme Sürecinin Akıl Yürütme Terimleriyle Analizi
Amacı	Dünyanın en önemli çevre sorunlarından biri olan çölleşmenin nasıl oluştuğunu akıl ilkeleri ile açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, İş Birliği
Alan Becerisi	Coğrafi Gözlem, Değişim ve Sürekliliği Algılama
Yönerge	1960 yılından günümüze kadar geçen sürede Aral Gölü'nün kuruma nedenlerini araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sunum hâline getiriniz. Sunumunuzda yer alan akıl yürütme terimlerini (önerme, öncül, sonuç vb.) belirten bir tablo hazırlayarak arkadaşlarınıza sununuz. 1. Aral Gölü'nün bulunduğu coğrafi konumu harita üzerinde gösteriniz. 2. Gölün kurumasına neden olan beşerî faktörleri genel ağ üzerinden bulunuz. 3. 1960 yılından günümüze göldeki su seviyelerini gösteren haritaları hazırlayınız. 4. Çölleşmenin ülke ekonomisinde ve insan yaşamında oluşturduğu olumsuz durumu arkadaşlarınızla tartışınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

12.9

Disiplin AlanlarıTürk Dili ve Edebiyatı, Mantık,
T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük**Süre**3
Hafta**Bireysel****KAZANIMLAR****Türk Dili ve Edebiyatı****B.1.** Farklı türlerde metinler yazar.**B.3.** Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.**B.4.** Yazacağı metni planlar.**B.5.** Metin türüne özgü yapı özelliklerine uygun yazar.**B.12.** Yazdığı metni başkalarıyla paylaşır.**Mantık****5.** Mantığın pratik yaşam açısından önemini fark eder.**9.** "Kavram"ın ne olduğunu açıklar.**T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük****8.2.** 1990 sonrasında meydana gelen siyasi gelişmeleri Türkiye'ye etkileri ve dünya siyasi konjonktürü bağlamında analiz eder.

d. 11 Eylül Saldırıları sonrasında dünyanın çeşitli bölgelerinde meydana gelen terör eylemleri karşısında ülke ve toplumların takındıkları tavırların çeşitlilikleri vurgulanır ve örneklendirilir.

Ödev Konusu	Bir Film Analizi ile Küresel Terörün Ülke ve Toplumlara Etkileri
Amacı	Bir film analizi ile terör eylemleri karşısında ülke ve toplumların verdikleri tepkiyi belirleyebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme, Sanat Okuryazarlığı
Alan Becerisi	Görsel Okuryazarlık, Medya Okuryazarlığı, Yaratıcı Düşünme, Tarihsel Empati, Tarihsel Sorun Analizi ve Karar Verme
Açıklama	Hindistan yapımı olan "Benim Adım Khan" filmi, 11 Eylül 2001 tarihinde New York'taki Dünya Ticaret Merkezine yapılan terör saldırılarından sonra bir ailenin yaşadıklarından hareketle Amerika'da Müslümanlara uygulanan muameleleri ele almaktadır. Öğrencinin ödev metnini sınıfta paylaşmasından önce sınıftaki tüm öğrencilerin filmi evde izlemesi sağlanır.
Yönerge	"Benim Adım Khan" filmi evde izleyiniz. - Kütüphane ve genel ağdan terör ile ilgili araştırma yapınız. - Yaptığınız araştırmalar, seyrettiğiniz film ve kendi fikirleriniz üzerinden aşağıdaki soruları değerlendiriniz. - Terör ne demektir? - Filmde terör ve terörün toplumlara etkisi ile ilgili dikkatinizi çeken sahne hangisiydi? - Terör ile mücadele yöntemleri nelerdir? Fikirlerinizi açıklayınız. - Terörü küresel bir sorun olmaktan nasıl çıkarabiliriz? Fikirlerinizi açıklayınız. - Terörü bir topluma ya da halka mal etmek, genelleme yapmak doğru olur mu? Nedenleri ile açıklayınız. - Değerlendirmelerinizi yazılı hâle getirip sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sunu İçin Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

12.10

Disiplin Alanları

Coğrafya, Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

Süre

2 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR**Coğrafya**

12.2.10. Dünya ticaret merkezleri ve ağlarını küresel ekonomideki yerleri açısından analiz eder.

Avrupa Birliği, Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi, Güney Ortak Pazarı ve Uzak Doğu Ticaret Bölgesi'ne yer verilir.

Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

5.2. Küreselleşme Dönemi'nde Avrupa'da meydana gelen siyasi gelişmeleri açıklar.

b. Avrupa Birliği'nin uluslararası politikadaki yeri ve önemi ile AB'nin genişleme sürecine değinilir.

c. Türkiye - Avrupa Birliği ilişkileri ülkemizin üyelik başvuru süreci bağlamında ele alınır.

Ödev Konusu	Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye
Amacı	Uluslararası politikada yer alan Avrupa Birliği'nin Türkiye ile olan ilişkisini kavrayabilme.
Genel Beceriler	Araştırma Becerisi
Alan Becerisi	Coğrafi Sorgulama, Harita Becerisi, Kronolojik Düşünme Becerisi, Tarihsel Kavrama Becerisi, Değişim ve Sürekliliği Algılama Becerisi, Tarihsel Analiz ve Yorum
Yönerge	1. Avrupa Birliği'nin üye ve aday ülkelere ekonomik, kültürel ve siyasi etkisini araştırınız. 2. Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik sürecini kütüphane ve genel ağdan araştırınız. 3. Elde ettiğiniz bilgilerden yararlanarak Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne başvuru sürecini (yaşanan olayları, imzalanan antlaşmaları, kriterleri, vb.) tarih şeridi hâline getiriniz. 4. Hazırladığınız tarih şeridini sınıf panosunda paylaşınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Öz Değerlendirme Formu II

12.11

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya, Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi

Süre2
Hafta**Bireysel****KAZANIMLAR****Türk Dili ve Edebiyatı****C.1.4.** Konuşma metnini planlar.**C.1.6.** Konuşmasında yararlanacağı görsel ve işitsel araçları hazırlar.**C.1.7.** Konuşmasına uygun sunu hazırlar.

Yazılı, görsel ve işitsel unsurların, sunuda doğru ve işlevsel olarak kullanımının önemi ve nasıl gerçekleştirileceği açıklanır.

Coğrafya**12.3.10.** Dünyadaki başlıca enerji nakil hatlarının bölge ve ülkelere etkisini açıklar. Türkiye'nin enerji koridoru olma özelliğine değinilir.**Çağdaş Türk ve Dünya Tarihi****4.2.** Küresel güçlerin, enerji kaynakları üzerindeki rekabetinin Orta Doğu'daki siyasi gelişmelere etkilerini açıklar.**Ödev Konusu**

Türkiye'nin Enerji Nakil Hatlarının Enerji Rekabeti Üzerindeki Etkisi

Amacı

Türkiye'nin bulunduğu jeopolitik konumun önemini enerji nakil hatları üzerinden açıklayabilme.

Genel Beceriler

Bilgi Okuryazarlığı, Eleştirel Düşünme

Alan Becerisi

Kanıt Kullanma, Medya Okuryazarlığı

Yönerge

Türkiye haritası üzerinde doğal gaz ve petrol boru hatlarının geçtiği güzergâhları göstererek dünyadaki enerji rekabetinde Türkiye'nin coğrafi konumunun önemini anlatan bir sunum hazırlayınız ve sınıfta sununuz. Sunumunuzda aşağıdaki maddelere yer veriniz.

1. Doğal gaz ve petrol boru hatlarını Türkiye haritası üzerinde gösteriniz.
2. Enerji rekabeti açısından Türkiye'nin dünyadaki ve Orta Doğu'daki yerini değerlendiriniz.

Ölçme ve Değerlendirme**Ek 4 Sunu İçin Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)**

12.12

Disiplin Alanları

Coğrafya, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

Süre

5 Hafta

Bireysel

KAZANIMLAR

Coğrafya

12.3.9. Ülkeler arasında sorun oluşturan mekânsal unsurları günümüz çatışma alanlarıyla ilişkilendirir.

T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük

7.2. 1960'lardan itibaren Türk dış politikasını etkileyen önemli gelişmeleri kavrar.

b. Ege Adaları, Kıta Sahaneliği, Batı Trakya Türklerinin sorunları bağlamında Türk-Yunan ilişkileri üzerinde durulur.

Ödev Konusu	Ege Denizi'nde Kıta Sahaneliği Sorunu
Amacı	Türkiye-Yunanistan ilişkileri bağlamında Ege Denizi'ndeki kıta sahanlığı sorunu ile ilgili bir metin derleyebilme.
Genel Beceriler	Araştırma, Bilgi Okuryazarlığı, İletişim
Alan Becerisi	Tarihsel Analiz ve Yorum, Coğrafi Sorgulama, Harita Becerisi
Açıklama	Öğrenci öncelikle yapacağı alanyazın araştırması sonrasında aşağıda yönergede verilen maddeler doğrultusunda sorunun tarihsel arka planını yazılı olarak tespit edecektir. Sonra çizeceği haritalarla sorunun günümüzdeki son hâlini ortaya koyup çözümünü yönündeki önerilerini geliştirecektir. Çalışma tamamlandığında etkileşimli tahtayı, özellikle haritaları kullanarak arkadaşlarına bir mini konferans verecektir.
Yönerge	Aşağıda verilen maddelerin cevaplandığı bir metin yazınız ya da bir sunum hazırlayınız. Hazırladığınız ürünü sınıfta sununuz. 1. Kıta sahanlığının tanımı 2. Ege Denizi'ndeki Türkiye-Yunanistan sınırlarını belirleyen statükonun tarihsel süreçte hangi antlaşmalarla oluştuğu 3. Yunanistan'ın hangi antlaşmaya dayanarak ve hangi gerekçe ile kara sularını 12 deniz miline çıkarmak istediği 4. Yunanistan'ın bu girişimine karşı Türkiye'nin tavrı 5. Ege Denizi ve Doğu Akdeniz'de hâlen yürürlükte olan 6 deniz mili mesafesi uygulamasına göre Türk-Yunan kara sularını gösteren harita çizilmesi 6. Yunanistan'ın kara sularını 12 deniz miline çıkarma politikası sonrasında Ege Denizi ve Akdeniz'de oluşacak durumu gösteren haritanın çizilmesi 7. Bu iki haritanın karşılaştırılması sonrasında Türkiye'nin uğrayacağı kaybın/zararın (ekonomik, ulaşım ve ulusal güvenlik) ne olacağının tespit edilmesi 8. Konu ile ilgili medyada öne çıkan haberlere yer verilmesi 9. İki ülke arasındaki bu sorunun barışçıl bir şekilde çözülebilemesi için nasıl bir yol veya yöntem uygulanabileceği yönünde çözüm önerilerinin geliştirilmesi
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sunu İçin Dereceli Puanlama Anahtarı (Rubrik)

12.13

Disiplin Alanları

Türk Dili ve Edebiyatı, Coğrafya

Süre

3

Hafta

Grup Çalışması

KAZANIMLAR

Türk Dili ve Edebiyatı

B.2. Yazacağı metnin türüne göre konu, tema, ana düşünce, amaç ve hedef kitleyi belirler.

B.3. Yazma konusuyla ilgili hazırlık yapar.

- Konuyla ilgili okuma ve araştırma yaptırılır.
- Yazısında kullanacağı bilgi, gözlem, düşünce, duygu, izlenim ve deneyimleriyle ilgili notlar çıkarması ve görsel, işitsel dokümanlar bulması veya hazırlaması sağlanır.
- Araştırma, kaynaklara ulaşma, genel ağı doğru ve etkin kullanma, not alma ve özetleme teknikleri üzerinde durulur.

Coğrafya

12.2.14. Türkiye'deki doğal ve kültürel sembollerin mekânla ilişkisini açıklar.

- Türkiye'deki doğal ve kültürel sembollerin mekân algısına olan etkisine yer verilir.
- Türkiye'nin dünya miras listesinde yer alan doğal varlıklar ile şehirleri sembolize eden doğal ve kültürel değerlere yer verilir.

Ödev Konusu	Yaşanılan Şehrin Turizm Yönünden Güçlü Yönleri: Bir Blog Çalışması
Amacı	Yaşanılan ilin turizm açısından güçlü yönlerini öğrenerek bu yönleri bir blog ile derleyebilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Teknoloji Okuryazarlığı, İş Birliği, Takım Çalışması ve Liderlik
Alan Becerisi	Kanıt Kullanma, Medya Okuryazarlığı, Yaratıcı Düşünme
Açıklama	Öğrencilerin grup olarak çalışması sağlanır.
Yönerge	Yaşadığınız ilin önemli turistik destinasyonlarını ve turistik ürünlerini genel ağı üzerinden araştırınız. Daha sonra web 2.0 araçlarını kullanarak blog açınız. Açtığınız bu blogla ilinizin tanıtımını yapınız. - Yaşadığınız ilin öne çıkan turistik özelliğe sahip ürünleri ve mekânlarını araştırınız. - Web 2.0 araçlarını kullanarak açacağınız blog ile ilinizin turistik özelliğini bu blogdan tanıtınız. - İlinizin doğal, tarihî, kültürel özelliklerini kapsayan Web 2.0 araçları üzerinden (logaster, logomaster.ai, FreeLogoService vb.) tasarlayacağınız bir logo oluşturunuz. Oluşturduğunuz bu logoyu blogda kullanınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 6 Dereceleme Ölçeği

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**SOSYAL
BİLİMLER**
VE
**TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI**
-EKLER-

DISİPLİNLER ARASI
ÖDEV REHBERİ

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

* Bu form grup olarak çalışmalarınızı değerlendirmek üzere hazırlanmıştır. Aşağıdaki her ifadeyi okuyunuz. Grup çalışması sürecinizi en iyi yansıttığını düşündüğünüz kutucuğa “x” işareti koyunuz.

Grup adı :

Değerlendirmeyi yapan öğrencinin

Adı Soyadı :

Sınıfı :

GRUP ÜYELERİNİN	Geliştirilmesi gerekir. (1)	Kabul edilebilir. (2)	Orta (3)	İyi (4)	Çok iyi (5)
Bireysel özellikleri dikkate alınarak iş bölümünü gerçekleştirmesi					
İş bölümünü planlanan şekilde uygulaması					
Fikir alışverişi yaparak ortak kararlar alması					
İş birliğine açıklığı					
Alınan kararlara uyması					
Yardımlaşması					
Grup içi iletişimi					
Birbiri ile uyumu					
Beklenmeyen sorunlara çözüm üretmesi					
Zamanı verimli kullanması					
Farklı görüşlere saygısı					
Sorumluluklarını yerine getirmesi					
TOPLAM PUAN					

Başka bir çalışmada aynı grupta olsak arkadaşlarımdan şu konularda daha dikkatli olmasını isterdim:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU I (GRUP ÇALIŞMASINA YÖNELİK)

* Bu form grup çalışmasının bir üyesi olarak kendinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneğe (x) işareti koyunuz.

Çalışmanın konusu :

Değerlendirmeyi yapan öğrencinin

Adı Soyadı :

Sınıfı :

	Her Zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir Zaman (1)
Görev dağılımına uydum.			
Grup arkadaşlarımla fikir alışverişinde bulundum.			
Grup arkadaşlarımla saygı çerçevesinde iletişim kurdum.			
Grup çalışmasında aktif görev aldım.			
Grup arkadaşlarımla yardımlaştım.			
Konu ile ilgili uygun kaynakları kullandım.			
Konu ile ilgili çeşitli kaynaklardan yararlandım.			
Elde ettiğim bilgileri doğru şekilde kaydettim.			
Zamanı etkili kullandım.			
TOPLAM PUAN			

Çalışmayı tekrar yapma şansım olsaydı şunları değiştirdim:

.....

.....

.....

Çalışmanın beni en çok etkileyen yönleri şunlardı:

.....

.....

.....

Çalışmada en çok zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

**ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU II
(BİREYSEL ÇALIŞMAYA YÖNELİK)**

* Bu form grup çalışmasının bir üyesi olarak kendinizi değerlendirmeniz amacıyla hazırlanmıştır. Çalışmalarınızı en doğru yansıtan seçeneğe (x) işareti koyunuz.

Çalışmanın konusu :

Değerlendirmeyi yapan öğrencinin

Adı Soyadı :

Sınıfı :

	Her Zaman (3)	Bazen (2)	Hiçbir Zaman (1)
Amaca yönelik planlama yaptım.			
Konu ile ilgili uygun kaynakları kullandım.			
Konu ile ilgili farklı kaynaklardan yararlandım.			
Elde ettiğim bilgileri doğru şekilde kaydettim.			
Zamanı etkili kullandım.			
Çalışmamı zamanında tamamladım.			
Çalışmamın sonuçlarını yorumladım.			
TOPLAM PUAN			

Çalışmayı tekrar yapma şansım olsaydı şunları değiştirdim:

.....

.....

.....

Çalışmanın beni en çok etkileyen yönleri şunlardı:

.....

.....

.....

Çalışmada en çok zorlandığım kısımlar şunlardı:

.....

.....

.....

EK.4

SUNU İÇİN DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI
(RUBRİK)

Sevgili öğrenciler, hazırlayacağınız sunu aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir.

	(4)	(3)	(2)	(1)	(0)	(PUAN)
İÇERİK	Konu ile ilgili öne sürülen düşünceler mantıklı gerekçelerle desteklenmişti. Konuyla ilgili çelişkili açıklamalar yapılmadı.	Konu ile ilgili öne sürülen düşünceler mantıklı gerekçelerle desteklenmişti ama yeterli değildi. Konuyla ilgili çelişkili açıklamalar yapılmadı.	Konuyla ilgili öne sürülen düşünceler mantıklı gerekçelerle desteklenmişti ama yeterli değildi, anlatımda ardışık olmayan çelişkili açıklamalar yapıldı.	Konuyla ilgili öne sürülen mantıklı düşünceler oldukça azdı. Anlatımda ardışık olmayan çelişkili açıklamalar yapıldı.	Konu ile ilgili öne sürülen düşünceler mantıklı gerekçelere dayandırılmamıştı. Konuyla ilgili çelişkili açıklamalar yapıldı.	
ANLATIM	Konu, dinleyicinin anlayabileceği, ilgisini çekebileceği şekilde sunuldu.	Konu dinleyicinin anlayabileceği şekilde sunuldu fakat çok ilginç değildi.	Konu dinleyici tarafından zor anlaşıldı fakat sunum ilginçti.	Konu dinleyici tarafından zor anlaşıldı, sunum ilginç değildi.	Dinleyici konuyu hiç anlamadı, sunum ilginç değildi.	
KAYNAK KULLANIMI	Sunum hedefe yönelik en az dört farklı kaynakla desteklendi.	Sunum hedefe yönelik üç farklı kaynakla desteklendi.	Sunum hedefe yönelik iki farklı kaynakla desteklendi.	Sunum hedefe yönelik bir kaynakla desteklendi.	Sunumda kaynak kullanılmadı.	
İLETİŞİM	Akıcı bir dil kullanıldı. Dinleyiciyle göz teması kuruldu. Ses tonu ve beden dili doğru biçimde kullanıldı.	Belirtilen özelliklerden üçü yerine getirildi.	Belirtilen özelliklerden ikisi yerine getirildi.	Belirtilen özelliklerden biri yerine getirildi.	Belirtilen özelliklerin hiçbirini yerine getirilmedi.	
ZAMANI KULLANMA	Verilen süre içinde sunuyu tamamladı.	Verilen süreye +/- 2 dakika uymadı.	Verilen süreye +/- 3 dakika uymadı.	Verilen süreye +/- 4 dakika uymadı.	Verilen sürenin oldukça altında veya üstünde sunumu tamamladı.	
TOPLAM						

EK.5

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI
(ARAŞTIRMA RAPORU HAZIRLAMA VE SUNMA İÇİN)

Sevgili öğrenciler, hazırlayacağınız araştırma raporu ve sunumunuz aşağıdaki ölçütlere göre değerlendirilecektir.

	MÜKEMMEL (4)	İYİ (3)	ORTA (2)	GELİŞTİRİLMELİ (1)	(PUAN)
PLANLAMA	Çalışma planı araştırma başlıkları detaylı bir şekilde yazılarak hazırlanmış, iş bölümü adil şekilde yapılmış.	Çalışma planı hazırlanmış ancak detaylara yer verilmemiş, iş bölümü yapılmış.	Çalışma planı hazırlanmış ancak detaylara yer verilmemiş, iş bölümü yapılmamış.	Çalışma planı hazırlanmamış veya araştırma ile ilgili olmayan bir plan hazırlanmıştır.	
ARAŞTIRMA RAPORU	Araştırma raporu detaylı ve farklı kaynakları içerecek şekilde hazırlanmış. Kaynaklar yazılmış.	Araştırma raporu detayla inilmeden genel hatları ile ve farklı kaynakları içerecek şekilde hazırlanmış. Kaynaklar yazılmış.	Araştırma raporu detayla inilmeden genel hatları ile ve tek bir kaynaktan hazırlanmış.	Araştırma raporu hazırlanmamış veya konusu ile ilgili olmayan bir rapor yazılmış.	
AFİŞ VEYA DİJİTAL SUNUMUN İÇERİĞİ	Afiş veya dijital sunum bol miktarda görsel ve bilgi içerecek şekilde hazırlanmış.	Afiş veya dijital sunum görsel ve bilgi içerecek şekilde hazırlanmış.	Afiş veya dijital sunum görsel içermeden sadece konuyla ilgili genel bilgiler içerecek şekilde hazırlanmış.	Afiş veya dijital sunum hazırlanmamış veya konu ile ilgili olmayan bir afiş/ dijital sunum hazırlanmış.	
SINIF İÇİ SUNUM	Hazırlanan sunum düzgün bir Türkçe ile, etkili bir ses tonu ve beden dili kullanılarak sunuldu. Sunum sonrasında sorulan sorulara cevap verildi.	Hazırlanan sunum doğru bir şekilde sunuldu. Sunum sonrasında sorulan sorulara cevap verildi.	Hazırlanan sunum doğru bir şekilde sunuldu. Sunum sonrasında sorulan sorulara cevap verilemedi.	Sunum doğru ve etkin bir şekilde sunulamadı.	
GRUP İLETİŞİMİ	Grup içinde iş bölümü sağlanmış ve iş birliği içinde çalışılmıştır.	Grup içinde iş bölümü sağlanmış ancak iş birliği içinde çalışılmamıştır.	Grup içinde iş bölümü ve iş birliği anlamında sorunlar oluşmuştur.	Grup içinde iş bölümü yapılmamış ve iş birliği içinde çalışılmamıştır.	
TOPLAM					

DERECELEME ÖLÇEĞİ

Aşağıda öğrenci çalışmasında gösterilen belirli kavramların, becerilerin, işlemlerin ya da tutumların ne oranda kazanıldığını tespit ederken kullanmanız için bir dereceleme ölçeği taslağı verilmiştir. Değerlendirmek istediğiniz ödevin içeriğini dikkate almak kaydıyla beklenen performansa yönelik hususlara göre ölçütleri hazırlayınız.

ÖLÇÜTLER	Çok İyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmeli (1)	(PUAN)
TOPLAM					

**KURMACA METİNLER İÇİN (ÖYKÜ)
DERECELEME ÖLÇEĞİ**

Aşağıdaki dereceleme ölçeği öğrencilerin yazdıkları kurmaca metinleri tüm yönleriyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Değerlendireceğiniz metni dikkatlice okuduktan sonra her bir maddeye ilişkin görüşlerinizi maddenin karşısında bulunan ilgili kutucuğa (X) işareti koyarak belirtiniz. Her madde için sadece bir kutucuk işaretleyiniz. Bu ölçekle alınabilecek en yüksek puan 100'dür.

ÖLÇÜTLER	Çok İyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Yetersiz (1)	(PUAN)
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					
24					
25					
TOPLAM					

AFİŞ İÇİN DERECELEME ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki dereceleme ölçeği öğrencinin hazırlamış olduğu afişi tüm yönleriyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır ve örnek olarak verilmiştir. Ödevin içeriğine ve öğrenciden beklediğiniz performansa göre ölçüt sayısını artırabilir veya azaltabilirsiniz. Değerlendireceğiniz afişi inceledikten sonra her bir maddeye ilişkin görüşlerinizi işaretleyerek belirtiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Çok İyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmeli (1)	(PUAN)
Temel kavram ve bilgileri yeterince ve doğru aktarma					
Bilginin toplanması, organizasyonu ve sunumu					
İçerik ile uyumlu resim, grafik vb. görsel kullanma					
Resim, grafik vb. görselleri isimlendirme					
Yazım kuralları ve noktalama işaretlerine uygunluk					
Afişin düzeni ve görünüşü					
Afişin amacına uygunluğu					
Afiş oluşturmada yaratıcılık					
TOPLAM					

PROJE VE SUNU DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Aşağıdaki dereceleme ölçeği öğrencilerin hazırladıkları proje ve gerçekleştirdikleri sunumu değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Örnek olarak verilen bu ölçekte alınabilecek en düşük puan 19, en yüksek puan 76'dır. Ödevin içeriğine ve öğrenciden beklediğiniz performansa göre ölçüt sayısını artırabilir veya azaltabilirsiniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Çok İyi (4)	İyi (3)	Orta (2)	Geliştirilmeli (1)	(PUAN)
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi çalışma planına göre gerçekleştirme					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Kullanılan bilgilerin doğruluğu					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Verileri analiz etme					
Elde edilen verilerden çıkarımda bulunma					
Eleştirel düşünme becerisini gösterme					
Araştırma raporunda alt başlıklara yer verme					
İçeriği amacına uygun hazırlama					
Araştırma raporu ve içerikte Türkçeyi doğru ve düzgün kullanma					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
III. SUNU YAPMA					
Sunuyu hedefe yönelik materyallerle destekleme (poster vb.)					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sunma					
Sorulara cevap verebilme					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Türkçeyi doğru ve düzgün konuşma					
Sunuda akıcı bir dil ve beden dili kullanma					
TOPLAM					

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

**FEN
BİLİMLERİ
VE
MATEMATİK**

DISİPLİNLER ARASI
ÖDEV REHBERİ

ÖDEV ORGANİZASYON ŞEMASI

Ödev numarasını gösterir.

9.5 numaralı ödev 9. sınıflara ait beşinci ödevi ifade eder.

Ödevin hangi disiplinlere göre hazırlandığını gösterir.

Öğrencinin ödevi hazırlaması için gereken süreyi belirtir.

Ödevin bireysel veya grup olarak yapılacağını ifade eder.

Ödevde ait kazanımların gösterildiği alandır.

Matematik	Kimya
Sınıf Seviyesi: 9 Ünite Numarası ve Adı: Sayılar ve Cebir, Kümeler	Sınıf Seviyesi: 9 Ünite Numarası ve Adı: 2. Ünite, Atom ve Periyodik Sistem
Kazanım: 9.2.2.1. Kümelerde birleşim, kesişim, fark, tümleme işlemleri yardımıyla problemler çözer.	Kazanım: 9.2.3.2. Elementleri periyodik sistemdeki yerlerine göre sınıflandırır.

Bu alanda sırası ile ödev konusu, ödevin amacı, ödev yapım aşamasında geliştirilen genel beceriler ve disiplinlere ait alan becerileri, öğretmene yönelik açıklama, öğrenciye yönelik yönerge ve ödev performansının ölçülmesinde kullanılacak ölçme değerlendirme araçları yer alır.

Ödev Konusu	Periyodik Sistemdeki Elementler Kümesi
Amacı	Periyodik sistemdeki elementleri kullanarak kümelerde işlemler yapabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Problem Çözme Becerisi, Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	İlişkileendirme Becerisi
Yönerge	Periyodik sistemdeki elementler ile ilgili aşağıda verilen bilgileri okuyunuz. Verilen soruları kümelerdeki işlemlerden faydalanarak cevaplayınız.
Sorular	1. 3A grubu elementlerinin oluşturduğu küme A, 4A grubu elementlerinin oluşturduğu küme B, 8A grubu elementlerinin oluşturduğu küme C, - Yarı metal özelliğine sahip elementlerin oluşturduğu küme D, - Metal özelliğine sahip elementlerin oluşturduğu küme E, - Soy gaz özelliğine sahip elementlerin oluşturduğu küme F olarak veriliyor. Buna göre a) {Si, Ge} kümesini ifade ediniz. b) A-E kümesini liste yöntemi ile ifade ediniz. c) $F \cup (Og)$ kümesini ifade ediniz. ç) $(A \cup B) \cap D$ kümesini liste yöntemi ile ifade ediniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Proje Değerlendirme Ölçeği uygulanır.

D

ÖDEV ÖRNEKLERİ

Disiplinler arası ödev rehberinin bu bölümünde fen bilimleri disiplinlerine ait ödevler yer almaktadır. Fen bilimleri ve matematik dersleri birbiriyle ilişkili ve bütünleştirilebilecek yapıdaki derslerin başında gelmektedir. Özellikle biyoloji, fizik ve kimya dersleri işlemsel süreçlere gereksinim duyması açısından matematik dersiyle çok yakından ilişkilidir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, fen bilimleri eğitimi geliştirmek için matematik dersinin yöntemlerini kullanmak oldukça etkili bir yol olabilir (Karakuş, Turhan-Türkkan ve Karakuş, 2017).

Ödevlerde biyoloji, fizik, kimya ve matematik bilim dalları yer almıştır. Hazırlanan ödevler aynı sınıf düzeyindedir. Kazanımı diğer disiplin alanına göre daha sonra işleyen disiplin, ödevi vermekle sorumludur.

Hazırlanan ödev sayıları şu şekildedir:

- 9. sınıf düzeyinde 7 adet,
- 10. sınıf düzeyinde 3 adet,
- 11. sınıf düzeyinde 4 adet,
- 12. sınıf düzeyinde 2 adet.

9. SINIF

9.1

Disiplin
Alanları

Fizik, Biyoloji

Süre

2
Hafta

Bireysel

Fizik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 4. Enerji

Kazanım:

9.4.3.2. Canlıların besinlerden kazandıkları enerji ile günlük aktiviteler için harcadıkları enerjiyi karşılaştırır.

Canlıların fiziksel anlamda iş yapmadan da enerji harcayabildikleri vurgulanır.

Biyoloji

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 1. Yaşam Bilimi Biyoloji

Kazanım:

9.1.2.2. Lipit, karbonhidrat, protein, vitamin, su ve minerallerin sağlıklı beslenme ile ilişkisini kurar.

- a) İnsülin direnci, diyabet ve obeziteye sağlıklı beslenme bağlamında değerlendirilir.
- b) Öğrencilerin kendi yaş grubu için bir haftalık sağlıklı beslenme programı hazırlamaları sağlanır.

Ödev Konusu	İnsan Vücudunun Harcadığı Enerjiye Göre Sağlıklı Beslenme Programı Hazırlama
Amacı	İnsan vücudunun ihtiyacı olan enerjiyi sağlıklı beslenme yoluyla elde edebilme.
Genel Beceriler	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Becerisi, Öz Yönetim Becerisi
Alan Becerileri	Verileri Toplama, İşleme, Yorumlama ve Sonuç Çıkarma Becerisi
Yönerge	Bu ödevi tamamlayabilmek için adımları takip ediniz. 1. Adım: Bazal metabolizma hızını (BMR) hesaplayınız. Bazal metabolizma hızı (BMR), bir kişinin dinlenme durumunda harcadığı enerji miktarıdır. BMR; yaş, cinsiyet, kilo ve boy özelliklerine göre değişebilir. BMR hesaplamak için aşağıdaki formül kullanılabilir *. Erkekler İçin $BMR = 88.362 + [13.397 \times \text{kütle (kg)}] + [4.799 \times \text{boy (cm)}] - [5.677 \times \text{yaş (yıl)}]$ Kadınlar İçin $BMR = 447.953 + [9.247 \times \text{kütle (kg)}] + [3.098 \times \text{boy (cm)}] - [4.330 \times \text{yaş (yıl)}]$ Bu formülü kullanmak için kişinin boy (cm), kütle (kg) ölçümlerine ve yaş (yıl) bilgisine ihtiyaç vardır. Bu formülün sonucu kcal birimindedir. * Bu formül sadece ortalama değer hesaplamak için kullanılır. Gerçek BMR değeri için daha detaylı bir değerlendirme gerekir.

Yönerge

2. Adım: Bir haftalık fiziksel faaliyetleriniz için harcanan enerji miktarlarını hesaplayınız.

Yaptığınız aktiviteleri (yürüme, koşma, müzik dinleme vb.), bu aktiviteler için kullandığınız süreyi ve harcadığınız enerjiyi kaydedebileceğiniz bir tablo oluşturunuz.

Gün:

Aktivite Türü	Aktivite Süresi (dk.)	Harcanan Enerji (kcal)

Toplam:

Enerji miktarını Sağlık Bakanlığının web sitesini kullanarak aktiviteye göre harcanan enerjiyi hesaplayabilirsiniz.

3. Adım: Bir haftalık tükettiğiniz yiyecek ve içecekleri belirleyerek kazandığınız enerji miktarını hesaplayınız.

Günlük tükettiğiniz besinleri, besinlerin miktarını ve sahip olduğunuz enerji miktarını kaydedebileceğiniz bir tablo oluşturunuz.

Gün:

Tüketilen Besin	Tüketilen Miktar (g)	Kazanılan Enerji (Kcal)

Toplam:

Tüketilen besin paketli gıda ise enerji değerini paket üzerinden öğrenebilirsiniz. Paketli gıda değilse Ulusal Gıda Kompozisyon Veri Tabanından besin ile ilgili bilgilere ulaşabilirsiniz.

4. Adım: Bir haftalık kazandığınız enerji miktarı ile harcadığınız enerji miktarını karşılaştırınız.

2 ve 3. adımda oluşturulan tablolardaki toplam değerleri karşılaştırarak sonucu değerlendiriniz.

5. Adım: Bazal metabolizma hızınızı ve fiziksel faaliyetlerinizi göz önünde bulundurarak bir haftalık sağlıklı beslenme programı hazırlayınız.

4. adımdaki sonuca göre bir beslenme planı hazırlayınız. Bu planda günlük tüketilmesi gereken protein, karbonhidrat ve yağların bulunmasına dikkat ediniz.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 1 Öz Değerlendirme Formu ve/veya **Ek 5 Dereceli Puanlama Anah-tarı** uygulanır.

9.2

Disiplin Alanları

Biyoloji, Matematik

Süre

20 Dakika

Bireysel

Biyoloji

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 2. Hücre

Kazanım:

9.2.1.2. Hücresel yapıları ve görevlerini açıklar.

- b) Ökaryot hücrelerin yapısı ve bu yapıyı oluşturan kısımlar gösterilir.
- c) Organellerin hücrede aldıkları görevler bakımından incelenmesi sağlanır.

Matematik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 2. Kümeler

Kazanım:

9.2.1.1. Kümeler ile ilgili temel kavramlar hatırlatılır.

- a) Kümelerle ilgili gerçek hayattan örneklerle yer verilir.
- b) Kümelerin farklı gösterimlerine yer verilir.

9.2.2.1. Kümelerde birleşim, kesişim, fark, tümleme işlemleri yardımıyla problemler çözer.

- a) Kümelerin birleşim, kesişim, fark ve tümleme işlemlerinin özellikleri verilir.
- b) Ayrık küme kavramına yer verilir.

Ödev Konusu	Hücresel Yapıları Sınıflandırma
Amacı	Ökaryot hücresel yapıların çeşitli özellikler bakımından sınıflandırılmasını kümeler yardımıyla gösterebilme.
Genel Beceriler	Problem Çözme Becerisi
Alan Becerileri	Sınıflandırma Yapma Becerisi
Yönerge	Ökaryot bir hücredeki hücresel yapıları a) Metabolizmaya olan katkıları bakımından anabolizma ve katabolizmada görev alanlar b) Sahip oldukları zarlı yapıya göre tek zarlı, çift zarlı ve zarsız olanlar şeklinde sınıflandırıp matematik dersinde öğrendiğiniz kümelerde gösterim metodunu kullanarak gösteriniz.
	a) Metabolizmaya olan katkıları bakımından anabolizma ve katabolizmada görev alanlar: b) Sahip oldukları zarlı yapıya göre tek zarlı, çift zarlı ve zarsız olanlar:
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Öz Değerlendirme Formu ve/veya Ek 5 Dereceli Puanlama Anah-tarı uygulanır.

9.3

Disiplin Alanları

Fizik, Kimya

Süre

1
Hafta

Bireysel

Fizik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 6. Elektrostatik

Kazanım:

9.6.1.3. Elektrik yüklü cisimler arasındaki etkileşimi açıklar.

- Deney veya simülasyonlardan yararlanılarak elektrik yüklü cisimler arasındaki etkileşimin (Coulomb Kuvveti) bağlı olduğu değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemeleri sağlanır. Matematiksel model verilir.
- Yüklerin etkileşimi ile ilgili noktasal yüklerle ve tek boyutta matematiksel hesaplamalar yapılması sağlanır.

Kimya

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 1. Kimyasal Türler Arası Etkileşimler

Kazanım:

9.3.3.1. İyonik bağın oluşumunu iyonlar arası etkileşimler ile ilişkilendirir.

- Nötr atomların ve tek atomlu iyonların Lewis sembolleri verilir. Örnekler periyodik sistemdeki ilk 20 element arasından seçilir.
- İyonik bileşiklerin yapısal birimleri ile molekül kavramının karıştırılmamasına vurgu yapılır.
- İyonik bağların açıklanmasında bilişim teknolojilerinden (animasyon, simülasyon, video vb.) yararlanılır.

Ödev Konusu	Elektrostatik Çekim Kuvveti
Amacı	İyonik bağın oluşumunu zıt yüklü iyonlar arası elektrostatik çekim kuvveti ile açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Becerisi
Alan Becerileri	Çıkarım Yapma Becerisi
Yönerge	Aşağıdaki soruları cevaplayınız ve soruların cevaplarını içeren bir sunum hazırlayınız.
Sorular	- Noktasal yükler arasındaki etkileşim hangi değişkenlere bağlıdır? - Coulomb (Kulon) kuvvetinin etkileri nelerdir? - Kimya dersinde öğrendiğiniz iyonik bağların oluşumunda Coulomb kuvvetinin nasıl bir etkisi vardır?
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sözlü Sınav Puanlama Ölçeği uygulanır.

9.4

Disiplin Alanları

Fizik, Kimya

Süre

1 Hafta

Bireysel

Fizik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 5. Isı ve Sıcaklık

Kazanım:

9.5.4.4. Hissedilen ve gerçek sıcaklık arasındaki farkın sebeplerini yorumlar.

Kimya

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 4. Maddenin Hâlleri

Kazanım:

9.4.3.4. Doğal olayları açıklamada sıvılar ve özellikleri ile ilgili kavramları kullanır.

b) Meteoroloji haberlerinde verilen gerçek ve hissedilen sıcaklık kavramlarının bağıl nem kavramıyla ifade edildiği belirtilir. Bağıl nem hesaplamalarına girilmez.

Ödev Konusu	Hissedilen Sıcaklık ve Gerçek Sıcaklık
Amacı	Hissedilen sıcaklık ve gerçek sıcaklık kavramlarının farkını ve hesaplama şartlarını araştırma ve gözlem yapabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı, Problem Çözme Becerisi
Alan Becerileri	Sınıflandırma Yapma Becerisi, Gözlem Yapma Becerisi
Yönerge	Aşağıdaki soruları cevaplayınız ve bir sunum hazırlayınız.
Sorular	1. Hissedilen sıcaklık kavramı nedir? Hissedilen sıcaklığın hesaplanabilen ve hesaplanamayan şartlarını açıklayınız. 2. Gerçek sıcaklık nedir? Gerçek sıcaklığın hesaplanabilme şartlarını açıklayınız. 3. Gerçek sıcaklık ve hissedilen sıcaklık kavramlarının bağıl nem ile ilişkisini açıklayınız. 4. En az 5 gün boyunca sıcaklık değerini ve bağıl nem oranını uygun ölçü aletleri ile ölçünüz. Ölçüm sonuçlarınız ile tablo oluşturarak hissedilen sıcaklık değerlerini bulunuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sözlü Sınav Puanlama Ölçeği uygulanır.

9.5

Disiplin Alanları

Matematik, Kimya

Süre

1
Gün

Bireysel

Matematik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: Sayılar ve Cebir, Kümeler

Kazanım:

9.2.2.1. Kümelerde birleşim, kesişim, fark, tümleme işlemleri yardımıyla problemler çözer.

Kimya

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 2. Ünite, Atom ve Periyodik Sistem

Kazanım:

9.2.3.2. Elementleri periyodik sistemdeki yerlerine göre sınıflandırır.

Ödev Konusu	Periyodik Sistemdeki Elementler Kümesi
Amacı	Periyodik sistemdeki elementleri kullanarak kümelerde işlemler yapabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Problem Çözme Becerisi, Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	İlişkilendirme Becerisi
Yönerge	Periyodik sistemdeki elementler ile ilgili aşağıda verilen bilgileri okuyunuz. Verilen soruları kümelerdeki işlemlerden faydalanarak cevaplayınız.
Sorular	1. ▸ 3A grubu elementlerinin oluşturduğu küme A, ▸ 4A grubu elementlerinin oluşturduğu küme B, ▸ 8A grubu elementlerinin oluşturduğu küme C, ▸ Yarı metal özelliğine sahip elementlerin oluşturduğu küme D, ▸ Metal özelliğine sahip elementlerin oluşturduğu küme E, ▸ Soy gaz özelliğine sahip elementlerin oluşturduğu küme F olarak veriliyor. Buna göre a) {Si, Ge} kümesini ifade ediniz. b) A-E kümesini liste yöntemi ile ifade ediniz. c) $F \cup \{Og\}$ kümesini ifade ediniz. ç) $(A \cup B) \cap D$ kümesini liste yöntemi ile ifade ediniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 3 Proje Değerlendirme Ölçeği uygulanır.

9.6

Disiplin Alanları

Matematik, Fizik

Süre

1
Hafta

Bireysel

Matematik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: Sayılar ve Cebir,
Denklemler ve Eşitsizlik-
lerle İlgili Uygulamalar

Kazanım:

9.3.5.1. Oran ve orantı kavramlarını kullanarak problemler çözer.

a) Oran, orantı, doğru orantı, ters orantı kavramları ile oran ve orantıya ait özellikler hatırlatılır.

Fizik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 2.Ünite
Madde ve Özellikleri

Kazanım:

9.2.1.1. Özkütleyi, kütle ve hacimle ilişkilendirerek açıklar.

ç) Kütle-özkütle, hacim-özkütle grafiklerinin çizilmesi ve yorumlanması sağlanır.

Ödev Konusu	Fizikte Orantılı Kavramlar
Amacı	Özkütle, kütle, hacim arasındaki ilişkiyi oran ve orantı kavramları yardımıyla ifade edebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	İlişkilendirme Becerisi
Yönerge	Fizik dersindeki kütle hacim ilişkisi-özkütle konusu ile ilgili aşağıda verilen soruları matematik dersindeki doğru orantı ve ters orantı kavramlarından faydalanarak cevaplayınız.
Sorular	1. Bir miktar sıvıya aynı sıvıdan bir miktar daha eklendiğinde ilk durumdaki kütle miktarı ile son durumdaki kütle miktarının oranını ve ilk durumdaki hacim ile son durumdaki hacmin oranını bulunuz. Bulduğunuz bu oranlar arasındaki ilişkiyi inceleyiniz. 2. İçinde farklı miktarlarda aynı sıvıdan bulunan iki kap bulunmaktadır. Bu iki kaptaki sıvıların kütle miktarlarının hacimlerine oranlarını inceleyiniz. 3. Bir miktar maddenin kütledeki değişime bağlı olarak kütle-hacim grafiğini çizin. Bu grafik yardımıyla kütle ve hacim arasındaki ilişkinin hangi orantı çeşidi ile ifade edilebileceğini belirleyiniz. 4. Aynı kütledeki farklı iki madde için (hacim) x (özkütle) değerlerini inceleyiniz. Elde ettiğiniz verilere göre hacim ile özkütle arasındaki ilişkinin hangi orantı çeşidi ile ifade edilebileceğini belirleyiniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrencilerden Ek 1 Öz Değerlendirme Formu 'nu doldurmaları istenir. Ek 3 Proje Değerlendirme Ölçeği uygulanır.

9.7

Disiplin Alanları

Matematik, Fizik

Süre

1
Hafta

Bireysel

Matematik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: Geometri, Üçgenler

Kazanım:

9.4.4.1. Dik üçgende Pisagor teoremini elde ederek problemler çözer.

Fizik

Sınıf Seviyesi: 9

Ünite Numarası ve Adı: 3. Ünite, Hareket ve Kuvvet

Kazanım:

9.3.1.2. Konum, alınan yol, yer değiştirme, sürat ve hız kavramlarını birbirleri ile ilişkilendirir.

Ödev Konusu	Yer Değiştirme Uzaklığının Hesaplanması
Amacı	Bir cismin yer değiştirme uzaklığını dik üçgende Pisagor teoremi yardımı ile hesaplayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Problem Çözme Becerisi
Alan Becerileri	İlişkilendirme Becerisi
Yönerge	Fizikte yer değiştirme kavramı ile ilgili aşağıda verilen soruları geometrideki Pisagor teoreminden faydalanarak cevaplayınız.
Sorular	1. Dik üçgende Pisagor teoreminin çeşitli yollarla yapılan ispatlarını araştırınız. 2. Analitik düzlemde hareketi modellenen bir hareketlinin ilk konumu $A(x_0, y_0)$ ve son konumu $B(x_1, y_1)$ olmak üzere bu hareketlinin yer değiştirme uzaklığını veren cebirsel ifadeyi bulunuz. 3. Bir hareketli sırası ile aşağıdaki yolu izlemektedir. • 3 birim doğu • 10 birim kuzey • 3 birim doğu • 2 birim güney Buna göre bu hareketlinin yer değiştirme uzaklığının kaç birim olduğunu bulunuz. 4. Birim çember üzerinde $A(1,0)$ konumundan harekete başlayan ve aldığı yol $\frac{2\pi}{3}$ metre olan bir hareketlinin yer değiştirme uzaklığını bulunuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Öz Değerlendirme Formu ve/veya Ek 5 Dereceli Puanlama Anah-tarı uygulanır.

10. SINIF

10.1

Disiplin Alanları

Biyoloji, Matematik

Süre

1 Hafta

Bireysel

Biyoloji

Sınıf Seviyesi: 10

Ünite Numarası ve Adı: 2. Kalıtımın Genel İlkeleri

Kazanım:

10.2.1.1. Kalıtımın genel esaslarını açıklar.

- a) Mendel ilkeleri örneklerle açıklanır.
- b) Monohibrit, dihibrit ve kontrol çaprazlamaları, eş baskınlık, çok alellilik (Kan gruplarıyla ilişkilendirilir.) örnekler üzerinden işlenir. Eksik baskınlık ve pleiotropizme girilmez.

Matematik

Sınıf Seviyesi: 10

Ünite Numarası ve Adı: 1. Sayma ve Olasılık

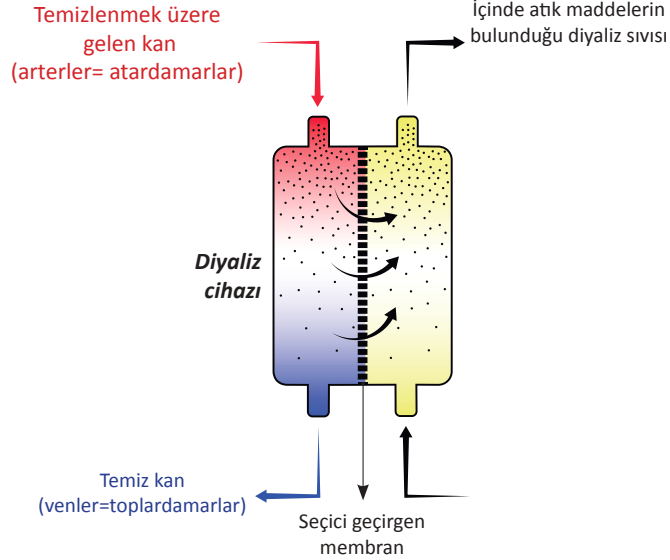
Kazanım:

10.1.2.2. Olasılık kavramı ile ilgili uygulamalar yapar.

Ödev Konusu	Olasılık İlkelerini Kullanarak Gamet Bulma ve Çaprazlamalar Yapma
Amacı	Gamet bulma ve çaprazlamalarda olasılık ilkelerini uygulayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	Çıkarım Yapma Becerisi, Verileri Toplama, İşleme, Yorumlama ve Sonuç Çıkarma Becerisi
Yönerge	Aşağıda verilen soruları araştırarak cevaplayınız. Elde ettiğiniz bilgileri rapor hâline getiriniz.
Sorular	1. Olasılık ilkelerinin neler olduğunu araştırınız. Bu ilkeler güncel yaşam içerisinde nerelerde kullanılır? Bunları örnekler vererek açıklayınız. 2. Mendel, bezelyelerle yaptığı çalışmalarda hangi olasılık ilkelerini kullanmıştır? 3. Olasılık ilkelerinin gamet bulma, monohibrit, dihibrit ve trihibrit çaprazlamalar üzerinde uygulanmasını örneklerle gösteriniz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı uygulanır.

Sorular

Aşağıdaki görselde diyaliz makinesinin sahip olduğu yapılar ile diyaliz makinesinin kanı nasıl temizlediği gösterilmiştir.

Buna göre

1. Kan ne tür bir karışımdır?
2. Diyaliz sürecinde karışımların ayrılmasında maddelerin hangi özelliklerinden yararlanılır?
3. Hastalara verilen serumlar damar içinde kan hücrelerinin parçalanmasına neden olur mu? Nedenini açıklayınız.
4. Atıkların, kandan diyaliz sıvısına taşınmasını sağlayan süreç aktif taşımayı mı yoksa pasif taşımayı mı içerir? Nedenini açıklayınız.
5. Diyaliz sıvısının sürekli değiştirilmesinin önemi nedir?
6. Hemodiyaliz, kandaki su konsantrasyonlarının düzenlenmesine de izin verir. Su, tüp membranlarından diyaliz sıvısına geçtiğinde kanın osmotik basıncında nasıl bir değişim meydana gelir? Açıklayınız.

Aşağıdaki soruyu cevaplamak için a ve b seçeneklerinden birini seçiniz. Seçtiğiniz seçeneğin gerekçelerini tabloda verilen ifadelerden bir ya da daha fazlasını işaretleyerek cevaplayınız.

7. Diyaliz esnasında diyaliz sıvısına kan hücreleri

☐	a) Geçebilir	ÇÜNKÜ	☐	Diyaliz sıvısında da kan hücreleri olduğundan her iki yönde de geçiş olur. Net geçiş sıfırdır.
☐	b) Geçemez		☐	Kan hücreleri seçici geçirgen zardan geçemez.
			☐	Diyaliz sıvısı daha az yoğun olduğundan kan hücreleri geçer.
			☐	Ortam sıcaklığına bağlı olduğundan geçebilir.

Ölçme ve Değerlendirme

Ek 1 Öz Değerlendirme Formu ve/veya Ek 5 Dereceli Puanlama Anah-tarı uygulanır.

10.2

Disiplin Alanları

Biyoloji, Kimya

Süre

1
Hafta

Bireysel

Biyoloji

Sınıf Seviyesi: 10

Ünite Numarası ve Adı: 3. Güncel Çevre Sorunları ve İnsan

Kazanım:

10.3.2.1. Güncel çevre sorunlarının sebeplerini ve olası sonuçlarını değerlendirir.

a) Güncel çevre sorunları (biyolojik çeşitliliğin azalması, hava kirliliği, su kirliliği, toprak kirliliği, radyoaktif kirlilik, ses kirliliği, asit yağmurları, küresel iklim değişikliği, erozyon, doğal hayat alanlarının tahribi ve orman yangınları) özetlenerek bu sorunların canlılar üzerindeki olumsuz etkileri belirtilir.

Kimya

Sınıf Seviyesi: 10

Ünite Numarası ve Adı: 3. Hayatımızda Asitler ve Bazlar

Kazanım:

10.3.3.1. Asitlerin ve bazların fayda ve zararlarını açıklar.

a) Asit yağmurlarının oluşumuna, çevreye ve tarihi eserlere etkilerine değinilir.

Ödev Konusu	Asit Yağmurlarının Etkileri
Amacı	Asit yağmurlarının canlılara, doğaya, toprağa ve tarihî eserler gibi kültürel değerlere verdiği olumsuz etkileri kavrayabilme.
Genel Beceriler	Problem Çözme Becerisi, Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	Çıkarım Yapma Becerisi, Verileri Toplama, İşleme, Yorumlama ve Sonuç Çıkarma Becerisi
Yönerge	Aşağıdaki soruları araştırarak cevaplayınız. Elde ettiğiniz bilgileri infografik hâle getiriniz.
Sorular	- Asit yağmurlarının oluşumunun canlılara, tarihî eserlere ve toprağa etkileri nasıldır? - Asit yağmurlarının olumsuz etkilerini gidermek için alınabilecek önlemler nelerdir?
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrencilerden Ek 1 Öz Değerlendirme Formu 'nu doldurmaları istenir.

10.3

Disiplin Alanları

Matematik, Fizik

Süre

1
Hafta

Bireysel

Matematik

Sınıf Seviyesi: 10

Ünite Numarası ve Adı: Sayılar ve Cebir, İkinci
Dereceden Denklemler

Kazanım:

10.4.1.2. İkinci dereceden bir bilinmeyenli denklemleri çözer.

Fizik

Sınıf Seviyesi: 10

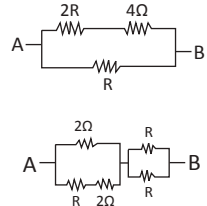
Ünite Numarası ve Adı: 1. Ünite,
Elektrik ve Manyetizma

Kazanım:

10.1.2.1. Elektrik Akımı, direnç ve potansiyel farkı arasındaki ilişkiyi analiz eder.

c) Elektrik devrelerinde eşdeğer direnç, direnç, potansiyel farkı ve elektrik akımı ile ilgili matematiksel hesaplamalar yapılması sağlanır.

Ödev Konusu	İkinci Dereceden Denklemleri Kullanarak Eşdeğer Direnç Hesaplama
Amacı	İkinci dereceden bir bilinmeyenli denklemleri kullanarak fizik dersindeki eşdeğer direnç bulma problemlerini çözebilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Problem Çözme Becerisi, Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	İlişkilendirme Becerisi
Yönerge	Fizik dersinde Elektrik ve Manyetizma ünitesinde bulunan eşdeğer direnç hesaplama ile ilgili aşağıda verilen soruları matematik dersindeki ikinci dereceden bir bilinmeyenli denklemlerin çözüm kümelerini bulma yöntemlerinden faydalananarak cevaplayınız.
Sorular	- Devrede akıma karşı zorluk gösteren devre elemanına direnç denir. Birimi ohm (Ω) dur. Bir devredeki birden fazla direncin değerine karşılık gelen direnç değerine eşdeğer direnç denir. Buna göre bir devrede seri ve paralel bağlı dirençlerin olması durumunda devrenin eş değer direncinin nasıl hesaplanabileceğini araştırınız. - İkinci dereceden bir bilinmeyenli denklemlerin çözüm kümelerini bulurken hangi yöntemlerin kullanılabileceğini araştırınız. - Yandaki şekilde A ve B noktaları arasındaki direnç $R_{es} = \frac{8}{5} \Omega$ olduğuna göre R değerini bulunuz. - Yandaki şekilde A ve B noktaları arasındaki eşdeğer direnç $R_{es} = 1 \Omega$ olduğuna göre R değerini bulunuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Öz Değerlendirme Formu ve/veya Ek 5 Dereceli Puanlama Anah-tarı uygulanır.

11. SINIF

11.1

Disiplin
Alanları

Fizik, Matematik

Süre

1
Hafta

Bireysel

Fizik

Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: 1. Kuvvet ve Hareket

Kazanım:

11.1.1.3. Vektörlerin bileşkelerini farklı yöntemleri kullanarak hesaplar.

Matematik

Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: 1. Trigonometri

Kazanım:

11.1.2.2. Kosinüs teoremiyle ilgili problemler çözer.

Ödev Konusu	Kosinüs Teoreminin Fizik Dersindeki Kullanım Alanları
Amacı	Kosinüs teoreminin fizik dersindeki kullanım alanlarını tanıyabilme, bu teorem yardımıyla hesaplamalar yapabilme.
Genel Beceriler	Bilim Okuryazarlığı
Alan Becerileri	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı
Yönerge	Aşağıdaki soruyu fizik dersindeki vektörler ve matematik dersindeki trigonometri konularından yararlanarak cevaplayınız.
Sorular	Kosinüs teoremi, vektörlerin bileşkesi hesaplanırken nasıl kullanılır?
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sözlü Sınav Puanlama Ölçeği uygulanır.

11.2

Disiplin Alanları

Fizik, Matematik

Süre

1
Hafta

Bireysel

Fizik

Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: 1. Kuvvet ve Hareket

Kazanım:

11.1.9.1. Cisimlerin denge şartlarını açıklar.

Matematik

Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: 1. Trigonometri

Kazanım:

11.1.2.3. Sinüs teoremiyle ilgili problemler çözer.

Ödev Konusu	Sinüs Teoreminin Fizik Dersindeki Kullanım Alanları
Amacı	Sinüs teoreminin fizik dersindeki kullanım alanlarını tanıyabilme, hesaplamalar yapabilme.
Genel Beceriler	Bilim Okuryazarlığı
Alan Becerileri	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Okuryazarlığı
Yönerge	Aşağıdaki soruyu fizik dersindeki denge ve matematik dersindeki trigonometri konularından yararlanarak cevaplayınız.
Sorular	Sinüs teoremi vektörel hesaplamalarda (denge) nasıl kullanılır?
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 4 Sözlü Sınav Puanlama Ölçeği ve/veya Ek 5 Dereceli Puanlama Anahtarı uygulanır.

11.3

Disiplin Alanları

Matematik, Fizik

Süre

1 Hafta

Bireysel

Matematik

Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: Geometri, Trigonometrik Fonksiyonlar

Kazanım:

11.1.2.2. Kosinüs teoremiyle ilgili problemler çözer.

a) Kosinüs teoremi, Pisagor teoreminden yararlanılarak elde edilir.

Fizik

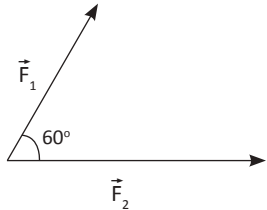
Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: 1. Ünite, Kuvvet ve Hareket

Kazanım:

11.1.1.3. Vektörlerin bileşkelerini farklı yöntemleri kullanarak hesaplar.

b) Kosinüs teoremi verilerek bileşke vektörün büyüklüğünün bulunması sağlanır.

Ödev Konusu	Bileşke Vektörün Büyüklüğünü Hesaplama
Amacı	Kosinüs teoremi kullanarak bileşke vektörün büyüklüğünü hesaplayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Problem Çözme Becerisi, Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	İlişkilendirme Becerisi
Yönerge	Fizik dersindeki bileşke vektörün büyüklüğünün elde edilmesi ile ilgili aşağıda verilen soruları kosinüs teoreminden faydalananarak cevaplayınız.
Sorular	- Kosinüs teoreminin elde edilmiş yöntemlerini araştırınız. - Fizikte vektör büyüklüğü ile matematikteki doğru parçası uzunluğu arasındaki ilişkiyi açıklayınız. - Kosinüs teoremi yardımıyla bileşke vektörün büyüklüğünü veren formülü elde ediniz. Aynı noktaya etki eden sırasıyla 3 N ve 5 N büyüklüğündeki $\vec{F}_1$ ve $\vec{F}_2$ kuvvetleri aralarında 60° açı olacak şekilde yerleştirilmiştir. $\vec{F}_1$ ve $\vec{F}_2$ kuvvetlerinin bileşkesinin büyüklüğü kaç N olur? ($\cos 60^\circ = \frac{1}{2}$ alınız.)
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrencilerden Ek 1 Öz Değerlendirme Formu'nu doldurmaları istenir.

11.4

Disiplin Alanları

Matematik, Fizik

Süre

1
Hafta

Bireysel

Matematik

Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: Geometri,
Analitik Geometri

Kazanım:

11.2.1.3. Analitik düzlemde doğruları inceleyerek işlemler yapar.

- Bir doğrunun eğim açısı ve eğimi tanımlanır.
- Analitik düzlemde bir doğrunun denklemi oluşturulur.

Fizik

Sınıf Seviyesi: 11

Ünite Numarası ve Adı: 1. Ünite,
Kuvvet ve Hareket

Kazanım:

11.1.4.1. Bir boyutta sabit ivmeli hareketi analiz eder.

- Hareket denklemleri verilir.
- Öğrencilerin sabit ivmeli hareket ile ilgili konum-zaman, hız-zaman ve ivme-zaman grafiklerini çizmeleri, yorumlamaları ve grafikler arasında dönüşüm yapmaları sağlanır.

Ödev Konusu	Sabit İvmeli Hareket (Pozitif-Negatif Yönde) Grafikleri
Amacı	Sabit ivmeli hareket (pozitif-negatif yönde) eden bir cisme ait hız-zaman ve ivme-zaman grafiklerini yorumlayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi, Problem Çözme Becerisi
Alan Becerileri	İlişkilendirme Becerisi
Yönerge	Fizik dersinde sabit ivmeli harekete (pozitif-negatif yönde) ait hız-zaman ve ivme-zaman grafikleri ile ilgili aşağıda verilen soruları analitik geometrideki doğrunun eğimi ve denklemi kavramlarından faydalananarak cevaplayınız.
Sorular	- Analitik geometride bir doğrunun eğiminin nasıl bulunabileceğini ve bu doğrunun denkleminin nasıl oluşturulabileceğini açıklayınız. - Sabit ivmeli hareket (pozitif-negatif yönde) eden bir hareketlinin hız-zaman ve ivme-zaman grafiklerinin nasıl elde edilebileceğini açıklayınız. - Aşağıda sabit ivmeli hareket ile ilgili verilen soruları cevaplayınız. - Sabit ivmeli hareket (pozitif-negatif yönde) eden bir hareketlinin hız-zaman grafiğinin eğimi ile ivme arasındaki ilişkiyi açıklayınız. - Sabit ivmeli hareket (pozitif-negatif yönde) eden bir hareketlinin hız-zaman grafiğindeki başlangıçtan t_0 anına kadar hızındaki değişme ile ivme zaman grafiğindeki başlangıçtan t_0 anına kadar grafiğin x eksenine ile arasında kalan alanın ilişkisini inceleyiniz. - İlk hızı V_0 olan sabit ivmeli hareket (pozitif-negatif yönde) eden bir hareketlinin zamana bağlı hızını veren formülün $V(t) = V_0 + a \cdot t$ olduğunu gösteriniz. - Beşinci saniyedeki hızı 13 m/sn. sekizinci saniyedeki hızı 19 m/sn. olan sabit ivmeli hareket (pozitif-negatif yönde) eden bir hareketlinin hız - zaman grafiğini analitik düzlemde çizip onuncu saniyedeki hızını bu grafik yardımıyla bulunuz.
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Öz Değerlendirme Formu ve/veya Ek 5 Dereceli Puanlama Anah-tarı uygulanır.

12. SINIF

12.1

Disiplin
Alanları

Kimya, Matematik

Süre

1
Hafta

Bireysel

Kimya

Sınıf Seviyesi: 12

Ünite Numarası ve Adı: 1. Kimya ve Elektrik

Kazanım:

12.1.3.1. Redoks tepkimelerinin istemliliğini standart elektrot potansiyellerini kullanarak açıklar.

ç) Standart olmayan koşullarda elektrot potansiyellerinin hesaplanmasına yönelik çalışmalara yer verilir.

Matematik

Sınıf Seviyesi: 12

Ünite Numarası ve Adı: 1. Üstel ve Logaritmik Fonksiyonlar

Kazanım:

12.1.2.2. 10 ve e tabanında logaritma fonksiyonunu tanımlayarak problemler çözer.

(e sayısının irrasyonel olduğu vurgulanarak matematikte ve diğer bilim dallarında kullanımından bahsedilir.)

Ödev Konusu	Pil Potansiyelinin Hesaplanmasında Logaritma Fonksiyonlarının Kullanımı
Amacı	Pil tepkimesindeki derişime bağılı olarak Q_c değerinin değışimini, 10 ve e tabanında logaritma fonksiyonlarının değışimini ve pil potansiyelinin değışimini yorumlayabilme.
Genel Beceriler	Eleştirel Düşünme Becerisi
Alan Becerileri	Çıkarım Yapma Becerisi
Yönerge	Aşağıdaki istenen çalışmaları yapınız ve soruları cevaplayınız.
Sorular	1. Derişimi 1M'dan farklı olan (standart olmayan) pil potansiyelinin hesaplanması nasıl yapılır? 2. Pil tepkimesindeki derişime bağılı olarak Q_c değerinin değışimi ve pil potansiyelinin değışimi nasıl gerçekleşir? Aralarındaki ilişkiyi yorumlayınız. 3. Nernst eşitliğinde 10 ya da e tabanında logaritma fonksiyonu kullanılması denklemi nasıl değıştirir?
Ölçme ve Değerlendirme	Ek 1 Öz Değerlendirme Formu ve/veya Ek 5 Dereceli Puanlama Anah-tarı uygulanır.

12.2

Disiplin Alanları

Kimya, Biyoloji

Süre

1 Hafta

Bireysel

Kimya

Sınıf Seviyesi: 12

Ünite Numarası ve Adı: 3. Organik Bileşikler

Kazanım:

12.3.3.1. Alkolleri sınıflandırarak adlarını, formüllerini, özelliklerini ve kullanım alanlarını açıklar.

a) Etanolün fermantasyon yöntemi ile elde edilişi açıklanır.

Biyoloji

Sınıf Seviyesi: 12

Ünite Numarası ve Adı: 2. Canlılarda Enerji Dönüşümleri

Kazanım:

12.2.4.1. Hücresel solunumu açıklar.

ç) Etil alkol-laktik asit fermantasyonu açıklanarak günlük hayattan örnekler verilir.

Ödev Konusu	Etil Alkol Fermantasyonu
Amacı	Etil alkolün fermantasyon yöntemiyle elde edilişini, günlük hayattan örneklerle açıklayabilme.
Genel Beceriler	Bilgi Okuryazarlığı Becerisi
Alan Becerileri	Çıkarım Yapma Becerisi
Yönerge	Aşağıdaki soruları cevaplayınız.
Sorular	1. Ülkemizde etil alkol üretiminde hangi yöntemler kullanılmaktadır? Araştırınız. 2. Biyoetanol hangi amaçla kullanılır? Kullanımında avantaj ve dezavantajlar nelerdir? Araştırınız. 3. Ekmek yapımında maya kullanılmasının sebebi nedir? Hamurun kabarması nasıl sağlanır? 4. Ekşi maya kullanımı ile tam tahıllı ürünlerin doku ve lezzet kalitesinin arttığı bilinmektedir. Ekşi mayanın sağlık üzerindeki olumlu etkilerini fermantasyon ile ilişkilendirerek açıklayınız.
Ölçme ve Değerlendirme	Öğrencilerden Ek 1 Öz Değerlendirme Formu 'nu doldurmaları istenir.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

FEN
BİLİMLERİ
VE
MATEMATİK
-EKLER-

DİSİPLİNLER ARASI
ÖDEV REHBERİ

ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adı Soyadı :

Tarih :

Sınıfı :

Numarası :

▸ Bu ödevdeki bilgileri hangi derslerde öğrendim?

1

2

3

▸ Bu ödevde neler yaptım?

.....

.....

.....

.....

▸ Bu ödevin sonunda neler öğrendim?

.....

.....

.....

.....

▸ Ödevi yaparken başarılı olduğum bölümler

.....

.....

.....

.....

▸ Ödevi yaparken zorlandığım bölümler

.....

.....

.....

.....

▸ Ödevi tekrar yaparsam dikkat edeceğim bölümler

.....

.....

.....

.....

AKRAN DEĞERLENDİRME FORMU

Değerlendiren öğrencinin

Grup Numarası :

Adı Soyadı :

Sınıfı :

1. Arkadaşının adı soyadı:

2. Arkadaşının adı soyadı:

	Zayıf		Kabul edilebilir		Orta		İyi		Çok iyi	
	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım	1. Arkadaşım	2. Arkadaşım
Grubumuzdaki Öğrenciler										
Üstlenmiş olduğu sorumluluğu zamanında yerine getirmiştir.										
Yapılan çalışmalara gönüllü olarak katılmıştır.										
Grup çalışmasında aktiftir.										
Grup arkadaşları ile olumlu ilişkiler kurmuştur.										
Grup başarısının oluşmasında çok çaba harcamıştır.										
Düzenli çalışmıştır.										
Sorunların çözümüne yönelik mantıklı çözüm yolları üretmiştir.										

EK.3

PROJE DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Adı Soyadı :

Sınıfı :

Numarası :

Konu :

Tarih :

	Belirleyiciler	4	3	2	1	Puan
Şekil	Türkçe dil ve yazım kurallarına uygunluğu Gramer Cümle Yapısı					X3
Görsel Çekicilik	Proje kapağı Görsel ve grafikler Proje kaynakçası					X4
Düzenleme	Bütünlük Zaman çizelgesi İçindekiler listesi					X5
Ana Kavramlar Bilgisi	Ana kavramlar Bu kavramların anlaşıldığının göstergesi çalışmalar Uygulama					X6
Düşünceler	Her bir çalışma için düşüncelerin derinliği Bireysel değerlendirme					X7

Yorumlar :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Toplam Puan :

SÖZLÜ SINAV PUANLAMA ÖLÇEĞİ

Sözlü Sınav Puanlama Ölçeği

Açıklama: Aşağıda listelenen davranışların öğrenci tarafından başarı ile gerçekleştirilmesi durumunda 5'i, hiç gerçekleştirilmemesi durumunda 1'i yuvarlak içine alınız. Bu iki durum arasındaki performanslara da 2, 3 ve 4 rakamlarını kullanınız.

Derece

	Beceri	1	2	3	4	5
1	Konuşmanın konusunu ve amacını belirleme	1	2	3	4	5
2	Konuşmanın planını açıklama	1	2	3	4	5
3	Dinleyicilerle göz teması kurma	1	2	3	4	5
4	Açık ve anlaşılır dil kullanma	1	2	3	4	5
5	Sözcükleri doğru telaffuz etme	1	2	3	4	5
6	Uygun jest ve mimik kullanma	1	2	3	4	5
7	Ses tonunu kullanarak söylenenleri doğru vurgulama	1	2	3	4	5
8	Kendine güven duyma ve başkasına güven verme	1	2	3	4	5
9	Aktardığı konuya hâkim olma	1	2	3	4	5
10	Süreyi uygun ve verimli kullanma	1	2	3	4	5
11	Konuya uygun örnekler verebilme	1	2	3	4	5
12	Anlatımı şema, grafik, resim gibi görsel öğelerle ilişkilendirebilme	1	2	3	4	5
13	Anlattıklarını uygun bir kapanışla sonlandırma	1	2	3	4	5

EK.5

DERECELİ PUANLAMA ANAHTARI

Adı Soyadı :

Sınıfı :

Numarası :

Konu :

Tarih :

YÖNERGE

Çalışma esnasında aşağıdaki hususlara dikkat etmeniz önerilir.

1. Çalışmanızı saat içerisinde tamamlamanız beklenmektedir.
2. Çalışma basamakları şeklinde olmalıdır.
3. Çalışma takviminizi belirleyiniz.
4. Çalışmanızı yaparken öğretmeninizden gerekli yerlerde yardım isteyebilirsiniz.
5. Çalışmalarınız aşağıda verilen dereceli puanlama anahtarındaki ölçütlere göre değerlendirilecektir.
6. Çalışmanızı tamamladıktan sonra e-portfolyonuza yükleyiniz.

DEĞERLENDİRME BÖLÜMÜ

ÖLÇÜTLER	Geliştirilmesi gerekir.	Kabul edilebilir.	Oldukça başarılı	Başarı puanı	Düşünce ve Görüşler
Soru yazma					
İçerik					
İş birliği					
Düzen					

Bu çalışmadan

▸ Öğrendiğiniz 3 yeni şey

1.
2.
3.

▸ Sizi hâlâ zorlayan 2 şey

1.
2.

▸ Merak uyandıran 1 soru

1.

- Aybek, B. (2001). Disiplinlerarası (bütünleştirilmiş) öğretim yaklaşımı. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 3, 1-7.
- Aydın, G. ve Balım, A. G. (2008). Yapılandırmacı yaklaşıma göre modellendirilmiş disiplinler arası uygulama: Enerji konularının öğretimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 38(2), 145-166.
- Başol, G. (2016). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Akademi.
- Doğan, N. (2019). Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme. Ankara: Pegem Akademi.
- Erickson, H.L. (1995). Stirring the head, heart, and soul (redefining curriculum and instruction). California: Corwin Press, Inc.
- Goshen Central School District Goshen, [GCSDG]. (September 2007). Homework guidelines, www.gcsny.org/district/Publications/HomeworkGuidelines.pdf Erişim tarihi:09.12.2022
- Gürkan, B. (2015). *Dördüncü sınıf sosyal bilgiler dersinde kavramsal anlama becerilerinin geliştirilmesinde bağlamsal öğrenme yaklaşımına dayalı disiplinler arası öğretim uygulamaları: bir durum çalışması*. Yayımlanmamış doktora tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Jacobs, H.H. (1989). Design options for an integration curriculum, H. H. Jacobs (Ed). Interdisciplinary curriculum: Design and implementation. Alexandria, VA: ASCD.
- Karakuş, M. ve Aslan, S. (2016). İlkokulda disiplinlerarası öğretime yönelik mevcut durumun incelenmesi. *Elementary Education Online*, 15(4), 1325-1344.
- Karakuş, M., Turhan-Türkkan, B. ve Karakuş, F. (2017). Fen bilgisi ve ilköğretim matematik öğretmenlerinin disiplinlerarası yaklaşıma yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *İlköğretim Online (elektronik)*, 16(2), 509-524.
- Köstüklü, N. (2001). Sosyal Bilimler ve Tarih Öğretimi, Günay Ofset, Konya
- Özkök, A. (2005). Disiplinlerarası yaklaşıma dayalı yaratıcı problem çözme öğretim programının yaratıcı problem çözme becerisine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28, 159-167.
- Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. (2022). Sınıf İçi Değerlendirme.
- Şen, E. ve Karagül, S. (2020). Kurmaca metinleri değerlendirmeye yönelik rubrik geliştirilmesi: geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies - Education*, 15(3), 1951-1961. <https://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.41821>
- Yıldırım, A. (1996). Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin disiplinlerarası yaklaşımın temel eğitimde kullanımına yönelik görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 89-94.
- Yurttaş, A., Erdaş Kartal, E. ve Çağlar, A. (2020). Okul Öncesi ve Sınıf Öğretmenlerinin Disiplinlerarası Yaklaşımın Temel Eğitimde Kullanımına Yönelik Görüşleri. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, (8), 226-243.

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**